

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทที่มีต่อ
ความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

นายพิณพนธ์ คงวิจิตต์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

EFFECTS OF ORGANIZING THAI LANGUAGE LEARNING ACTIVITIES BY USING
THE BRAIN-TARGETED TEACHING MODEL ON HAPPINESS LEARNING AND
LEARNING RETENTION OF SEVENTH GRADE STUDENTS

Mr. Pinpon Kongwijit

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Teaching Thai Language

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบ
การสอนเบรนท์ทาร์เก็ตที่มีต่อความสุขในการเรียนและ
ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
นายพิณพนธ์ คงวิจิตต์

โดย

สาขาวิชา

การสอนภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ อัญชลินุกูล)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

พิณพนธ์ คงวิจิตต์ : ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ทที่มีต่อความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. (EFFECTS OF ORGANIZING THAI LANGUAGE LEARNING ACTIVITIES BY USING THE BRAIN-TARGETED TEACHING MODEL ON HAPPINESS LEARNING AND LEARNING RETENTION OF SEVENTH GRADE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.พรทิพย์ แข็งขัน, 147 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ทกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติที่มีต่อความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ทและกลุ่มควบคุมซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มละ 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยและแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 และ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ทและแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ ใช้ระยะเวลาทดลอง 8 สัปดาห์ รวม 48 คาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่า t (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1) กลุ่มทดลองมีความสุขในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2) กลุ่มทดลองมีความสุขในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3) กลุ่มทดลองมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา หลักสูตรและการสอน

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา การสอนภาษาไทย

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ปีการศึกษา 2556

5583329027 : MAJOR TEACHING THAI LANGUAGE

KEYWORDS: THE BRAIN-TARGETED TEACHING MODEL / HAPPINESS LEARNING /
LEARNING RETENTION

PINPON KONGWIJIT: EFFECTS OF ORGANIZING THAI LANGUAGE LEARNING
ACTIVITIES BY USING THE BRAIN-TARGETED TEACHING MODEL ON
HAPPINESS LEARNING AND LEARNING RETENTION OF SEVENTH GRADE
STUDENTS. ADVISOR: ASST. PROF. PORNTIP KHEANGKHAN, Ph.D., 147 pp.

The purposes of this research were to study and compare the effects of organizing Thai language learning activities by using the brain-targeted teaching model on happiness learning and learning retention of seventh grade students. The subjects were 100 seventh grade students in a semester 2 academic year 2013 at Samsenwittayalai school in Bangkok. These subjects were divided into two groups; an experimental group learning by using the brain-targeted teaching model, and a control group learning by conventional instruction. The instruments for collecting data were the first Thai language learning achievement test, the second Thai language learning achievement test, happiness in Thai language learning questionnaire and happiness in Thai language learning report. The instruments for experiment were lesson plans. The duration of the experiment was 48 periods over a span of eight weeks. The collected data were analyzed by arithmetic means, standard deviation and t-test

The results were as follows

- 1) Experimental group had higher happiness learning after experiment than before stating an experiment at a .05 level of significance.
- 2) Experimental group had higher happiness learning than control group at a .05 level of significance.
- 3) Experimental group had higher learning retention than control group at a .05 level of significance.

Department: Curriculum and
Instruction

Student's Signature

Advisor's Signature

Field of Study: Teaching Thai Language

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ เกิดขึ้นท่ามกลางความสุขของผู้วิจัย โดยเฉพาะความสุขที่เกิดจากแรงใจ ซึ่งหลายคนมอบให้ด้วยความเมตตา ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์นี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ความสุขที่ผู้วิจัยระลึกถึงอยู่เสมอ มีดังนี้

ความสุขที่ได้รับจากการเป็นนิสิตบัณฑิตศึกษาคือ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พิจารณาและมอบทุนอุดหนุนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา ประจำปีการศึกษา 2555 แก่ผู้วิจัย ด้วยปณิธานที่จะบุกเบิก แสวงหา ทะนุบำรุงและถ่ายทอดสรรพวิทยาการ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมาในโอกาสนี้

ความสุขที่ได้รับจากคณาจารย์คือ ผู้วิจัยได้รับการอบรมและสั่งสมสรรพวิชาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้อุทิศกายและใจ เพื่อพัฒนาลูกศิษย์ด้วยหัวใจแห่งความเป็นครูโดยเนื้อแท้ นับเป็นแรงบันดาลใจและตัวอย่างที่ประเสริฐยิ่งของผู้วิจัยในการดำเนินวิถีแห่งวิชาชีพครู รวมทั้ง ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะที่ทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากขึ้นจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ อัญชลีสกุล กรรมการภายนอก ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

ความสุขที่ได้รับจากบุคลากรทางการศึกษาจากหน่วยงานต่างๆคือ ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจากอาจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้ อาจารย์เพชร วิจิตรนาวันและอาจารย์วิไลรัตน์ ปัญญาสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาสละเวลาตรวจเครื่องมือวิจัย รวมทั้ง ความเมตตาจากผู้อำนวยการ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและเก็บข้อมูลวิจัยเป็นอย่างดี

ความสุขที่ได้รับจากคนในครอบครัวและกัลยาณมิตร คือ ผู้วิจัยได้รับความรักและความปรารถนาดีจากบิดา มารดาและครอบครัววงศ์ญาติทุกคน รวมทั้ง จากเพื่อนๆ ได้แก่ ภสัทธ เมตตพันธ์ ฐิติดา ภูผาเบญจพร ทศน์ศรี นฤนันท์ สีนผาด วิเตชา วรภัทรากุล ชนัญพร ณรงค์ทิพย์ เจษฎา ศรีวัฒน์เมธากุล ประภาสิณี ปิงใจ ธนชพร พุ่มภชาติ ปาริฉัตร พลสมบัติและอรุพงษ์ บุญญาผลา ที่คอยได้ถามถึงความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ

ความสุขที่ได้รับระหว่างการจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์คือ ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจากบัณฑิตวิทยาลัยที่พัฒนาระบบวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-thesis) ขึ้น เพื่อช่วยจัดรูปแบบวิทยานิพนธ์ให้ตรงตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย แต่เนื่องจากนิสิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 ต้องใช้ระบบดังกล่าวเป็นรุ่นแรก จึงประสบปัญหาบางประการ ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถแก้ไขภาษาและการอ้างอิงได้ในบางตำแหน่ง ผู้วิจัยจึงกราบขอภัยมาในโอกาสนี้

สายธารความสุขที่ไหลหลั่งอย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาการทำวิจัย จึงเป็นน้ำทิพย์ชโลมใจให้ผู้วิจัยมีความชื่นบานในการรังสรรค์วิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้มีความสมบูรณ์ และหวังใจว่าความฉ่ำเย็นเป็นสุขนี้ คงแสดงออกผ่านตัวอักษรและส่งต่อความสุขไปยังผู้สนใจทุกท่าน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	6
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
4. สมมติฐานการวิจัย.....	7
5. ขอบเขตของการวิจัย.....	8
5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	8
5.2 ตัวแปรที่ศึกษา.....	8
6. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
7. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	12
1.1 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมอง.....	12
1.1.1 สมองกับการเรียนรู้.....	12
1.1.2 ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน.....	14
1.1.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน.....	14
1.2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนนาร์เก็ด.....	16
1.2.1 ความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนนาร์เก็ด....	16
1.2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนนาร์เก็ด.....	17
1.3. ความสุขในการเรียน.....	19
1.3.1 ความหมายและความสำคัญของความสุขในการเรียน.....	19
1.3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียน.....	20
1.3.3 องค์ประกอบของการพัฒนาความสุขในการเรียน.....	21

1.3.4 แนวทางการพัฒนาความสุขในการเรียน	22
1.3.5 การวัดความสุข	24
1.4 ความคงทนในการเรียนรู้.....	25
1.4.1 ความหมายและความสำคัญของความคงทนในการเรียนรู้.....	25
1.4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้.....	25
1.4.3 การวัดความคงทนในการเรียนรู้.....	26
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน	27
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต	29
2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับความสุขในการเรียน	29
2.4 งานวิจัยเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้.....	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
1. การออกแบบวิจัย	34
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
3.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	36
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	49
7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
1. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสุขในการเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ตของนักเรียนกลุ่มทดลอง	51
2. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสุขในการเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ตของกลุ่มทดลองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติของกลุ่มควบคุม.....	52

3. ผลการเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ตของกลุ่มทดลองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย แบบปกติของกลุ่มควบคุม	53
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการวิจัย	54
อภิปรายผลการวิจัย	54
ข้อเสนอแนะ	61
รายการอ้างอิง	63
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	70
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	72
แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย	73
แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับก่อนเรียน	76
แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับหลังเรียน	77
แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1	78
แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 2	87
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	97
แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต	98
แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แบบปกติ	112
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ	120
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์	131
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย	138
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	147

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาคนให้มีความสุขเป็นจุดมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาประการหนึ่ง ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 6 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2550) ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ด้วยเหตุนี้ แผนพัฒนาการศึกษาชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) จึงมีเจตนารมณ์ในการพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความสุข โดยระบุลักษณะคนที่มีความสุข ไว้ว่า

คนที่มีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพดีทั้งกายและจิต เป็นคนร่าเริงแจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพ ปลอดภัยจากการตกเป็นทาสของอบายมุข สามารถเรียนรู้ให้รู้ความจริง บรรลุความดี ความงาม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีดุลยภาพ

ดังนั้น การพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความสุข จึงเป็นจุดมุ่งหมายและหลักการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ สอดคล้องกับที่ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2539, p. 52; 2542, p. 38) กล่าวว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนมีความสุข และความสุขเป็นเป้าหมายอย่างหนึ่งของการศึกษา ถ้าไม่สามารถทำให้คนมีความสุข การศึกษาก็ไม่สามารถเกิดขึ้น เพราะคนจะเป็นสุขได้ ต้องเริ่มตั้งแต่มีความสุขจากการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จึงต้องมุ่งเน้นให้เกิดความสุขในการเรียน เพราะเป็นพื้นฐานนำไปสู่ความสุขในการดำรงชีวิต

ความสุขเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ เพราะการจัดการเรียนรู้ที่มีความสุข ทำให้นักเรียนสนใจ มีแรงจูงใจในการเรียน และใช้กลวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ (Pekrun, Frenzel, Goetz และ Perry, 2007, p. 90) กฤษณมูรติ (2545, p. 73) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีความสุขเป็นที่ตั้ง ปราศจากการบีบคั้นทางจิตใจ จะทำให้นักเรียนมีศิลปะในการเรียนรู้ ด้วยความสำคัญของความสุขในการเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553) จึงกำหนดให้ความสุขในการเรียน เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของการปฏิรูป

การศึกษาไทยระดับโรงเรียนในระยะที่ 5 ซึ่งเป็นระดับสูงสุดว่า “ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข มีความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะตามจุดเน้น

แม้ความสุขในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ แต่ปัจจุบันกลับพบว่า นักเรียนไทยยังคงขาดความสุขในการเรียนรู้ ดังงานวิจัยของ คู่บุญ ศกุนตนาค (2552) ที่พบว่า นักเรียนไทยมีความสุขในการเรียนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น สอดคล้องกับที่ ยุทธชัย เฉลิมชัย (2553) กล่าวว่า นักเรียนไทยมีความทุกข์ต่อการเรียนมาก นอกจากนี้ ผลการสำรวจของสถาบันศิลปวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา (มายา) (2540) พบว่า สาเหตุที่นักเรียนไทยไม่มีความสุขในการเรียน เกิดจากรูปแบบการเรียนและวิธีการสอนที่ไม่สนุกมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ บพิตร อิศระ (2550) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนคือ การจัดการเรียนการสอนของครู ดังนั้น การจัดการศึกษาของไทย จึงควรพัฒนาความสุขในการเรียน ดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2542, p. 108) กล่าวว่า “การจัดการศึกษาของไทย ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ จากการเรียนรู้แบบเคร่งเครียด และมีความทุกข์เป็นการเรียนที่สนุกสนาน ทำลายความสามารถและนักเรียนมีความสุข ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน รักการเรียน และอยากเรียนรู้ตลอดเวลา” ด้วยเหตุนี้ ความสุขจึงเป็นบรรยากาศทางอารมณ์ที่สำคัญต่อการเรียนรู้ กิตยวดี บุญชื่อและคณะ (2540, p. 17) กล่าวว่า ความสุขในการเรียนเป็นสิ่งที่นักเรียนทุกคนต้องการ ครูที่มีคุณภาพจะต้องจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ภาษาไทย เป็นวิชาหนึ่งที่นักเรียนขาดความสุขในการเรียน ดังที่ พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช (2539, p. 172) และอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549, p. 50) กล่าวว่า วิชาภาษาไทยเป็นวิชาหนึ่งที่นักเรียนเบื่อหน่าย ไม่สนใจและไม่กระตือรือร้นในการเรียน ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะคนไทยพูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ภาษาไทยจึงกลายเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับนักเรียน ยิ่งไปกว่านั้น การจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย ยังอาจเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียนดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2538, p. 74) กล่าวว่า “ครูที่จัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบดั้งเดิม คือ บรรยากาศเป็นไปอย่างเรียบง่าย ไม่น่าตื่นเต้น เน้นการท่องจำ จะทำให้นักเรียนรู้สึกอึดอัดและเรียนภาษาไทยด้วยภาวะจำยอม” การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยลักษณะนี้ ทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียนและไม่มีความสุขในการเรียน นับเป็นปัญหาในการจัดการเรียนรู้ เพราะทำให้การเรียนรู้ขาดประสิทธิภาพ ดังที่ ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ (2544, p. 235) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยความทุกข์ซึ่งเป็นอารมณ์เชิงลบ จะไปปิดกั้นการเรียนรู้ของสมอง ทำให้นักเรียนไม่สามารถจดจำบทเรียนไว้เป็นความคงทนในการเรียนรู้ได้

ความคงทนในการเรียนรู้ เป็นกระบวนการทางสมอง ที่เกี่ยวข้องกับระบบความจำ คือเป็นกระบวนการเก็บสะสมข้อมูลและประสบการณ์จากการเรียนรู้ต่างๆอย่างมีความหมายเพื่อสามารถนำมาใช้ในโอกาสต่อไป (Gordon, 1989, p. 197; กมลรัตน์ หล้าสูงษ์, 2528, p. 248) แต่ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2555 วิชาภาษาไทยของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 45.68 คะแนน (S.D.=15.16) และของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ที่ 54.48 (S.D.=9.68) เท่านั้น (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555) สะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในปัจจุบันยังไม่สามารถเสริมสร้างความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีเท่าที่ควร นักเรียนจึงไม่สามารถนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆได้ ด้วยเหตุนี้ การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ จึงควรมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ เพราะจะทำให้ นักเรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาไทยไปใช้ได้ในชีวิตจริงได้อย่างถูกต้อง นับเป็นการสืบสานและธำรงรักษารักษาภาษาไทยไว้เป็นเอกลักษณ์และสมบัติของชาติไทย

ความคงทนในการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสุขในการเรียน ดังที่ อริยา คูหา (2552, p. 127) กล่าวว่า “หากนักเรียนมีความสุขในการเรียน จะส่งผลให้อยากเรียนรู้และสามารถจดจำบทเรียนได้เร็วและง่ายดาย ความรู้ที่เกิดในขณะที่เรียนอย่างมีความสุขจะคงทนอยู่ได้นาน” สอดคล้องกับ ข้อค้นพบของนักวิชาการด้านสมองที่กล่าวว่า อารมณ์ ความคิด ความจำและการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (คันสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ, 2544, p. 116; สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้, 2550, pp. 8-9) Talmi, Anderson, Riggs, Caplan และ Moscovitch (2008) กล่าวว่า สิ่งใดที่กระทบอารมณ์ จะมีการหลั่งสารเคมีในสมอง ก่อให้เกิดความสนใจที่มีผลต่อการเชื่อมต่อเซลล์สมอง ความสามารถทางการคิด การเรียนรู้และความคงทนในการเรียน ทั้งนี้ พรพิไล เลิศวิชาและอัครภูมิ จารุภากร (2550, pp. 110, 121) ได้อธิบายการทำงานของสารเคมีในสมองไว้ว่า สารเคมีในสมองที่เกิดจากอารมณ์เชิงบวกเป็นองค์ประกอบทำให้เกิดความรู้สึกพอใจและเป็นรางวัล ทำให้เกิดแรงผลักดันในการเรียนรู้ ดังนั้น หากครูภาษาไทยจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข จะเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ที่ทำให้ นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งส่งผลต่อการจดจำบทเรียนที่คงทนมากขึ้น

ความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ ล้วนเป็นกระบวนการที่เกิดในระบบสมอง ซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญที่สุดของร่างกาย คันสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ (2544, p. 32) อธิบายว่า สมองทำหน้าที่ควบคุมอารมณ์ สติปัญญา ความคิด ความฉลาด พฤติกรรม บุคลิกภาพ และควบคุมการทำงานของอวัยวะอื่นๆ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง จึงสามารถพัฒนาความสุขซึ่งเป็นอารมณ์ และความคงทนในการเรียนรู้ซึ่งเป็นสติปัญญาได้ สอดคล้องกับที่ Willingham (2010) กล่าวว่า ครูที่เข้าใจการทำงานของสมอง จะสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างสนุก ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง คือเกิดความคงทนในการเรียนรู้

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมองเป็นฐาน (brain – based learning: bbl) เป็นการนำผลการค้นคว้าและวิจัยทางประสาทวิทยา จิตใจ สมองและวิทยาศาสตร์ มาใช้ในการวางแผน การเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ (Hardiman, 2006, p. 473; Sousa, 2011) การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ จึงควรใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมองเป็นฐาน เพราะเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้นักเรียนสนใจ

เข้าใจและบันทึกเนื้อหาในบทเรียนไว้เป็นความคงทนในการเรียนรู้ คือสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม นับเป็นการสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียน ดังที่ ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ (2544, p. 145) กล่าวถึงคุณประโยชน์ของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานว่าเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของประเทศชาติอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองที่มุ่งจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน ยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งเน้น “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” สมบูรณ์พร้อมด้วยคุณลักษณะ “ดี เก่ง มีความสุข” และตอบสนองต่อการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่นักเรียนไม่สนใจและขาดความคงทนในการเรียนรู้

ความสำคัญของแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานดังกล่าว ทำให้มีผู้ศึกษาวิจัยเป็นจำนวนมาก ทั้งงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นการพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมอง (สิริกมล หมดมลทิน, 2549) และงานวิจัยเชิงทดลองที่พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานมีผลต่อความสามารถในการคิด (นริศรา เสือคล้าย, 2550) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติในการเรียน (Duman, 2006; รุจิเรขราณี กุลสุวรรณ, 2550) นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่ได้ทดลองกับการสอนภาษาพบว่า มีส่วนในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเรียนรู้คำศัพท์ (อรวรรณ บุญสมปาน, 2551) และพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทย (อัญชลี เฟื่องฟูชาติ, 2552) การศึกษางานวิจัยดังกล่าวพบว่า เป็นการนำแนวคิดหรือรูปแบบการสอนที่คนไทยได้พัฒนาขึ้นใช้ เช่น การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาโดย แสงเดือน คงนาวัง (2549) ที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 แต่ปัจจุบันไม่ปรากฏข้อมูล รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการอ่านจับใจความตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐานที่พัฒนาโดย วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550) เป็นต้น ทั้งนี้ เท่าที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้างานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ใช้รูปแบบการสอนซึ่งพัฒนาโดยนักการศึกษาต่างชาติซึ่งมีความเป็นสากล ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา และพบว่ารูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต (brain – targeted teaching model) เป็นนวัตกรรมที่น่าสนใจอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต (brain-targeted teaching model) เป็นรูปแบบการสอนที่ฮาร์ดีแมน (Hardiman, 2012) นักการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ (John Hopkins University) เป็นผู้พัฒนาขึ้น โดยมีแนวคิดที่ว่า ครูทุกคนควรมีบทบาทในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมองให้มากขึ้น เพราะมีข้อมูลทางการศึกษาพบว่า บางครั้งการจัดการเรียนรู้ของครูผิดหลักการทางสมอง (Hardiman, 2012, p. 473) รูปแบบการสอนนี้ ประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้

ขั้นตอนนี้เน้นการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่พัฒนาอารมณ์เชิงบวก เพราะการรับรู้ข้อมูลต่างๆ เริ่มจากสมองส่วนอารมณ์ความรู้สึกก่อนเข้าสู่ส่วนการคิด การจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้ ต้องลดภาวะเครียด กล่าวคำชื่นชมและใช้วิธีต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนมีความสุข

ขั้นที่ 2 สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ

ขั้นตอนนี้เน้นการจัดสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้ เช่น การเปลี่ยนตำแหน่งที่นั่ง การเปลี่ยนป้ายนิเทศ การเคลื่อนไหวร่างกาย การบริหารสมอง การปรับเปลี่ยนเสียง แสงและกลิ่นในการเรียนรู้ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นตอนนี้เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างบทเรียนตามความสนใจ โดยใช้แผนผังกราฟิก (graphic organizer) แสดงความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับบทเรียน ตัวชี้วัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้มากขึ้น

ขั้นที่ 4 จัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ

ขั้นตอนนี้เน้นให้นักเรียนมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาของบทเรียน โดยการสรุปความรู้ และฝึกปฏิบัติ ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเขียนบันทึกการเรียนรู้ การแสดงละคร การโต้วาที เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้

ขั้นตอนนี้เน้นให้นักเรียนใช้ความรู้ ทักษะ และกระบวนการต่างๆ เป็นเครื่องมือในการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปใช้จริง ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การสืบสอบ การคิดเชิงอุปมา การวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบ การวิเคราะห์ทัศนคติ การสร้างสรรค์ สื่อนำเสนอผลงานด้วยวิธีการทางศิลปะและสื่อดิจิทัล เป็นต้น

ขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนนี้เน้นการให้ข้อมูลป้อนกลับ(feedback) แก่นักเรียน เพื่อนำไปสู่พัฒนาการทางการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง แบบประเมินตนเองหรือแผนผัง KWL

Hardiman (2012, p. 114) กล่าวว่า ทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ของสมอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนนี้ จึงไม่เพียงแต่ส่งผลต่อการพัฒนาสมองเท่านั้น แต่ยังทำให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้อีกด้วย ดังผลการวิจัยของ Bertucci (2006) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทมีความคงทนในการเรียนรู้สามารถขยายความรู้ได้ดี มีความสุขในการเรียนและมีระดับผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ

ด้วยเหตุที่รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่น่าสนใจ เพราะสามารถพัฒนาได้ทั้งความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ให้แก่นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานและเป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติไทยต่อไป

2. คำถามการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท สามารถพัฒนาความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้หรือไม่ อย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสุขในการเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทของนักเรียนกลุ่มทดลอง

2. เพื่อเปรียบเทียบความสุขในการเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทของกลุ่มทดลองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติของกลุ่มควบคุม

3. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทของกลุ่มทดลองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติของกลุ่มควบคุม

4. สมมติฐานการวิจัย

Hardiman (2012) ได้วิจัยและพัฒนาารูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของสมอง (brain-based learning) ที่ให้ความสำคัญกับอารมณ์ ความคิด ความจำ ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาอารมณ์และบรรยากาศเชิงบวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะส่งผลต่อกระบวนการคิดและการเรียนรู้ของสมอง การเรียนรู้ตามรูปแบบนี้จึงไม่เพียงแต่ส่งผลในการพัฒนาสมองเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดความสุขและความคงทนในการเรียนรู้ด้วย

Bertucci (2006) ได้นำรูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทไปทดลองจัดการเรียนรู้อ่านของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง ในเขตเมืองบาลติมอ (Baltimore) ผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทมีความคงทนในการเรียนรู้สามารถขยายความรู้ได้ดี มีความสุขในการเรียนและมีระดับผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ

เมื่อพิจารณาขั้นตอนของรูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท พบว่า ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 การสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ และขั้นที่ 3 การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจ สามารถเสริมสร้างความสุขในการเรียนได้ เพราะทำให้เกิดอารมณ์เชิงบวก ซึ่งมีผลต่อความคิด ความจำและการเรียนรู้ นอกจากนี้ ขั้นที่ 4 การจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ ขั้นที่ 5 การขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้และขั้นที่ 6 การประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นการให้ข้อมูลป้อนกลับ สามารถพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้ได้ เพราะมุ่งเน้นให้นักเรียนจดจำบทเรียนด้วยวิธีการต่างๆ จนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้และยังมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ผ่านการประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของผลงานตนเอง

แนวคิดและผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท สามารถพัฒนาความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทมีความสุขในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทมีความสุขในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 (กรุงเทพมหานคร) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 ตัวแปรจัดกระทำ คือ

- 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต
- 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ

5.2.2 ตัวแปรตาม คือ

- 1) ความสุขในการเรียน
- 2) ความคงทนในการเรียนรู้

5.3 สารการเรียนรู้ที่นำมาจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 21102 ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐาน ในหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเรื่องประโยคหลักและมารยาทในการฟังและดู การอ่านร้อยแก้ว การใช้ความเปรียบ การเขียนบรรยายประสบการณ์และวรรณคดีเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

6. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยทั้ง 5 สาร ตามขั้นตอนที่ Hardiman พัฒนาขึ้น โดยใช้แนวคิด เกี่ยวกับการทำงานของสมองที่ให้ความสำคัญกับอารมณ์ ความคิด ความจำ ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ และเน้น การให้ข้อมูลป้อนกลับในการประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 สร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ทางกายภาพ ขั้นที่ 3 กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ ขั้นที่ 4 จัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิด ความเชี่ยวชาญ ขั้นที่ 5 ขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้และขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ครูใช้กิจกรรมการสนทนาในชั้นเรียน รูปภาพ ฟังเพลง ดูตัวอย่างละคร หรือใช้คำถามนำเข้าสู่บทเรียน

ชั้นที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการบรรยาย อภิปราย การยกตัวอย่าง หรือการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้

ชั้นที่ 3 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาบทเรียน โดยให้นักเรียนตอบคำถาม เขียนแผนผังกราฟิกหรือทำแบบฝึกหัด เพื่อสรุปความรู้ความเข้าใจบทเรียน

ความสุขในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกดีที่เกิดจากการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด ลงมือปฏิบัติและนำเสนอผลการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง โดยได้รับการส่งเสริมจากครูด้วยความเอาใจใส่ จนสามารถนำความรู้ ทักษะและคุณค่าที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ใน ชีวิตจริง วัดได้จากแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย ซึ่งพัฒนาจากกรอบทฤษฎี การเรียนรู้อย่างมีความสุขของกิตติยวดี บุญซื่อและคณะ

ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการจัดเก็บข้อมูลความรู้ภาษาไทยให้คงอยู่ในระบบความจำระยะยาว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสต่างๆ วัดได้จากแบบ สอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดการวัดพฤติกรรมด้านพุทธิสัยของ Bloom ซึ่งปรับปรุงโดย Anderson, et.al โดยใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 วัดหลังการทดลองทันที และใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 2 ซึ่งคู่ขนานกับฉบับที่ 1 วัดหลังการทดสอบครั้งแรก 14 วัน ตามแนวคิดการวัดความคงทนในการเรียนรู้ของชัยพร วิชชาวุธ

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 (กรุงเทพมหานคร) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท ซึ่งเป็นทางเลือกสำหรับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้

2. ได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นอื่นๆได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ตที่มีต่อความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมอง

1.1.1 สมองกับการเรียนรู้

1.1.2 ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน

1.1.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน

1.2 รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต

1.2.1 ประวัติความเป็นมา

1.2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

1.3 ความสุขในการเรียน

1.3.1 ความหมายและความสำคัญของความสุขในการเรียน

1.3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียน

1.3.3 องค์ประกอบในการพัฒนาความสุขในการเรียน

1.3.4 แนวทางการพัฒนาความสุขในการเรียน

1.3.5 การวัดความสุข

1.4 ความคงทนในการเรียนรู้

1.4.1 ความหมายและความสำคัญของความคงทนในการเรียนรู้

1.4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้

1.4.3 การวัดความคงทนในการเรียนรู้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต

2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับความสุขในการเรียน

2.4 งานวิจัยเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมอง

1.1.1 สมองกับการเรียนรู้

สมองเป็นอวัยวะสำคัญที่สุดในร่างกาย เพราะสมองควบคุมสติปัญญา ความคิด ความฉลาด พฤติกรรม บุคลิกภาพและควบคุมการทำงานอื่นๆ ด้วย เช่น การทำงานของหัวใจ ระบบภูมิคุ้มกันและฮอร์โมนต่างๆ (คັນสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ, 2544, p. 118)

นักวิชาการได้แบ่งโครงสร้างสมองออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้ (McNeil, 2009, pp. 28-31; กมลพรรณ ชิวพันธุ์ศรี, 2545, pp. 18-21; พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์, 2544, p. 21; วิทยากร เชียงกุล, 2547, pp. 23-25; คັນสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ, 2544, pp. 33-36)

สมองส่วนแรก เรียกว่า สมองของสัตว์เลื้อยคลาน หรือสมองอาร์เบอร์น (R-brain) คือ สมองที่อยู่ที่แกนสมองหรือก้านสมอง (the brain stem) มีหน้าที่เกี่ยวกับการเต้นของหัวใจ การหายใจ ประสาทสัมผัส การเคลื่อนไหว การรับและการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้จากสมองหรือระบบประสาทส่วนต่อไป ทำให้มนุษย์มีปฏิกิริยาโต้ตอบอัตโนมัติที่ปราศจากอารมณ์และเหตุผล เช่น สัญชาตญาณการมีชีวิตรอดเพื่อความอยู่รอด ความต้องการที่พิกอาศัย เป็นต้น สมองส่วนนี้ไม่เกี่ยวข้องกับความคิดหรือความรู้สึก

สมองส่วนที่สอง เรียกว่า สมองของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมสมัยเก่า หรือสมองลิมบิกเบรน (limbic brain) คือ สมองส่วนฮิปโปแคมปัส เทมโปราลโลบและบางส่วนของพรีฟรอนทอลโลบ มีหน้าที่เกี่ยวกับความจำ การเรียนรู้ พฤติกรรม ความสุขและอารมณ์ขั้นพื้นฐาน เช่น ชอบ ไม่ชอบ ดี ไม่ดี โกรธ มีความสุข รักเกลียด ฯลฯ สมองส่วนลิมบิกเป็นสมองส่วนที่สลับซับซ้อน สมองส่วนนี้ ทำให้มนุษย์ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมดีขึ้น มีความฉลาดมากขึ้นและสามารถเรียนรู้ได้กว้างขึ้น หากมีสิ่งกระตุ้นที่ไม่ดีเข้ามา สมองส่วนนี้จะแปลข้อมูลเป็นความเครียดหรือไม่มีความสุข

สมองส่วนที่สาม เรียกว่า สมองของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมสมัยใหม่ หรือนีโอคอร์เทกซ์ (neocortex) คือสมองใหญ่ทั้งหมด โดยเฉพาะบริเวณพื้นผิวของสมองที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด การเรียนรู้ สติสัมปชัญญะและรายละเอียดที่ซับซ้อน นีโอคอร์เทกซ์มีขนาดใหญ่กว่าสมองส่วนอื่นๆ ถึง 5 เท่า สมองส่วนนี้เป็นส่วนที่ทำงาน เกี่ยวกับการคิด การรู้สึก การจำ การเรียนรู้และพฤติกรรมต่างๆ

สมองของมนุษย์ประกอบด้วยเซลล์สมองจำนวนมาก เซลล์สมองประกอบด้วย 3 ส่วน คือ เมมเบรน (Membrane)¹ นิวเคลียส (Nucleus)² และไซโตพลาสซึม (Cytoplasm)³ เซลล์สมองแต่ละเซลล์ มีเส้นใยสมองแตกแขนงมาเชื่อมต่อกับเซลล์สมองอื่นๆ เส้นใยสมองเหล่านี้เรียกว่า แอกซอน(Axon) และเดนไดรต์ (Dendrite) และมีจุดเชื่อมต่อระหว่างเส้นใยสมองเรียกว่า ไซแนปส์ (Synapse)

Sousa (2006อ้างถึงใน สมยศ ชิตมงคล, 2549 pp. 153-154) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเซลล์ประสาทหนึ่งส่งข้อมูลไปยังเซลล์ประสาทอีกเซลล์หนึ่ง มีกระบวนการเริ่มจากเซลล์ประสาทเซลล์หนึ่งถูกกระตุ้นให้ส่งข้อมูลจากตัวเซลล์ หรือเซลล์นิวเคลียสผ่านไปตามแอกซอน เรียกเซลล์ประสาทนี้ว่า เซลล์ประสาทตัวส่ง (sending neuron) ข้อมูลดังกล่าวนี้ จะถูกส่งออกไปในรูปสัญญาณ (impulses) ซึ่งสามารถส่งได้ตั้งแต่ 250 ถึง 2,500 สัญญาณต่อวินาที ข้อมูลหรือสัญญาณเหล่านี้ จะไปถึงเซลล์ประสาทอีกเซลล์หนึ่งโดยผ่านเดนไดรต์ของเซลล์ประสาทตัวรับ (receiving neuron) โดยระหว่างปลายแอกซอนของเซลล์ประสาทตัวส่งและเดนไดรต์ของเซลล์ประสาทตัวรับจะไม่ติดกัน แต่จะมีช่องว่างเล็กๆเรียกว่า ไซแนปส์ (synapse) ที่เป็นแหล่งเกิดกระบวนการส่งข้อมูลจากแอกซอนของเซลล์ประสาทตัวส่งข้ามไปยังเดนไดรต์ของเซลล์ประสาทตัวรับ กระบวนการที่เกิดขึ้นในตัวเซลล์ประสาทเป็นกระบวนการทางไฟฟ้า เมื่อข้อมูลข้ามไปยังเซลล์ประสาทตัวรับจะเกิดการเปลี่ยนสัญญาณไฟฟ้าให้อยู่ในรูปของสารเคมีตรงส่วนปลายของแอกซอน แล้วปล่อยออกจากปลายแอกซอนของเซลล์ประสาทตัวรับ สารเคมีที่ปล่อยจากปลายแอกซอนเรียกว่า สารสื่อข้อมูลทางประสาท (neurotransmitters) ซึ่งมีความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ข้อมูลของเซลล์ประสาทดังกล่าว ปรากฏการณ์นี้เรียกว่าการเชื่อมต่อระหว่างเซลล์ประสาท (connection) กระบวนการเชื่อมต่อระหว่างเซลล์ประสาท หรือกระบวนการที่แอกซอนของเซลล์ประสาทตัวส่ง ส่งข้อมูลในรูปของสารสื่อข้อมูลทางประสาทไปยังเดนไดรต์ของเซลล์ประสาทตัวรับข้อมูลเรียกว่า เกิดการเรียนรู้ (learning) ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ทุกครั้งที่เซลล์ประสาทเกิดการเชื่อมต่อระหว่างกัน แสดงว่าสมองได้เกิดการเรียนรู้บางอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นเสมอ

ทั้งนี้ การเรียนรู้ของสมองจะอาศัยสารเคมีหลายชนิด เช่น โดปามีน (dopamine) ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว การตอบสนองทางอารมณ์ การลดอาการเจ็บปวด การเกิดความสุข การจำและการเรียนรู้ เอนดอร์ฟิน (endorphins) ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมความเจ็บปวดและ

¹ เมมเบรน คือ ผนังด้านนอกของเซลล์

² นิวเคลียส คือ ส่วนที่มีหน่วยพันธุกรรมหรือยีน

³ ไซโตพลาสซึม คือ ของเหลวภายในเซลล์

เป็นสารที่เพิ่มการตื่นตัว ความมีชีวิตชีวาและความสุข เมื่อมีการออกกำลังกายหรือมีอารมณ์ทางบวก เป็นต้น

1.1.2 ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน

สมองเป็นอวัยวะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยตรง นักการศึกษาจึงนำธรรมชาติการทำงานของสมองมาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ เรียกว่า การจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน (brain-based learning) นักการศึกษาได้อธิบายความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานไว้เป็นจำนวนมาก (Hardiman, 2006, p. 473; Jensen, 2000; Sousa, 2011; สมยศ ชิตมงคล, 2549, p. 151; อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์, 2548, p. 102) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่นำผลการศึกษาทางประสาทวิทยา สังคมวิทยา ชีววิทยาและจิตวิทยา มาประยุกต์ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติการทำงานของสมองส่วนต่างๆ บนพื้นฐานความสามารถ ความต้องการและประสบการณ์ของแต่ละคน การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้ จึงเป็นแนวทางที่สัมพันธ์กับธรรมชาติการเรียนรู้ของสมองมนุษย์

1.1.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานเป็นแนวคิดทางการศึกษาที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง นักวิชาการจึงได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานไว้หลายท่าน (Caine, 2009; พรพีไล เลิศวิชาและอัศรภูมิ จารุภากร, 2550, pp. 136-137; วาร์ด คลิสตินและดาเลย์แจน, 2549, p. 71; วิทยากร เชียงกุล, 2547, pp. 124-126, 129-135; ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2545, p. 183; สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2554, pp. 255-256; อารี สันทรวี, 2550, pp. 90-91) สรุปได้ดังนี้

1. ครูต้องปรับแนวคิดของตนเอง โดยเชื่อมั่นว่าสมองของนักเรียนทุกคนจะเรียนรู้ได้ดี หากครูมีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม
2. ครูควรให้ความรู้และเน้นการปฏิบัติเรื่องสุขภาพกาย ใจ โภชนาการและออกกำลังกาย ให้เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้
3. ครูควรตระหนักว่าความกระตือรือร้น การวางตัวเป็นแบบอย่างและการชี้แนะของครูเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่ได้เรียนรู้

4. ครูควรสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ที่เป็นมิตรต่อการเรียนรู้ เนื่องจากสมองจะเรียนรู้ได้ดี ถ้าได้รับความพึงพอใจ และการเรียนรู้จะถูกสกัดกั้น เมื่อมีความเครียดหรือความกังวล ครูจึงต้องเป็นผู้ที่จัดการเรียนรู้ด้วยความสุขและสนับสนุนให้นักเรียนตระหนักว่าอารมณ์มีผลต่อการเรียน

5. โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่อบอุ่น เกื้อกูล เป็นมิตรต่อการเรียนรู้และเหมาะสม เช่น จัดห้องเรียนให้สะอาดและสวยงาม มีผลงานนักเรียนจัดแสดง มีป้ายนิเทศที่เปลี่ยนตามระยะเวลาที่สมควร เปิดหน้าต่างรับแสงจากธรรมชาติ ปลูกต้นไม้ในโรงเรียน มีอุณหภูมิ สีและกลิ่นที่กระตุ้นความสนใจ ใช้เสียงดนตรีคลอประกอบและสร้างสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น

6. ครูต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของนักเรียนและใช้วิธีสอนที่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ ความถนัด ความสนใจและพัฒนาการของนักเรียน ด้วยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจ

7. ครูควรจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพราะจะช่วยพัฒนาการทำงาน ของสมองซีกซ้ายและซีกขวาให้ทำงานอย่างสมดุล

8. ครูควรมีวิธีการที่ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจและสนใจการเรียน เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยอาจใช้การออกกำลังกายสมอง (brain gym) ปรับสภาพร่างกายและจิตใจของนักเรียนก่อนการเรียนรู้

9. ครูควรจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การสร้างสรรค์และ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงที่ผ่านการสะท้อนความคิดและการรู้จักคิดอย่างมีจิตสำนึก ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและช่วยเสริมให้นักเรียนควบคุมตนเอง

10. ครูควรจัดการเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนา ทักษะทางสังคมต่างๆ เช่น ทักษะการร่วมมือ การช่วยเหลือและการต่อรอง เป็นต้น

11. ครูควรส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน และเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้แสดงความสามารถด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดการแสดง การจัดนิทรรศการ เป็นต้น

12. ครูควรจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้าน เช่น การส่งเสริมให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวและออกกำลังกาย การจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้สัมผัส ศิลปะและดนตรีในห้องเรียน การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน เป็นต้น

13. ครูควรหลีกเลี่ยงการสอนข้อมูลเป็นส่วนๆ ที่ไม่เชื่อมโยงกัน เพราะการสอนแบบแยกส่วนจะทำให้นักเรียนเข้าใจได้ยาก ครูจึงควรให้นักเรียนทำทำแผนผังความคิด (mind map) เพื่อให้สมองได้มีปฏิสัมพันธ์และเกิดการเชื่อมโยงความคิด ประเด็นและเนื้อหาเข้ากับประสบการณ์

14. ครูควรให้การเสริมแรงทางบวก เพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความพอใจและความตั้งใจเพิ่มขึ้น ส่งผลให้นักเรียนจดจำบทเรียนได้ดี

15. ครูควรมีการทบทวนบทเรียนโดยใช้กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความจำระยะยาวและเพิ่มความจำโดยใช้บ่อย เช่น การทำแบบฝึกหัดในห้องเรียนและการทำการบ้าน เพราะสิ่งที่เคยเรียนรู้แล้ว อาจลืมได้หากไม่มีการฝึกหัด

16. ครูต้องให้นักเรียนสะท้อนความคิด รวบรวมและประเมินสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ใช่ครูเป็นผู้บอกหรือผู้สรุปบทเรียนให้

1.2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต

1.2.1 ความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต

มารีเอล ฮาร์ดิมาน (Mariale Hardiman) (2012) นักการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ (John Hopkins University) เป็นผู้พัฒนารูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ตขึ้น เนื่องจากพบว่า การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคะแนนสูงจากการสอบประมวลความรู้มาตรฐาน (standard test) และการที่นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงได้เป็นจำนวนมาก ไม่ใช่เป้าหมายทางการศึกษาที่แท้จริง เพราะการเรียนรู้เพื่อสอบเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผิดหลักการเรียนรู้ของสมอง ทำให้นักเรียนขาดความสุขในการเรียนและขาดความคงทนในการเรียนรู้ ดังนั้น เป้าหมายสำคัญของการศึกษา จึงควรเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของสมองที่เป็นไปตามธรรมชาติและศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ด้วยเหตุนี้ ฮาร์ดิมานจึงศึกษางานวิจัยทางประสาทวิทยากับการเรียนรู้จำนวนมาก แล้วพัฒนาเป็นรูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต (brain-targeted teaching model) ขึ้น เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาสมองได้อย่างถูกต้อง

1.2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท ประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้

ขั้นตอนนี้สอดคล้องกับการทำงานของสมองส่วนอารมณ์และส่วนการคิด กล่าวคือ ระบบลิมบิกในสมองซึ่งอยู่ตอนล่างของสมอง หรือที่เรียกว่าก้านสมองนั้น จะเป็นส่วนกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนแรกและมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ การรับรู้ข้อมูลต่างๆ ต้องเริ่มจากสมองส่วนอารมณ์ความรู้สึก ก่อนที่จะเข้าสู่สมองส่วนที่เป็นความคิด ดังนั้น ขั้นตอนนี้จึงมุ่งเน้นการจัดบรรยากาศทางอารมณ์เชิงบวกด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน แนวทางการจัดบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้ เช่น การลดภาวะเครียด การสนทนากับนักเรียนโดยการให้เกียรติซึ่งกันและกัน การกล่าวยกย่อง เมื่อนักเรียนทำงานประสบความสำเร็จ การยื่นต้อนรับนักเรียนหน้าประตูห้อง แล้วเรียกชื่อนักเรียนแต่ละคนด้วยคำพูดเชิงบวก การกำหนดกฎและระเบียบปฏิบัติในห้องเรียนที่มุ่งให้ความเคารพซึ่งกันและกัน การจัดงานรื่นเริงในโรงเรียนและชั้นเรียน การใช้อารมณ์ขันในการสอน การลดภาระงาน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ

ขั้นตอนนี้เน้นการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อการเรียนรู้ เนื่องจากมีงานวิจัยพบว่าสิ่งแวดล้อมที่ไม่น่าสนใจและไม่มีการเปลี่ยนแปลงมีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ ดังนั้น ขั้นตอนนี้จึงมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนเสียง แสง กลิ่น การเคลื่อนไหวและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน แนวทางการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ เช่น การเปลี่ยนตำแหน่งที่นั่ง การนำผลงานนักเรียนจัดแสดง การเคลื่อนไหวร่างกาย การออกกำลังกายสมอง การปรับเปลี่ยนเสียง แสงและกลิ่นเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นตอนนี้สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองว่า ในการเรียนรู้ สมองจะคัดกรองข้อมูลใหม่ผ่านมุมมองของประสบการณ์เดิมที่มีต่อสิ่งนั้นๆ แล้วหลอมรวมทางความคิดเป็นความหมายใหม่ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เรื่องใหม่ จึงควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม แนวทางการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การวางแผนจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยความสามารถ

ของนักเรียน การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้ปกครอง การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายเกี่ยวกับบทเรียนตามความถนัดและความสนใจ โดยการใช้ผังกราฟิก (graphic organizer) แสดงความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับบทเรียนและการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ดีขึ้น

ขั้นที่ 4 จัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ

ขั้นตอนนี้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้งและเกิดความคงทนในการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองที่ว่า สมองจะบันทึกข้อมูลเป็นความจำระยะยาว เมื่อมีการกระทำซ้ำ จนสมองได้จดจำและจัดระบบข้อมูลอยู่เสมอ แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้แจ้ง เช่น การเขียนสรุปบทเรียน การแสดงละคร การโต้วาที การบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การใช้เทคนิคช่วยจำบทเรียน เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้

ขั้นตอนนี้สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ของสมองที่ว่า ส่วนต่างๆ ของสมองจะเชื่อมโยงกัน เมื่อมีการคิดอย่างซับซ้อน และสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาที่เน้นให้นักเรียนสามารถใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการต่างๆ เป็นเครื่องมือในการคิดขั้นสูงและแก้ปัญหา แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนนี้ จึงมุ่งเน้นการขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง โดยใช้กระบวนการคิดและการปฏิบัติ เช่น การสืบสอบ การใช้คำถามพัฒนาการคิดระดับสูง การคิดเชิงอุปมา การวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลาย การวิเคราะห์ทัศนคติ การสร้างสรรค์สื่อนำเสนอผลงานด้วยวิธีการทางศิลปะ เป็นต้น

ขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนนี้ เน้นการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้หรือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สอดคล้องกับแนวคิดทางจิตวิทยาการเรียนรู้ที่ว่า การให้ข้อมูลป้อนกลับของครูจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้และจดจำบทเรียนได้ดี แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ เช่น การใช้เกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics scoring) การใช้แบบประเมินตนเองหรือแผนผัง KWL การทำแฟ้มสะสมผลงานและการประเมินการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย เป็นต้น

Hardiman (2012, p. 114) กล่าวว่า ทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนเบรนทาร์เกิดพัฒนาขึ้นจากงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการคิดและการเรียนรู้ของสมอง การเรียนรู้ตามรูปแบบนี้จึงไม่เพียงแต่ส่งผลในการพัฒนาสมองเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดความสุขและความคงทนในการเรียนรู้ด้วย

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาขั้นตอนของรูปแบบการสอนเบรนทาร์เกิด พบว่า ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 การสร้างสรรคสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ และขั้นที่ 3 การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจ สามารถเสริมสร้างความสุขในการเรียนได้ เพราะทำให้เกิดอารมณ์เชิงบวก ซึ่งมีผลต่อความคิด ความจำและการเรียนรู้ นอกจากนี้ ขั้นที่ 4 การจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ ขั้นที่ 5 การขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้ และขั้นที่ 6 การประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นการให้ข้อมูลป้อนกลับ สามารถพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้ได้ เพราะมุ่งเน้นให้นักเรียนจดจำบทเรียนด้วยวิธีการต่างๆ จนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้และยังมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ผ่านการประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของผลงานตนเอง

1.3. ความสุขในการเรียน

1.3.1 ความหมายและความสำคัญของความสุขในการเรียน

ความสุขในการเรียนเป็นบรรยากาศทางอารมณ์ที่สำคัญในการจัดการศึกษา เพราะมีผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของสมอง ทั้งนี้ นักวิชาการ (Pekrun et al., 2007, p. 90; United Nation Children's Fund (Unicef), 2003, p. 1; กิตยวดี บุญชื้อและคณะ, 2540, p. 20; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543, p. 9; วีระ ไชยศรีสุข, 2539, p. 58; ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ, 2544, pp. 137, 143) ได้อธิบายความหมายของความสุขในการเรียน สรุปได้ว่า ความสุขในการเรียน หมายถึงความรู้สึกดีที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด ลงมือปฏิบัติและนำเสนอผลการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง โดยได้รับการส่งเสริมจากครูด้วยความเอาใจใส่ จนสามารถนำความรู้ ทักษะและคุณค่าที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

นอกจากนี้ นักวิชาการข้างต้น ได้อธิบายความสำคัญของความสุขในการเรียน สรุปได้ว่า ความสุขในการเรียนจะทำให้เกิดการเรียนรู้ของสมองที่มีประสิทธิภาพ เพราะนักเรียนจะรู้สึกดีต่อการเรียน ไม่รู้สึกว่ายากหรือเหนื่อย ส่งผลให้นักเรียนสนใจเรียน มีแรงจูงใจในการเรียน เห็นว่าบทเรียนมีคุณค่าและมีความหมายต่อตนเอง ยิ่งไปกว่านั้น ความสุขในการเรียนยังทำให้นักเรียนมีอารมณ์สดชื่นแจ่มใส ร่าเริงตามสมควรแก่วัย มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญา

เฉลียวฉลาด มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียน

มาลินี จุฑะรพ (2537, pp. 316-318) และคันสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ (2544, pp. 74-98) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1. สภาพครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและสภาพสังคมของครอบครัว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ถ้าครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจดี นักเรียนย่อมมีความสุข แต่ถ้าครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยและไม่มั่นคง หากนักเรียนเกิดความรู้สึกดังกล่าวเป็นประจำ จะทำให้นักเรียนขาดความสุขและมีจิตใจแข็งกระด้าง

1.2 สภาพสังคมของครอบครัว ครอบครัวที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองรักใคร่สามัคคีกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ให้ความรัก ความอบอุ่นและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน จะทำให้นักเรียนมีความสุข แต่ครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่ดูแลเอาใจใส่ เฉยเมย เกลียดชังนักเรียน นักเรียนจะเกิดความรู้สึกขาดแคลนความรัก ความอบอุ่นและความเมตตาปราณี ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเรียกร้องความรักและความเอาใจใส่ เกลียดชังคนอื่นๆ ชอบทะเลาะวิวาท ลักขโมย โทกขาดความสุขและสุขภาพจิตไม่ดี

2. สภาพชุมชน ได้แก่ สภาพของท้องถิ่นที่อยู่อาศัยของนักเรียน ถ้าสภาพชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีสภาพดี ย่อมทำให้นักเรียนมีความสุข แต่ถ้าสภาพท้องถิ่นที่อยู่ไม่ดี เช่น อยู่ในแหล่งชุมชนแออัด ใกล้กองขยะหรือใกล้โรงงานที่มีมลพิษ ย่อมทำให้นักเรียนขาดสมาธิในการอ่านหนังสือ ทำให้นักเรียนเจ็บป่วยบ่อยและมีปัญหาสุขภาพ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนขาดความสุขในการเรียน

3. บรรยากาศในโรงเรียน ถ้าโรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมทางกายภาพดี จะทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน อยากอยู่ในโรงเรียนนานๆ แต่ถ้าโรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ไม่ดี เช่น มีเสียงดังรบกวน มีกลิ่นเหม็นจากกองขยะหรือน้ำเสีย ฯลฯ นักเรียนจะเกิดภาวะเครียดและไม่อยากมาโรงเรียน

4. บุคลิกภาพของครู ถ้าครูมีความรัก ความเมตตากรุณาและให้อภัยเด็ก นักเรียนจะยึดครูเป็นที่พึ่งทางใจ ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีสุขภาพจิตดี แต่ถ้านักเรียนพบครูที่สุขภาพจิตไม่ดี เช่น ครอบครัวยากจน หนีตาบอดบึ้ง บ่นพร่ำเพรื่อ ระเบียบจัด ย่อมทำให้นักเรียนหวาดกลัว กลียดและเบื่อหน่ายครู ทำให้ไม่อยากมาโรงเรียน

6. สิ่งแวดล้อมและสารพิษ สิ่งแวดล้อมและสารพิษจะรบกวนทุกขั้นตอนในการทำงานของสมอง ส่งผลเสียต่อร่างกายและจิตใจ เช่น ทำให้เกิดภาวะซึมเศร้า นอนไม่หลับ หวาดระแวง กล้ามเนื้อเกร็ง คลื่นไส้ ต่อมามี เป็นลม หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตขึ้นเร็ว ฯลฯ

7. อาหาร อาหารมีผลต่อสารเคมีในสมองที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ เช่น การรับประทานอาหารประเภทโปรตีนมาก ทำให้เกิดภาวะอยู่ไม่สุข ความสามารถในการจัดการกับความเครียดลดลง เป็นต้น

8. การออกกำลังกาย การออกกำลังกายไม่เพียงพอ จะทำให้สารที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ในสมอง (เช่น เซโรโทนิน โดปามีนและนอร์เอพิเนฟริน) ลดลง ส่งผลให้นักเรียนมีสมาธิสั้น หงุดหงิด กระสับกระส่าย เหนื่อยง่าย ซึมเศร้า วิตกกังวล ปวดเมื่อย เป็นต้น การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยลดความเครียดของสมองและทำให้เกิดความสุขได้

1.3.3 องค์ประกอบของการพัฒนาความสุขในการเรียน

กิตติวดี บุญเชื้อและคณะ (2541, pp. 15-28) ได้เสนอองค์ประกอบที่ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน 6 ประการ ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจ

นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านความคิด ความสนใจและความรู้สึกเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ดังนั้น นักเรียนจึงควรได้รับการปฏิบัติจากผู้ใหญ่ในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง คือ นักเรียนควรมีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจของตนเอง เลือกอนาคตของตนเอง โดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้ให้คำปรึกษา เมื่อนักเรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจ จะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีศักยภาพทางความคิด มีสุขภาพจิตที่ดีและมีความหวังในชีวิต

2. ครูมีความเมตตาและจริงใจต่อนักเรียนทุกคน

ครูต้องเข้าใจธรรมชาติและสามารถเข้าถึงความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและทำตามความคิดของตนเอง ครูควรเอาใจใส่กับนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน มีความมุ่งมั่นที่จะช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักแก้ปัญหา และเรียนรู้วิธีที่จะนำตัวเองไปสู่ความสำเร็จอย่างมีสติและคุณธรรม

3. นักเรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในตนเอง

นักเรียนต้องเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ของตนเองและรับรู้ความหมายของการมีชีวิตอยู่ โดยการยอมรับทั้งจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมโดยไม่เสียสุขภาพจิต รวมทั้งนักเรียนต้องสร้างความรู้สึกที่ดีต่อคนอื่นและเข้าใจความรู้สึกที่ดีของคนอื่นที่มีต่อตนเอง

4. นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

การที่นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ จะทำให้ได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง ก่อให้เกิดกำลังใจในการทำสิ่งที่ตนต้องการด้วยความใส่ใจและมุ่งมั่น สามารถกระทำสิ่งนั้นๆได้ประสบความสำเร็จ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์เข้ากับตนเองอย่างกลมกลืนและสร้างสรรค์

5. กิจกรรมการเรียนรู้สนุก แปลกใหม่ รั้าใจให้ศึกษาเพิ่มเติม

บทเรียนควรก่อให้เกิดความสนุกในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสนใจศึกษาเพิ่มเติมและเกิดความภาคภูมิใจ เมื่อตนได้ค้นพบความรู้หรือความคิดใหม่ๆ และถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบ นอกจากนี้ ครูควรจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ เพื่อให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น

6. สิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

การจัดการเรียนรู้ควรสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและปรากฏการณ์ต่างๆ ในแต่ละท้องถิ่น เพราะนักเรียนต้องเผชิญกับโลกความเป็นจริง การเรียนรู้ของนักเรียนจะประสบความสำเร็จได้ หากนักเรียนสามารถประยุกต์ความรู้กับชีวิตจริงอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการพัฒนาความสุขในการเรียน ได้แก่ การที่นักเรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์ที่มีหัวใจและได้เรียนรู้กับครูที่มีความเมตตา ความจริงใจต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง จนนักเรียนเห็นคุณค่าในตนเอง และสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจอย่างสนุกสนาน มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทำให้สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง

1.3.4 แนวทางการพัฒนาความสุขในการเรียน

นักวิชาการหลายท่าน (United Nation Children's Fund (Unicef), 2003, p. 9; กิตยวดี บุญชื่อและคณะ, 2541, p. 15; มาลินี จุฑะรพ, 2537, pp. 317-318; ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ, 2544, pp. 124-141) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาความสุขในการเรียนไว้ สรุปได้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้นักเรียนรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ตามสัดส่วนที่ครบถ้วน เพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ
2. พ่อ แม่และผู้ปกครองควรตั้งความหวังที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน จึงไม่ควรเปรียบเทียบความสามารถกับคนอื่น
3. โรงเรียนต้องจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี คือมีความสวยงาม สะดวกและปลอดภัย รวมทั้งควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น สถานที่รับประทานอาหาร ห้องสุขา จุดบริการน้ำดื่ม ฯลฯ ตามความเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนและให้กำลังใจครูที่เข้าใจและอุทิศตนเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน
5. ครูต้องมีแนวคิด ว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถ ประสบการณ์และทัศนคติที่แตกต่างกัน
6. ครูควรให้ความรัก ความเข้าใจ ความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจและความเมตตา กรุณาปราณีแก่นักเรียน โดยการช่วยแก้ปัญหาและรักษาความลับของนักเรียน เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นักเรียนรักครูและสนใจเรียน
7. ควรวางแผนและออกแบบบทเรียนจากง่ายไปยาก โดยคำนึงถึงวุฒิภาวะและความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละวัย จัดบทเรียนที่มีเนื้อหาสาระต่อเนื่องกัน และสามารถบูรณาการไปสู่ความรู้สาขาอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่อชีวิตและสังคม
8. ครูจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่สนุกและตอบสนองความสนใจของนักเรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา เช่น ใช้การเสริมแรงทางบวก ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจบทเรียน ไม่ยัดเยียดหรือกดดันให้นักเรียนเรียนมากเกินไป ใช้คำพูดชื่นชมด้วยภาษาที่นุ่มนวลและสร้างสรรค์ เป็นต้น
9. ครูควรจัดการเรียนรู้ที่เน้นการนำความรู้ไปใช้ เพราะนักเรียนจะเรียนรู้ได้ดี เมื่อทราบว่ากำลังเรียนรู้อะไรและจะนำความรู้ดังกล่าวนี้ไปใช้อย่างไร
10. ครูควรพัฒนากระบวนการคิดแบบต่างๆ อย่างมีระบบ
11. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยควรเน้นทักษะการทำงานกลุ่ม

12. ครูต้องให้ความสนใจนักเรียนที่ขบถตั้งคำถาม เพราะเป็นโอกาสที่นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจของตน และควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนความสนใจดังกล่าว

13. ครูควรจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติและสังคม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสความเป็นไปของสรรพสิ่งรอบตัว

14. ครูควรใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้จนรู้แจ้ง (mastery learning)

15. ครูไม่ควรจัดลำดับผลการเรียนของนักเรียนจากผลทดสอบทางวิชาการ แต่ครูควรให้ความสำคัญกับพัฒนาการทางการเรียนของนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินตนเอง รวมทั้ง ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ช่วยเหลือเพื่อน

1.3.5 การวัดความสุข

ชุตินา พงศ์วรินทร์ (2554, p. 40) อธิบายวิธีการในการวัดความสุขไว้ ดังนี้

1. การรายงานตนเอง (self-report measures) เป็นวิธีการที่นิยมใช้ในการศึกษาเรื่องความสุข เนื่องจากประหยัดค่าใช้จ่าย เก็บข้อมูลได้ง่ายและมีความถูกต้อง เชื่อถือได้พอสมควร

2. การรายงานโดยบุคคลที่ใกล้ชิด (peer report measures) เป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบสามเส้า โดยให้บุคคลรอบข้างหลายๆคน เช่น เพื่อน หรือบุคคลในครอบครัว ช่วยให้อ้างอิงข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบกับรายงานตนเอง วิธีการนี้ช่วยขจัดปัญหาเรื่องอารมณ์ที่ไม่คงที่ของผู้ที่ได้รับการประเมินความสุขได้

3. The Daily Reconstruction Method (DRM) เป็นเครื่องมือวัดความสุขโดยการเขียนบันทึกประจำวัน และตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่ทำผ่านมา โดยให้บอกคะแนนความรู้สึกที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย

4. Experience Sampling Method (ESM) เป็นเครื่องมือที่ใช้คอมพิวเตอร์สุ่มเวลาที่เก็บข้อมูลเรื่องความสุขจากผู้รับการประเมิน เพื่อลดข้อจำกัดเรื่องอารมณ์ไม่คงที่ของผู้รับการประเมิน

5. การวัดจากความทรงจำ (memory measures) วิธีการนี้ให้ผู้รับการประเมินระลึกความทรงจำทันทีจากเวลาที่กำหนดให้และให้เขียนออกมาภายในเวลา 30 วินาที โดยเก็บข้อมูลทั้งอารมณ์ทางบวกและลบ เช่น ให้บอกถึงปัจจัยที่ทำให้เมื่อวานมีความสุขภายใน 30 วินาที เป็นต้น

6. การวัดทางชีวภาพ (biological measures) เป็นการวัดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพในขณะที่ผู้ถูกวัดกำลังมีความสุข เพื่อบันทึกการเปลี่ยนแปลงของระบบประสาทและกล้ามเนื้อที่สัมพันธ์กับความสุข โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ เช่น fMRI imaging techniques วิเคราะห์การทำงานของสมองโดยอาศัยภาพถ่ายคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า การใช้ EEG asymmetry และ Event Related Potential (ERP) ในการวัดคลื่นสมอง และการใช้ facial EMG วัดการเปลี่ยนแปลงของกล้ามเนื้อใบหน้า เป็นต้น

1.4 ความคงทนในการเรียนรู้

1.4.1 ความหมายและความสำคัญของความคงทนในการเรียนรู้

นักการศึกษา (Gordon, 1989, p. 197; Wickelgren, 1977, p. 7; Wingfield และ Byrnes, 1981, p. 197; กมลรัตน์ หล้าสูงษ์, 2528, p. 248; บุญศิริ สุวรรณเพ็ชร, 2538, p. 433; ราชบัณฑิตยสถาน, 2550, p. 343; อริยา คูหา, 2552, p. 169) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความคงทนในการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการจัดเก็บข้อมูลความรู้ให้คงอยู่ในระบบความจำระยะยาว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสต่างๆ

นอกจากนี้ นักวิชาการ (Gordon, 1989; Purdy, 2001; ชัยพร วิชชาวุธ, 2520; พรพิไล เลิศวิชา, 2548) ยังได้อธิบายความสำคัญของความคงทนในการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ความคงทนในการเรียนรู้ช่วยให้มนุษย์สามารถจดจำเหตุการณ์ต่างๆ และจำได้ว่า ถ้าทำอย่างนั้น จะได้ผลอย่างไร ความคงทนในการเรียนรู้ จึงทำให้การรับรู้ข้อมูลต่างๆ ยังคงอยู่ เพราะเป็นการสร้างภาพความคิดไว้ ความรู้หรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาซึ่งมนุษย์คิดว่าเป็นไปโดยอัตโนมัติ ความจริงแล้ว ล้วนเป็นผลจากความคงทนในการเรียนรู้ทั้งสิ้น ความคงทนในการเรียนรู้ จึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนระดับที่สูงขึ้น

1.4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้

นักวิชาการ (Hunter, 1993, p. 5; ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ, 2528, p. 211) กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. ช่วงเวลาก่อนวัดความคงทนในการเรียนรู้ (time interval before retention is measured) หากช่วงเวลานี้นานเท่าใด ความคงทนในการเรียนรู้จะลดลงเท่านั้น กล่าวคือ เมื่อการเรียนรู้สิ้นสุดลงทันทีทันใด จะยังคงมีปริมาณความคงทนในการเรียนรู้อยู่มาก แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปนาน ก็อาจเกิดการสูญเสียความคงทนในการเรียนรู้ได้

2. ระดับของการเรียนรู้เดิม (the degree of original learning) มีความสัมพันธ์กับความคงทนในการเรียนรู้โดยตรง ถ้าการเรียนรู้เดิมอยู่ในระดับสูง ความคงทนในการเรียนรู้จะมากขึ้น
3. การเรียนรู้ที่มีความหมาย (meaningful learning) ข้อมูลที่ผ่านการเรียนรู้ที่มีความหมายจะสามารถคงอยู่ในความทรงจำได้ดีกว่าข้อมูลที่ไร้ความหมายสำหรับผู้เรียน
4. ความรู้สึกที่เกิดขึ้น (presence of feeling tone) ความรู้สึกขณะเรียนรู้มีผลต่อความจำ หากขณะที่เรียนรู้มีความสุข ก็จะทำให้จดจำได้ดีและมีความคงทนในการเรียนรู้ แต่ถ้ามีความทุกข์ขณะเรียน ก็จะปิดกั้นการเรียนรู้
5. การถ่ายโอนทางบวกและทางลบ (positive and negative transfer) การเรียนรู้ที่มีความสุข ทำให้จดจำได้ดีและนำไปสู่เรียนรู้สิ่งใหม่ได้ง่ายขึ้น แต่การเรียนรู้ที่ไม่มีความสุข จะทำให้การถ่ายโอนความรู้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะจะเกิดภาวะหลีกเลี่ยงการเรียนรู้ ดังนั้น จึงไม่เกิดความคงทนในการเรียนรู้
6. การเรียนรู้ให้มากขึ้นและการฝึกหัด (overlearning and schedule of practice) การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การฝึกฝน หรือการกระทำซ้ำภายหลังการเรียนรู้ จะทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้

1.4.3 การวัดความคงทนในการเรียนรู้

นักวิชาการส่วนใหญ่ (Lindvall และ Nitko, 1975, p. 127; Nunnally, 1959, p. 108; ซวาล แพร์ตกุล, 2526, p. 1; เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2551, p. 103) นิยมใช้การทดสอบซ้ำในการวัดความคงทนในการเรียนรู้ โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับระยะเวลาในการวัดความคงทนในการเรียนรู้ ดังนี้

ชัยพร วิชชาวุธ (2525, p. 288) อธิบายว่าการวัดความคงทนในการเรียนรู้ ควรเว้นระยะห่างจากการทดสอบครั้งแรกประมาณ 14 วัน เพราะเป็นระยะเวลาที่ความจำระยะสั้นจะฝังตัวกลายเป็นความจำระยะยาว

ซวาล แพร์ตกุล (2526, p. 1) กล่าวว่า การวัดความคงทนในการเรียนรู้ ควรเว้นระยะห่างในการทดสอบครั้งที่ 2 ตั้งแต่ 1 สัปดาห์ ถึง 1 เดือน เพราะจะทำให้เกิดความคงที่ของคะแนนจากการสอบซ้ำ

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2551, p. 103) กล่าวว่า การวัดความคงทนในการเรียนรู้ ควรเว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 วัน ถึง 1 สัปดาห์ แต่ไม่ควรเกิน 3 สัปดาห์

Lindvall และ Nitko (1975, p. 127) กล่าวว่า การวัดความคงทนในการเรียนรู้ ควรใช้เวลาห่างกันตั้งแต่ 1 สัปดาห์ ถึง 1 เดือน เพราะการเว้นช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้เกิดความคงที่ของคะแนนที่ได้จากการสอบซ้ำ

สรุปได้ว่า การวัดความคงทนในการเรียนรู้ ควรเว้นระยะเวลานาน 1 วันถึง 1 เดือน ผู้วิจัยจึงใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 วัดความคงทนในการเรียนรู้ หลังการทดลองทันทีและใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 2 เพื่อทดสอบซ้ำ หลังการทดลอง 14 วันตามแนวคิดของชัยพร วิชาวุธ (2525, p. 288) เนื่องจากเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมในการเก็บข้อมูลวิจัย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐาน

สมทรง สวัสดิ์ (2549) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษที่ใช้หลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 37 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมฝึกทักษะการฟัง-พูดที่ใช้หลักการเรียนรู้ของสมองเป็นฐาน มีผลการเรียนสูงกว่าคะแนนที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญ

สิริกมล หมดมลทิน (2549) ได้พัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความพร้อมของสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และด้านประสิทธิผลของผู้เรียน

นริศรา เสือคล้าย (2550) ได้วิจัยและพัฒนาแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อพัฒนาความสามารถทางการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 โรงเรียน รวม 56 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 28 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพัฒนาความสามารถทางการคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

รุจิเรขราณี กุลสุวรรณ (2550) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 45 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองมีผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญ

อรรวรรณ บุญสมปาน (2551) ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นสมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านคำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 37 คนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลักในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก

อัญชลี เฟื่องฟูชาติ (2552) ได้วิจัยเรื่อง การส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทยโดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 42 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนของนักเรียนหลังการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

Tuba (2007) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานที่มีต่อความสำเร็จและความคงทนในการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนซีฮิต อลี กาฟฟาร์ ออกคาน (Sehit Ali Gaffar Okkan School) ในปีคริสต์ศักราช 2004-2005 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานมีความสำเร็จและความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

Ozden และGultekin (2008) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2004-2005 ของโรงเรียนในเมืองคูทาทียา (Kutahya) ประเทศตุรกี แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 22 คน ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถทางการคิด เจตคติในการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านและทักษะการเขียนของนักเรียน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ท

Bertucci (2006) ได้นำรูปแบบเบรนทาร์เก็ทไปทดลองจัดการเรียนรู้อ่านของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง ในเขตเมืองบัลติมอร์ (Baltimore) โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการแบบผสมวิธี (mixed-method) คือ การสังเกต การสำรวจ การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ทมีความคงทนในการเรียนรู้ สามารถขยายความรู้ได้ดี มีความสุขในการเรียนและมีระดับผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ

2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับความสุขในการเรียน

บพิตร อิศระ (2550) ได้พัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน เกิดจากอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม อิทธิพลทางตรง ได้แก่ การที่นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอนและการได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ส่วนอิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะของครูและการได้รับการยอมรับ ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรด้านคุณลักษณะภายในตนเอง การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ และสิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

คู่บุญ ศกุนตนาค (2552) ได้ศึกษาผลของความสอดคล้องระหว่างแบบการเรียนกับแบบการสอนที่มีต่อความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 720 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามพบว่า นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลางทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยอิทธิพลของแบบการเรียนกับเพศ แผนการเรียนกับระดับผลการเรียนเฉลี่ย และการสอนกับเพศ ส่งผลต่อความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

กานต์ฤทัย ชลวิทย์ (2553) ได้ศึกษาความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดอ่างทอง จำนวน 411 คน และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า เพศและเกรดเฉลี่ยสะสมมีผลต่อความสุขในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

สำราญ สิริภคมงคล (2554) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบและพัฒนาตัวชี้วัดความสุขในการเรียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 2,400 คนได้มาจากการสุ่มแบบ 3 ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือมาตรวัดความสุขในการเรียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า มาตรวัดความสุขในการเรียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประกอบโครงสร้าง 4 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบด้านคุณภาพในการสอนของครู องค์ประกอบด้านความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์ของครู องค์ประกอบด้านโรงเรียนสนับสนุนการเรียนการสอนและองค์ประกอบด้านการเรียนการสอนที่มีความสุข

วินิตา แก้วเอื้อ (2554) ได้พัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุความสุขของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 กับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า โมเดลเชิงสาเหตุความสุขของนักเรียนที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยปัจจัยที่มีขนาดอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ส่วนตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อความสุขของนักเรียนในโมเดลเชิงสาเหตุความสุขของนักเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัศึกษามีตัวแปรปัจจัยเหมือนกัน คือ ตัวแปรปัจจัยด้านตนเอง ตัวแปรปัจจัยด้านครอบครัวและตัวแปรปัจจัยด้านโรงเรียน แต่น้ำหนักในตัวแปรที่ส่งผลในโมเดลต่างกัน

เมื่อผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นพบว่า นักวิจัยนิยมใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุด ผู้วิจัยจึงใช้แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการวิจัยครั้งนี้ ร่วมกับแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพไปใช้ในการอภิปรายผลการวิจัย

2.4 งานวิจัยเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้

สุชญา สังข์จรูญ (2550) ศึกษาผลของการเรียนบทเรียนบนเว็บไซต์โดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีพิบูลย์ แบ่งเป็น 2 กลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ 1 นักเรียนเรียนบนเว็บไซต์โดยการจดบันทึกการเรียนรู้อัตโนมัติที่การเรียนรู้อัตโนมัติ

(learning logs) และกลุ่มที่ 2 นักเรียนเรียนบนเว็บไซต์โดยการจดบันทึกการเรียนรู้ประเภทส่วนบุคคล (personal journals) เครื่องมือที่ใช้วัดความคงทนในการเรียนรู้คือ แบบสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนบนเว็บไซต์โดยการจดบันทึกการเรียนรู้ประเภทบันทึกการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนบนเว็บไซต์โดยการจดบันทึกการเรียนรู้ประเภทส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

เพชร วิจิตรนาวิน (2551) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 42 คน ผู้วิจัยวัดความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์มีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ

สุพัตรา จอมคำสิงห์ (2552) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้ตัวอย่างงานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชินีบน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 54 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ตัวอย่างงาน มีความคงทนในการเรียนคณิตศาสตร์ไม่สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ธราดล รานรินทร์ (2554) ศึกษาผลการจัดการเรียนสังคมศึกษาด้วยกลวิธีสืบสอบที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 50 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านความคงทนในการเรียนรู้ คือแบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

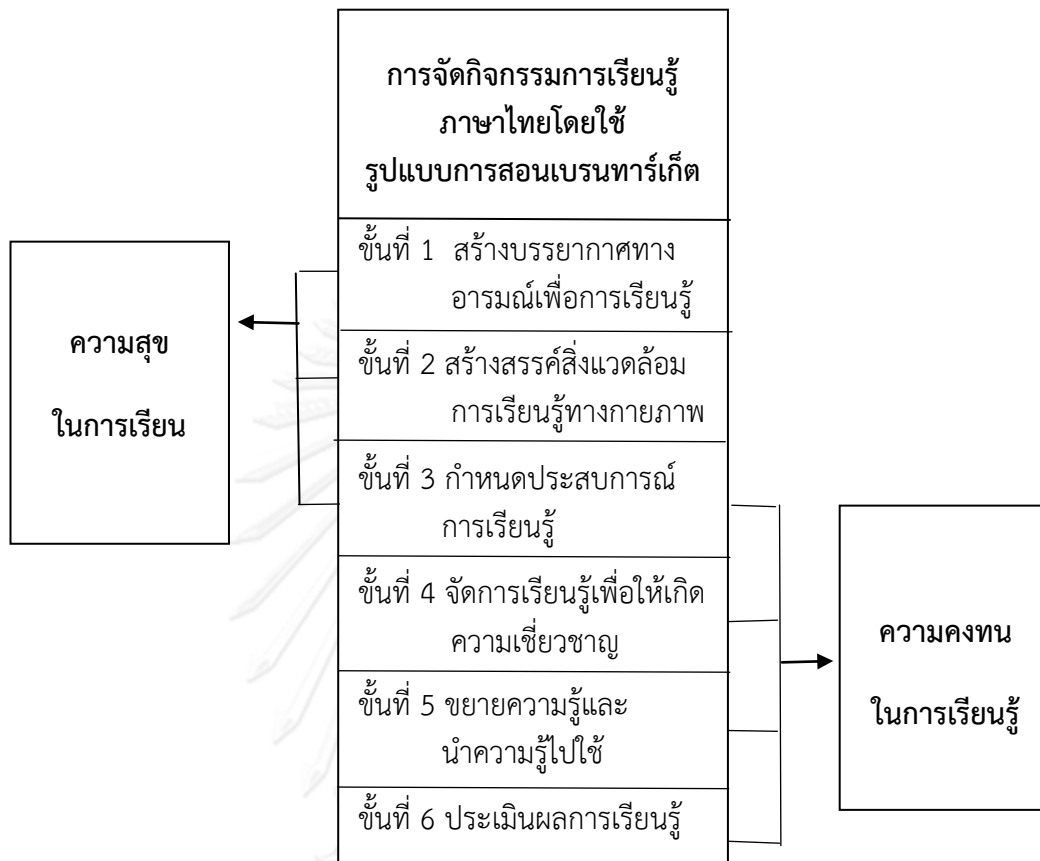
Walters และBorgers (1995) ได้ศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนอธิบายวิธีการและขั้นตอนในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีอิทธิพลต่อความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน

Yoshii และ Flaitz (2002) ได้เปรียบเทียบผลของการอธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยวิธีการ 3 แบบ คือ การอธิบายด้วยถ้อยคำ การอธิบายด้วยรูปภาพและการอธิบายด้วยถ้อยคำกับรูปภาพที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ใหญ่ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในรัฐฟลอริดา จำนวน 151 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม เพื่อเรียนรู้คำศัพท์แต่ละวิธี โดยใช้แบบทดสอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้คำศัพท์โดยการอธิบายด้วยถ้อยคำกับรูปภาพมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้คำศัพท์โดยการอธิบายด้วยถ้อยคำหรือรูปภาพอย่างเดียว

เมื่อผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นพบว่า นักวิจัยใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 วัดหลังการทดลองทันทีและใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 2 ซึ่งคู่ขนานกับฉบับที่ 1 วัดหลังการทดลอง 14 วัน

ทั้งนี้ การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น พบว่า ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เกิดในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงใช้รูปแบบการสอนดังกล่าวในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตที่มีต่อความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การออกแบบวิจัย
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. การสร้างเครื่องมือวิจัย
5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การออกแบบวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ มีแบบการวิจัยแบบ pre-test and post-test experimental and control group design

แบบการวิจัย แสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แบบการวิจัย

กลุ่ม	การวัดก่อนการทดลอง	ตัวแปรจัดกระทำ	การวัดหลังการทดลอง
C	A ₁	○	A ₂ , B ₁ B ₂
E	A ₁	X	A ₂ , B ₁ B ₂

- C แทน กลุ่มควบคุม
- E แทน กลุ่มทดลอง
- O แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ
- X แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต
- A₁ แทน การวัดความสุขในการเรียนก่อนการทดลอง
- A₂ แทน การวัดความสุขในการเรียนหลังการทดลอง
- B₁ แทน การวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังการทดลองครั้งที่ 1
- B₂ แทน การวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังการทดลองครั้งที่ 2

2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย
ดังนี้

- 1) ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมองเป็นฐาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต ความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย
- 2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
- 3) ศึกษาแนวคิดและหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทยและการวัดความสุข เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยและแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย

3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยมีเหตุผลดังนี้

1) สถานศึกษาแห่งนี้เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ประเภทสหศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลายและจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถของนักเรียน ทำให้สามารถเลือกห้องเรียนที่นักเรียนมีระดับความสามารถใกล้เคียงกัน เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) สถานศึกษาแห่งนี้มีนโยบายในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา (โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย, 2556) สอดคล้องกับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต คือ ชั้นสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ

3) ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาแห่งนี้ สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

4) ผู้วิจัยมีความคุ้นเคยกับบริบทการเรียนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาแห่งนี้เป็นอย่างดี เนื่องจากเคยฝึกปฏิบัติการวิชาชีพรู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 และสามารถเดินทางไปยังสถานศึกษาได้สะดวก ทำให้การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

3.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยพิจารณาจากคะแนนวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 21101 ซึ่งจัดการเรียนการสอนเมื่อภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ตามวิธีการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.2.1 นำคะแนนวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท21101 ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 ห้อง มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละห้อง

3.2.2 คัดเลือกห้องเรียน 2 ห้องที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท21101 ที่ใกล้เคียงกัน คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 จำนวน 50 คนและมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 จำนวน 50 คน มาหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย โดยทดสอบค่า t (t -test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการทดสอบ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย วิชา ท21101 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าสถิติ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
กลุ่มตัวอย่าง					
กลุ่มทดลอง	50	76.04	6.38		
กลุ่มควบคุม	50	76.14	5.79	-0.08	.935*

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 131)

3.2.3 กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการจับสลาก ผลการจับสลากกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ท คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 และกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามปกติ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/6

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.1 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้ คือ แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบคู่ขนานใช้วัดความคงทนในเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวน 2 ครั้ง คือ วัดครั้งที่ 1 เมื่อการทดลองสิ้นสุด และครั้งที่ 2 หลังการวัดครั้งที่ 1 เป็นเวลา 14 วัน

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสุขในการเรียน คือ แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย ใช้วัดความสุขในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง (pre-test and post-test) และแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อใช้อธิบายผลการวิจัย

4.2 **เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง** คือ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์การ์เก็ทและแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ

รายละเอียดของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหนังสือ เอกสารและวารสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ได้สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยจากรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท21102 ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเรื่องประโยค หลักและมารยาทในการฟังและดู การอ่านร้อยแก้ว การใช้ความเปรียบ การเขียนบรรยายประสบการณ์และวรรณคดี เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม

1.3 กำหนดโครงสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกและสร้างขึ้นตามแนวคิดการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) ของ Bloom ซึ่งปรับปรุงโดย L. W. Anderson, et.al, (2001) ซึ่งกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยไว้ 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ความจำ (remembering) ด้านความเข้าใจ (understanding) ด้านการนำไปใช้ (applying) ด้านการวิเคราะห์ (analyzing) ด้านการประเมินค่า (evaluating) และด้านการสร้างใหม่ (creating) โครงสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 และ 2 (test blueprint) แสดงในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1 และ 2 จำนวน 30 ข้อ

สาระการเรียนรู้	พฤติกรรม						รวม
	ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การประเมินค่า	การสร้างใหม่	
ความรู้พื้นฐานเรื่องประโยค	1	-	-	3	-	1	5
การใช้ความเปรียบ	1	-	-	3	1	-	5
การเขียนบรรยาย	1	-	2	-	1	2	6
ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา	2	2	2	2	1	1	10
หลักและมารยาทในการฟังและดู	-	2	-	-	2	-	4
รวม	5	4	4	9	4	4	30

1.4 นำโครงสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาความเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.5 สร้างแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบคู่ขนานตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหา ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและพฤติกรรมที่ต้องการวัด รวมทั้ง ความถูกต้องในการใช้ภาษา แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.6 นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 และ 2 ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 71) ตรวจสอบพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (content validity) ความสอดคล้องมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและพฤติกรรมที่ต้องการวัด รวมทั้งความถูกต้องในการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1.6.1 ให้แก้ไขตัวเลือก ในแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 ข้อ 4 เนื่องจากตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.6.2 แก้ไขตัวเลือก ก. ในแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 ข้อ 24 โดยเปลี่ยนจากคำว่า “พญากัณหส์ปะชาติ” เป็น “พญางูใหญ่” เนื่องจากเป็นคำศัพท์ยาก นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 อาจจะไม่เข้าใจ

1.7 นำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดโดย วรณิ แกมเกตุ (2551, p. 221) คือ ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ($IOC = .67 - 1$) (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 121-122) จากนั้น นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน แล้วนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

1.8 นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 50 คน ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้และเป็นนักเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ท21101 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ผลการทดลองใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย พบว่านักเรียนเข้าใจข้อคำถามเป็นอย่างดีและสามารถทำแบบสอบได้ภายในเวลาที่กำหนด

1.9 นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยที่ทดลองใช้ในข้อ 1.7 มาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนนในข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน ในข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ข้อ

1.10 นำคะแนนจากแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยที่นำไปทดลองใช้มาคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ค่าระดับความยาก (degree of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์แบบสอบ (test analysis program: tap) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีตามเกณฑ์ที่กำหนดโดย ศิริชัย กาญจนวาสิ (2552, pp. 97, 225) คือ มีค่าความเที่ยง ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ค่าความยากง่าย ระหว่าง .20 ถึง .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 มีค่าความเที่ยง .78 มีค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .24 - .76 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .23 - .66 ส่วนแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 2 มีค่าความเที่ยง .76 มีค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .26 - .76 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .23 - .64 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 125-130) เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยง ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกดังกล่าว พบว่าข้อสอบทุกข้อมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.11 นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยทั้ง 2 ฉบับที่ผ่านการพิจารณา ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ (แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 และ 2 อยู่ในภาคผนวก ข หน้า 78-96)

2. แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข และหลักการสร้างแบบสอบถามความสุขในการเรียน จากหนังสือ เอกสาร บทความและงานวิจัยต่างๆ

2.2 เลือกแนวคิดการเรียนรู้ที่มีความสุขเพื่อใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยเลือกกรอบแนวคิดการเรียนรู้ที่มีความสุขของกิตติวดี บุญชื้อและคณะ (2540) เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในประเทศไทยและเป็นแนวคิดที่มีความสอดคล้องกับรูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกรอบแนวคิดการเรียนรู้ที่มีความสุขของกิตติวดี บุญชื้อและคณะกับรูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต

กรอบแนวคิดการเรียนรู้ที่มีความสุข	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก็ต
นักเรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจ (นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากผู้ใหญ่ด้วยความอ่อนโยน มีโอกาสเลือกเรียนได้ตามศักยภาพของตนเอง)	ขั้นที่ 1 สร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้
	ขั้นที่ 3 กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้
ครูมีความเมตตาและจริงใจต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง (ครูเข้าใจธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคนและมีความมุ่งมั่นให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่สนใจ จนประสบความสำเร็จในการเรียน)	ขั้นที่ 1 สร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้
	ขั้นที่ 4 จัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ
	ขั้นที่ 5 ขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้
นักเรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในตนเอง (นักเรียนยอมรับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเองสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข)	ขั้นที่ 3 กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้
	ขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนรู้
นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ (นักเรียนสามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง จากการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ จนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์เข้ากับตนเองอย่างกลมกลืนและสร้างสรรค์)	ขั้นที่ 3 กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้

กรอบแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบการสอนเบรนท์การ์เกิต
กิจกรรมการเรียนรู้สนุก แปลกใหม่ ใฝ่ใจให้ ศึกษาเพิ่มเติม (การจัดการเรียนรู้มี ความสนุกสนานและมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ แปลกใหม่ ทำให้นักเรียนสนใจและภาคภูมิใจ เมื่อได้ค้นพบความรู้ใหม่ๆ)	<p>ขั้นที่ 2 สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ ทางกายภาพ</p> <p>ขั้นที่ 4 จัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิด ความเชี่ยวชาญ</p> <p>ขั้นที่ 5 ขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้</p>
สิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง (การจัดการเรียนรู้ควรสอดคล้องกับสังคม เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ ในโลกลงความเป็นจริง)	<p>ขั้นที่ 4 จัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิด ความเชี่ยวชาญ</p> <p>ขั้นที่ 5 ขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้</p>

2.3 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถามความสุขในการเรียน
ภาษาไทยโดยจำแนกเป็นสถานการณ์ต่างๆ ที่สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขของ
กิตติวดี บุญเชื้อและคณะ (2540) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 โครงสร้างข้อคำถามของแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย ซึ่งพัฒนาจากกรอบ
แนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ของ กิตติวดี บุญเชื้อและคณะ (2540)

กรอบแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข	ข้อคำถาม	
	ข้อ	สถานการณ์
นักเรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ที่มีหัวใจ	1	เมื่อครูภาษาไทยจดจำชื่อของนักเรียนได้
	2	เมื่อครูภาษาไทยสนทนาด้วย
	3	เมื่อครูภาษาไทยไม่บีบบังคับให้นักเรียน ทำกิจกรรมที่ไม่ชอบ
	4	เมื่อครูภาษาไทยมอบหมายงานตาม ศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน
ครูมีความเมตตาและจริงใจต่อนักเรียนทุกคน โดยทั่วถึง	5	เมื่อครูภาษาไทยให้คำปรึกษาเรื่อง การเรียนหรือปัญหาชีวิต
	6	เมื่อครูภาษาไทยเน้นย้ำให้นักเรียนเข้าใจ บทเรียนอย่างจริงจัง
	7	เมื่อครูสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการสอนภาษาไทย
	8	เมื่อครูภาษาไทยนัดหมายให้นักเรียน ไปพบนอกเวลาเรียน เพื่อแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ในการเรียน

กรอบแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข	ข้อคำถาม	
	ข้อ	สถานการณ์
นักเรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในตนเอง	9	เมื่อครูภาษาไทยชื่นชมผลงานของนักเรียน
	10	เมื่อนักเรียนตอบคำถามต่างๆ ในคาบเรียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง
	11	เมื่อนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานกลุ่มภาษาไทยแล้วประสบความสำเร็จ
	12	เมื่อครูภาษาไทยให้นักเรียนทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน
	13	เมื่อนักเรียนทราบผลการเรียนภาษาไทย
นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ	14	เมื่อครูให้อิสระในการทำงานตามความสนใจของนักเรียนแต่ละคน
	15	เมื่อครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้
	16	เมื่อนักเรียนได้แสดงความสามารถพิเศษของตนในการเรียนภาษาไทย
	17	เมื่อครูภาษาไทยจัดการเรียนรู้นอกชั้นเรียน เช่น ทักษะศึกษา การเรียนรู้จากชุมชน ฯลฯ
กิจกรรมการเรียนรู้สนุก แปลกใหม่ คุ้มค่าให้ศึกษาเพิ่มเติม	18	เมื่อครูใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอนภาษาไทย
	19	เมื่อครูใช้เกมหรือเพลงในการสอนภาษาไทย
	20	เมื่อครูภาษาไทยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้คิด ลงมือปฏิบัติและแก้ไขปัญหาต่างๆด้วยตนเอง
	21	เมื่อครูภาษาไทยมีอารมณ์ขันในการสอนภาษาไทย
	22	เมื่อครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง

กรอบแนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข	ข้อคำถาม	
	ข้อ	สถานการณ์
สิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง	23	เมื่อนักเรียนนำความสามารถทางภาษาไทยไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น
	24	เมื่อนักเรียนได้ใช้ความสามารถทางภาษาไทยในชีวิตประจำวัน
	25	เมื่อครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาไทยในวันสำคัญ เช่น วันสุนทรภู่ วันภาษาไทยแห่งชาติ เป็นต้น

2.3 นำโครงสร้างแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาความเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 สร้างแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ โดยมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) ตัวเลข 1-5 มีความหมาย ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความสุขมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสุขมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสุขปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสุขน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสุขน้อยที่สุด

2.5 นำแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาความถูกต้อง แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.6 นำแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 71) ตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (content validity) ความเป็นปรนัยและการใช้ภาษา แล้วนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยวรรณิ แกมเกตุ (2551, p. 221) คือตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องพบว่า แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้แก้ไขสำนวนภาษาในแบบสอบถามข้อที่ 16 จาก “เมื่อนักเรียนใช้ความสามารถ

พิเศษประกอบการเรียนภาษาไทย” เป็น “เมื่อนักเรียนได้แสดงความสามารถพิเศษของตนในการเรียนภาษาไทย”

2.7 นำแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเพื่อนำไปทดลองใช้

2.8 นำแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 50 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ท21101 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 เพื่อคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach alpha coefficient) ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดย ศิริชัย กาญจนวาสี (2552, p. 97) คือ มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการคำนวณพบว่า แบบสอบถามความสุขในการเรียน มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .83 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 133)

2.9 นำแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ (แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 73-75)

3. แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

ผู้วิจัยสร้างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยตามขั้นตอนนี้

3.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบรายงานความสุขในการเรียน ซึ่งเป็น การวัดอารมณ์ จากหนังสือ เอกสาร บทความและงานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

3.2 สร้างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย โดยออกแบบให้นักเรียนเขียนอธิบายความรู้สึกในการเรียนภาษาไทยอย่างอิสระ

3.3 นำแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม

3.4 นำแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 71) ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.5 นำแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

3.6 นำแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 50 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ท21101 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 เพื่อตรวจสอบความชัดเจนในการใช้ภาษา ผลการทดลองใช้พบว่า นักเรียนเข้าใจภาษาในแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยเป็นอย่างดี

3.7 นำแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ (แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 76-77)

4. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

4.2 ศึกษารายละเอียดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเรื่องประโยค หลักและมารยาทในการฟังและดู การอ่านร้อยแก้ว การใช้ความเปรียบ การเขียนบรรยายประสบการณ์และวรรณคดีเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา แล้วกำหนดจำนวนคาบเรียนในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 6 จำนวนคาบเรียนจำแนกตามสาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้	จำนวนคาบ
ความรู้พื้นฐานเรื่องประโยค	5
หลักและมารยาทในการฟังและดู	2
การอ่านร้อยแก้ว	4
การใช้ความเปรียบ	3
การเขียนบรรยายประสบการณ์	2
ราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา	8
รวม	24

4.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยทั้ง 6 เรื่อง เป็นแผนรายคาบ โดยแบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์วาร์เก้ตของกลุ่มทดลองและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติของกลุ่มควบคุม

4.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณา แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ

4.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (รายงานอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 71) ตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (IOC=1) (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 124) ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะว่าแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบรรยายประสบการณ์ของกลุ่มทดลอง ให้แก้ไขกิจกรรมในชั้นขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้ โดยให้นำรูปตารานักแสดงซึ่งเป็นที่นิยมของนักเรียนมาเป็นแผ่นป้ายหัวข้อเขียนบรรยาย เพราะนักเรียนจะสนใจมากกว่าแผ่นป้ายตัวเลข และการใช้กลืนประกอบการจัดการเรียนรู้ ควรใช้กลืนอ่อนๆและต้องระวังอาการแพ้กลืนของนักเรียนบางคน

4.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้

4.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว อย่างละ 1 แผน ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 50 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง พิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ท21101 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเวลาและกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์วาร์เก้ต พบปัญหาในชั้นที่ 3 คือ นักเรียนบางคนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ อาจมีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่คุ้นเคยกับการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ ส่วนผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติพบว่า ไม่ประสบปัญหาในการจัดการเรียนรู้

4.8 นำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้ชั้นที่ 3 ตามรูปแบบการสอน

เบรนท์ทาร์เก็ต โดยให้นำเสนอแผนผังโครงสร้างบทเรียน เพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ โดยครูต้องใช้คำถาม หากนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้

4.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 98-119)

5. การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ส่งหนังสือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยจากผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

2. วัดความสุขในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง (pre-test) โดยใช้แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย ใช้เวลา 20 นาที และให้นักเรียนเขียนความรู้สึกต่อการเรียนภาษาไทยก่อนเรียนในแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย ใช้เวลา 15 นาที เพื่อนำข้อมูลไปใช้อภิปรายผลการวิจัย จากนั้น นำข้อมูลจากแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทยมาวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสุขในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) ผลการวิเคราะห์ แสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) ของคะแนนความสุขในการเรียนภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ค่าสถิติ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
กลุ่มควบคุม	50	96.04	10.99	.559	.288*
กลุ่มทดลอง	50	97.20	9.71		

* $p < .05$

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยความสุขในการเรียนก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 134)

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวมเวลาในการจัดการเรียนรู้ 48 คาบ ผู้วิจัยบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกคาบ เพื่อนำไปใช้อภิปรายผลการวิจัย

4. วัดความสุขในการเรียนหลังการทดลอง (post-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย ใช้เวลา 20 นาที และให้นักเรียนเขียนความรู้สึกต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียนในแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย ใช้เวลา 15 นาที เพื่อนำข้อมูลไปใช้อภิปรายผลการวิจัย

5. วัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังการทดลอง (post-test) ครั้งที่ 1 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยฉบับที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลา 30 นาที

6. วัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังการทดลอง (post-test) ครั้งที่ 2 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากการทำแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ครั้งที่ 1 เป็นเวลา 14 วัน โดยใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 2 ใช้เวลา 30 นาที

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (statistical package for the social science: SPSS version 11.5) โดยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์คะแนนความสุขในการเรียนของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสุขในการเรียน โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. วิเคราะห์คะแนนความสุขในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสุขในการเรียน โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. วิเคราะห์และเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย หลังการทดสอบครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t -test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

7.1.1 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสุขในการเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์การ์เก้ตของนักเรียนกลุ่มทดลอง

7.1.2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสุขในการเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์การ์เก้ตของกลุ่มทดลองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติของกลุ่มควบคุม

7.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์การ์เก้ตของกลุ่มทดลองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติของกลุ่มควบคุม

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอน
เบรนท์ทาร์เก็ตที่มีความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสุขในการเรียนก่อนและหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนความสุขในการเรียนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
โดยการคำนวณค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่าง
ของค่าเฉลี่ยคะแนนความสุขในการเรียน โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน
(dependent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงใน
ตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์คะแนนความสุขในการเรียนของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต

การวัด	ค่าสถิติ				
	n	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	50	97.20	10.99	-6.94	.000*
หลังเรียน	50	110.18	7.72		

* $p < .05$

ตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบ
การสอนเบรนท์ทาร์เก็ตมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสุขในการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 135)

2. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนความสุขในการเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตของกลุ่มทดลองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติของกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนความสุขในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง โดยการคำนวณค่ามัธยเลขคณิต (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสุขในการเรียน โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์คะแนนความสุขในการเรียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
	n	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	50	110.18	7.72	8.12	.000*
กลุ่มควบคุม	50	95.84	9.80		

* p < .05

ตารางที่ 9 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสุขในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 136)

3. ผลการเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก้ตของกลุ่มทดลองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย แบบปกติของกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย หลังการทดสอบครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 มาคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนน โดยการทดสอบ ค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนทาร์เก้ตและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ

กลุ่ม	ค่าสถิติ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		t	sig.
		\bar{X}	s	\bar{X}	s		
กลุ่มทดลอง		18.08	3.36	18.38	3.67	-.91	.183*
กลุ่มควบคุม		20.58	3.73	19	4.79	1.84	.035*

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 136-137)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตที่มีต่อความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตกับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ มีผลการวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตมีความสุขในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตมีความสุขในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตมีความสุขในการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังมี ความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตที่มีต่อความสุขในการเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต สามารถพัฒนาความสุขในการเรียนของนักเรียนได้ เนื่องจากรูปแบบการสอนนี้มีขั้นตอนที่มุ่งพัฒนาอารมณ์เชิงบวกและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คือ ขั้นตอนที่ 1 สร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้ และขั้นตอนที่ 2 สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ กิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองขั้นนี้ สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองที่พบว่า อารมณ์และสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการเรียนรู้ ดังแนวคิดของคันทันนี ฉัตรคุปต์และคณะ (2544, p. 116) สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้ (2550, pp. 8-9) Caine (2009) และ Hardiman (2012, p. 13) สรุปได้ว่า อารมณ์และสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความจำและการเรียนรู้ กล่าวคือ การรับรู้ข้อมูลต่างๆ จะเข้าสู่สมองส่วนลิมบิก (limbic brain) ซึ่งเป็นสมองส่วนที่รับอารมณ์ความรู้สึก ก่อนที่จะเข้าสู่สมองส่วนที่เป็นการจำและการเรียนรู้ ดังนั้น หากสมองได้รับข้อมูลที่พึงพอใจ สมองจะหลั่งสารเคมีที่นำไปสู่การสร้างความสุขในการเรียนรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ ขั้นตอนที่ 1 และ 2 ของรูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต ซึ่งมีเป้าหมายในการจัดบรรยากาศทางอารมณ์และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมก่อนการเรียนรู้ จึงเป็นขั้นตอนสำคัญในการเสริมสร้างความสุขในการเรียนดังผลการวิจัยของ Raley (2008) ที่พบว่า การพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพให้เหมาะสม ทำให้นักเรียนเกิดอารมณ์เชิงบวกที่ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนร่วมอภิปรายเพื่อกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ยังมีส่วนในการพัฒนาความสุขในการเรียนด้วย เพราะนักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัด สอดคล้องกับผลการวิจัยของบพิตร อิศระ (2550) ที่พบว่า การเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดในการเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยและบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ อภิปรายได้ดังนี้

1) ข้อมูลจากแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

1.1) ข้อมูลจากแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มทดลอง

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตพบว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติเชิงลบต่อการเรียนภาษาไทย พิจารณาได้จากการใช้ถ้อยคำเขียนแสดงความรู้สึก เช่น เคร่งเครียด อยากหลับ ไม่อยากเรียน ไม่มีเหตุผล น่ากลัว

หนาว โบราณ ง่วง น่าเบื่อ ไม่รู้เรื่อง เป็นต้น ส่วนหลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองใช้ถ้อยคำเขียนแสดงความรู้สึก เช่น เฮฮา ครึกครื้น ไม่เครียด สนุกสนาน ชอบ สดใส ร่าเริง มีความสุขประทับใจ ผ่อนคลาย อิสระ ภูมิใจ เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มทดลองมีความสุขในการเรียน แตกต่างจากก่อนการทดลอง นอกจากนี้ เมื่อสังเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน จากแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยพบว่า นักเรียนจะมีความสุขในการเรียน เมื่อมีสถานการณ์ดังต่อไปนี้ 1) มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีอิสระและไม่กดดัน 2) บุคลิกภาพของครูที่เป็นกันเองหรือมีอารมณ์ขัน 3) ครูจดจำและเรียกชื่อนักเรียนได้อย่างถูกต้อง 4) มีการทำกิจกรรม ผ่อนคลายก่อนการจัดการเรียนรู้ 5) บทเรียนมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถ 6) ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดบทเรียนตามความถนัดและความสนใจ 7) มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกสนาน 8) มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่น่าสนใจประกอบการเรียนรู้ 9) สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง 10) ครูเปิดโอกาสให้ประเมินผลงานของตนเองและเพื่อน และ 11) การให้รางวัลหรือคำชมเชย เมื่อมีผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ (ตัวอย่างแบบรายงานความสุขของกลุ่มทดลอง อยู่ในภาคผนวก ฉ หน้า 139-142) เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์สถานการณ์ดังกล่าวพบว่า สถานการณ์ที่ทำให้ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนข้างต้น ล้วนเป็นผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตติ้ง ดังนั้น ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตติ้งกับสถานการณ์ที่ทำให้ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตติ้ง	สถานการณ์ที่ทำให้ให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน
ขั้นที่ 1 สร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้	1. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีอิสระและไม่กดดัน 2. บุคลิกภาพของครู ที่เป็นกันเองหรือมีอารมณ์ขัน 3. ครูจดจำและเรียกชื่อนักเรียนได้อย่างถูกต้อง
ขั้นที่ 2 สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ	4. มีการทำกิจกรรมผ่อนคลายก่อนการจัดการเรียนรู้
ขั้นที่ 3 กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้	5. บทเรียนมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถ 6. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดบทเรียนตามความถนัดและความสนใจ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต	สถานการณ์ที่ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน
ขั้นที่ 4 จัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิด ความเชี่ยวชาญ	7. มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกสนาน 8. มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่น่าสนใจ ประกอบการเรียนรู้
ขั้นที่ 5 ขยายความรู้และนำความรู้ ไปใช้	9. สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง
ขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนรู้	10. ครูเปิดโอกาสให้ประเมินผลงานของตนเอง และเพื่อน 11. การให้รางวัลหรือคำชมเชย เมื่อมีผลการเรียน เป็นที่น่าพอใจ

1.2) ข้อมูลจากแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มควบคุม

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติพบว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติเชิงลบในการเรียนภาษาไทย พิจารณาได้จากการใช้ถ้อยคำเขียนแสดงความรู้สึก เช่น เบื่อน่ากลัว เครียด ไม่ชอบ ง่วงนอน ไม่เข้าใจ อยากหลับ เป็นต้น ส่วนข้อมูลจากแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนได้แสดงความรู้สึกในการเรียนภาษาไทยผ่านการใช้ถ้อยคำ เช่น เจียบเหมือนอยู่ในป่าช้า วุ่นวาย กลัว ว่างเวง ยาก หนาว เครียด เป็นต้น ถ้อยคำแสดงความรู้สึกข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มควบคุมมีความสุขในการเรียนไม่แตกต่างจากก่อนเรียน (ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มควบคุมอยู่ในภาคผนวก ฉ หน้า 142-145)

2) ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้

2.1) ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต พบข้อมูลดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 พบว่า นักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับครู จึงแสดงพฤติกรรมนิ่งเฉย ครูต้องใช้กิจกรรมแนะนำตัวเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวก ทั้งนี้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า นักเรียนยังไม่มีความเท่าที่ควร ครูจึงต้องใช้คำถาม เพื่อให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

สัปดาห์ที่ 2 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบให้ครูใช้กลิ้งในการจัดการเรียนรู้ เพราะทำให้รู้สึกผ่อนคลาย แต่นักเรียนบางคนไม่ชอบกลิ้งปรุแต่ง ครูจึงแก้ปัญหาโดยการเปิดหน้าต่างและเลือกใช้กลิ้งอ่อนๆ ในปริมาณน้อย นอกจากนี้พบว่า นักเรียนทำกิจกรรมออกกำลังกายสมอง (brain gym) ได้ดี เพราะเคยเรียนรู้มาแล้วในระดับประถมศึกษา

สัปดาห์ที่ 3 พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงรุก (active learning) ในการเรียนมากขึ้น สังเกตได้จากการกระตือรือร้นเข้าห้องเรียน การร่วมอภิปรายบทเรียนในคาบนั้นๆ การขอให้ครูใช้กลิ้งประกอบการเรียนรู้และขอให้เปลี่ยนสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน โดยจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม

สัปดาห์ที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียนมาก โดยเฉพาะในการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 และ 2 สังเกตได้จากนักเรียนกล้าออกมาทำกิจกรรมต่างๆ หน้าชั้นเรียน เช่น นำเสนอทำออกกำลังกายสมองใหม่ๆ การนำร้องเพลง การเล่าเรื่องตลกให้เพื่อนฟัง เป็นต้น จนบางครั้ง เกิดเสียงรบกวนห้องเรียนอื่นๆ และใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 1 และ 2 มากเกินไป ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนลำบาก ครูจึงต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจกติกาในชั้นเรียน

สัปดาห์ที่ 5- 8 พบว่า นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียนดี มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ กล้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนมากขึ้นและให้ความร่วมมือในการตอบคำถามเป็นอย่างดี จึงไม่ประสบปัญหาในการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตที่มุ่งเน้นการพัฒนาอารมณ์เชิงบวกและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อการเรียนรู้ มีความสุขในการเรียน เพราะนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามดีและเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน

2.2) ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติของกลุ่มควบคุมพบว่า ในช่วงสัปดาห์ที่ 1-4 ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น นักเรียนขาดระเบียบวินัยในชั้นเรียน เช่น ชอบพูดคุยเสียงดัง เข้าห้องเรียนสาย แอบเขียนข้อความต่อกันถึงเพื่อน

แอบส่งข้อความทางไลน์ เมื่อครูมอบหมายให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ นักเรียนจะไม่กระตือรือร้นในการเรียนรู้เท่าที่ควร เช่น ไม่ตอบคำถามของครู หากครูไม่ระบุชื่อผู้ตอบ ทำกิจกรรมกลุ่มช้ากว่าเวลาที่กำหนด เป็นต้น ครูจึงต้องตักเตือนและแจ้งข้อตกลงในการเรียนให้นักเรียนทราบ แม้ในช่วงหลังสัปดาห์ที่ 4 จนถึงสัปดาห์สุดท้าย นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ครูต้องใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น เช่น การให้รางวัล การชื่นชม เป็นต้น

สรุปได้ว่า กลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติไม่มีความสุขในการเรียนเท่าที่ควร เพราะนักเรียนยังคงแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน แม้ครูจะตักเตือนและใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้แล้ว ด้วยเหตุนี้ บรรยากาศการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุมจึงเป็นไปอย่างเรียบๆ ไม่สนุกสนาน

2. ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ลาร์เก็ทที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ลาร์เก็ท สามารถพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้ได้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบนี้ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติอย่างเชี่ยวชาญ จนเกิดเป็นความจำระยะยาวที่มีความหมายต่อนักเรียนและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ขั้นตอนที่ 4 จัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและขั้นตอนที่ 5 ขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 ขั้นนี้ สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ตามธรรมชาติของสมอง ดังที่ Hardiman (2006, p. 479) กล่าวว่า การเรียนรู้ซ้ำๆ จนจดจำได้อย่างรู้แจ้งและการนำความรู้ไปใช้โดยใช้การคิดระดับสูงเป็นกระบวนการที่ ทำให้ไซแนปส์ (synapse) ซึ่งเชื่อมโยงระหว่างเซลล์ประสาทแข็งแรงและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสารชีวเคมี (biochemistry) ในสมองจึงก่อให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ในที่สุด สอดคล้องกับ J. Anderson และ Reder (1979) ที่พบว่า การเรียนรู้ซ้ำๆ และการใช้ความคิดระดับสูง (high-order thinking) มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ นอกจากนี้ ในขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเน้นการให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) โดยแสดงให้เห็นจุดเด่นและจุดปรับปรุงของผลงาน เพื่อนำไปสู่พัฒนาการทางการเรียนรู้ ก็มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้ด้วย ดังผลการวิจัยของ Finn และ Metcalf (2010, pp. 951-961) ที่พบว่า การให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างรอบด้าน ทำให้นักเรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้มากกว่า การเฉลยคำตอบที่ถูกหรือผิดเท่านั้น ทั้งนี้ การส่งเสริมความสุขในการเรียน ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 1, 2 และ 3 ยังเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้นักเรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ดังแนวคิดของ Hardiman (2012, p. 41) คັນสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ (2544, pp. 109,

114) กมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี (2545, p. 14) และอริยา คูหา (2552, p. 127) สรุปได้ว่า การรับรู้ข้อมูลที่มีความสุข เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและคงทน

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ อภิปรายได้ดังนี้

1) ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1.1) ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนนาร์เก็ท พบข้อมูลดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 พบว่า นักเรียนบางคนไม่สามารถสร้างสรรค์วิธีการจดจำบทเรียนได้ ครูต้องแนะนำเทคนิคการจำต่างๆ เช่น การจำเป็นเพลง การจำคำสำคัญ การจำเป็นคำสัมผัส เป็นต้น

สัปดาห์ที่ 2 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถจดจำบทเรียนได้ แต่ยังคงมีนักเรียนบางคนที่ไม่สนใจจดจำบทเรียน ครูจึงมอบหมายให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวไปศึกษาวิธีการจำบทเรียนจากเพื่อน

สัปดาห์ที่ 3 พบว่า นักเรียนสามารถจดจำบทเรียนและนำความรู้ไปใช้ได้สังเกตได้ว่า เมื่อมอบหมายให้นักเรียนทำงานกลุ่ม นักเรียนจะร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องใช้การคิดระดับสูงได้เป็นที่น่าพอใจ แต่ประสบปัญหาในกระบวนการทำงานกลุ่ม เพราะนักเรียนบางคนไม่ให้ความร่วมมือ ครูจึงตักเตือนและมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มมีส่วนร่วมในการประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกแต่ละคน

สัปดาห์ที่ 4 พบว่า กลุ่มที่ประสบปัญหาในการทำงาน สามารถพัฒนาผลงานได้ดีขึ้น แต่มีนักเรียนบางคนประเมินผลงานของเพื่อนไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ครูจึงให้นักเรียนร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมินผลงานเพื่อใช้ร่วมกัน ทำให้ผลการประเมินสอดคล้องกับความเป็นจริงมากขึ้น

สัปดาห์ที่ 5-8 พบว่า เมื่อนักเรียนได้รับการประเมินผลงาน นักเรียนจะให้ความสำคัญกับข้อมูลป้อนกลับทั้งของเพื่อนและครู สังเกตได้จากการที่นักเรียนสอบถามแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาผลงานของตนเองและขอส่งงานนั้นๆ ใหม่อีกครั้ง

สรุปได้ว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตที่มีขั้นตอนให้นักเรียนได้จดจำบทเรียนและนำความรู้ไปใช้อย่างมีความหมาย ตลอดจนได้เรียนรู้ข้อบกพร่องจากผลงานของตนเองและเพื่อน ทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ เมื่อมีการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อาษาไทยครั้งที่ 1 และ 2 นักเรียนกลุ่มนี้จึงมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

2) ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุมพบว่า ในช่วงสัปดาห์ที่ 1-4 ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบปกติ นักเรียนส่วนใหญ่หลงลืมบทเรียนอยู่เสมอ ครูจึงต้องใช้เวลาในชั้นนำเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมมากขึ้น ทำให้ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น หลังสัปดาห์ที่ 4 จนถึงสัปดาห์สุดท้าย ครูจึงพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ให้นักเรียนเขียนหรือพูดทบทวนความรู้เดิมของตนเองก่อนขึ้นบทเรียนใหม่ จัดทดสอบย่อย (quiz) หลังจบบทเรียน แต่ก็ยังพบว่า นักเรียนบางคนไม่สามารถจดจำบทเรียนได้

สรุปได้ว่า กลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบปกติไม่สามารถพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้ได้ดีเท่าที่ควร เมื่อมีการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อาษาไทยครั้งที่ 1 และ 2 นักเรียนกลุ่มนี้จึงมีคะแนนน้อยกว่ากลุ่มทดลอง

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยเรื่องนี้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต

1.1 ครูควรศึกษาเรื่องการเรียนรู้ของสมอง เพราะเป็นเรื่องที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ครูควรศึกษาเรื่องการจัดบรรยากาศทางอารมณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 1 และ 2 ของรูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตให้มากขึ้น เพราะเป็นจุดเด่นของรูปแบบการสอนนี้และเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูคนไทยอาจไม่คุ้นเคย

1.3 ครูควรระวังการใช้กลืนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากอาจมีนักเรียนบางคนไม่ชอบ หรือเกิดการแพ้กลืนปรุงแต่งต่างๆ

1.4 ครูควรสอบถามความรู้เดิม (prior knowledge) ของนักเรียนก่อนขึ้นบทเรียนใหม่ทุกครั้ง เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามประสบการณ์ ความถนัดและความสนใจของนักเรียน

1.5 ครูควรศึกษาการใช้แผนผังประเภทต่างๆให้ถูกต้อง เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 3 ร่วมกับนักเรียน

1.6 ครูต้องปรับเปลี่ยนตนเองจากผู้ส่งสอนความรู้มาเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข โดยใช้เทคนิคต่างๆเช่น การใช้อารมณ์ขัน การใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ การให้นักเรียนได้ทำงานตามความสนใจ การเสริมแรงทางบวก เป็นต้น

1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้น เช่น การจัดสวนหย่อม การทำห้องเรียน การจัดการขยะมูลฝอย ฯลฯ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตที่มีต่อความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

2.3 ควรทำวิจัยเปรียบเทียบความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนที่สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองอื่นๆ เช่น รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นสมองของเจนเซน (Jensen model) เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- Anderson, J., & Reder, L. (1979). An elaborative processing explanation of depth of processing. In S.A.Cermak (Ed.), *Level of processing in human memory* (pp. 385-403). New Jersey: Lawrence Erlbaum.
- Anderson, L. W., et.al. (2001). *A taxonomy for learning teaching and assessing: a revision of Bloom's taxonomy of educational objective*. New York: Longman
- Bertucci, P. (2006). Do research studies support brain-targeted teaching. Retrieved June 13, 2013, from http://braintargetedteaching.org/faq_html.cfm?faqid=6
- Caine, R. N., et.al. (2009). *12brain/mind learning principles in action* (2 ed.). California: Corwin
- Duman, B. (2006). The effect of brain-based instruction to improve on student's achievement in social studies instruction. Retrieved June 13, 2013, from www.ineer.org/events/icee2006/papers/3380.pdf
- Finn, B., & Metcalf, J. (2010). Scaffolding feedback to maximize long-term error correction. *Memory&Cognition*, 38(July), 951-961.
- Gordon, W. C. (1989). *Learning and memory*. California: Brook/Cole
- Hardiman, M. (2006). Teaching model for the brain. In S. Feinstein (Ed.), *The praeger handbook of learning and the brain* (pp. 473-481). California: Praeger.
- Hardiman, M. (2012). *The brain-targeted teaching model for 21st - century schools*. California: Corwin
- Hunter, M. (1993). *Retention theory for teacher: A programmed book* (36 ed.). California: Tip
- Jensen, E. (2000). *Brain-based learning*. San Diego: Brain store
- Lindvall, C. M., & Nitko, A. J. (1975). *A measuring psychology and classroom practice: A partnership*. New York: Harcourt Brace Jovanich
- McNeil, F. (2009). *Learning with the brain in mind*. London: SAGE
- Nunnally, J. C. (1959). *Test and measurement*. New York: McGraw-Hill
- Ozden, M., & Gultekin, M. (2008). The effect of brain-based learning on academic achievement and retention of knowledge in science course. *Science Education*, 12(January), 1-19.
- Pekrun, R., Frenzel, A. C., Goetz, T., & Perry, R. P. (2007). The control-value theory of achievement emotions: An integrative approach to emotions in education. In P. R. Schutz P.A. (Ed.), *Emotion in education*. Amsterdam: Academic.
- Purdy, J. E. (2001). *Learning and memory* (2 ed.). California: Wadsworth

- Ratey, J. J. (2008). *Spark: the revolutionary new science of exercise and the brain*. New York: Little, Brown and Co.
- Sousa, D. A. (2006). *How the brain learns*. California: Corwin. อ้างถึงใน สมยศ ชิตมงคล. (2549). Brain-based learning กับการจัดการเรียนการสอนยุคปฏิรูป. In อลิศรา ชูชาติ, อมรา รอดดารา & สร้อยสน สกลรักษ์ (Eds.), *นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา* (pp. 148-161). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Sousa, D. A. (2011). Overview of brain-based education. Retrieved June 13, 2013 <http://www4.uwsp.edu/education/lwilson/brain/bboverview.htm>
- Talmi, D., Anderson, A. K., Riggs, L., Caplan, J. B., & Moscovitch, M. (2008). Immediate memory consequence of the effect of emotion on attention to picture. *Learning & Memory, 15*(March), 172-182.
- Tuba, C. (2007). The effect of brain-based learning to success and retention in social studies. *Elementary Education, 6*(January), 62-75.
- United Nation Children's Fund (Unicef). (2003). *Happy learning*. Sri Lanka: Unicef Regional Office for South Asia
- Walters, D. M., & Borgers, S. B. (1995). Student retention: Is it effective. *School Counselor, 42*(April), 300-310.
- Wickelgren, W. A. (1977). *Learning and memory*. Oregon: Prentice-Hall
- Willingham, D. T. (2010). *Why don't student like school?* San Francisco: Prentice-Hall
- Wingfield, A., & Byrnes, D. L. (1981). *The psychology of human memory*. New York: Academic
- Yoshii, M., & Flaitz, J. (2002). Second language incidental vocabulary retention: the effect of picture and annotation types. Retrieved February 12, 2014, from <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal.jsessionid=HpWXBk8zfRNcDTvPnk>
- กมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี. (2545). สมองกับการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ส่งเสริมการศึกษาและจริยธรรม
- กมลรัตน์ หล้าสูงงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา* (2 ed.). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- กฤษณมูรติ. (2545). ศักยภาพอันสูงสุดของครู (หิ่งห้อย ณ ภูเขา, Trans.). กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิอันวิภังษา
- กานต์ฤทัย ชลวิทย์. (2553). การวิเคราะห์แบบการเรียน ความสุขในการเรียนและทักษะการเรียนเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- กิตติวดี บุญซื่อและคณะ. (2540). *ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี
- กิตติวดี บุญซื่อและคณะ. (2541). การเรียนรู้ที่มีความสุข การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี (pp. 15-30). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.

- คู่บุญ ศกุนตนาค. (2552). ผลของความสอดคล้องระหว่างแบบการเรียนรู้กับแบบการสอนที่มีต่อความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียน. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ชวาล แพรัตกุล. (2526). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2520). ความจำมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2525). มุลสารจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชุตินา พงศ์วรินทร์. (2554). ความสุขของนิสิตนักศึกษาในบริบทพุทธธรรม: การศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์และการพัฒนามาตรวัด. (ดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ธราดล รานรินทร์. (2554). ผลของการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาด้วยกลวิธีสืบสอบที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- นริศรา เสือคล้าย. (2550). การวิจัยและพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อพัฒนาความสามารถทางการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- บพิตร อิศระ. (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- บุญศิริ สุวรรณเพ็ชร. (2538) พจนานุกรมจิตวิทยาฉบับสมบูรณ์ (pp. 433). กรุงเทพมหานคร: เอสแอนด์ เค.
- พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช. (2539). การประยุกต์เพลงพื้นบ้านเพื่อการสอนภาษาไทย. In สอวรงค์ ดำเนินสวัสดิ์ (Ed.), จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร (pp. 169-183). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพีไล เลิศวิชา. (2548). จาก lab สมองสู่ห้องเรียน. In ทักษิณ ชินวัตร, จันทรเพ็ญ ชูประภาวรรณ & พรพีไล เลิศวิชา (Eds.), เด็กไทย ใครว่าโง่ เปลี่ยนการเรียนรู้ของเด็กไทยให้ทันโลก (pp. 64-121). กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิทยาการการเรียนรู้.
- พรพีไล เลิศวิชาและอัครภูมิ จารุภากร. (2550). ออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยเข้าใจสมอง. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิทยาการการเรียนรู้
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2539). หลักการสร้างสรรค์ปัญญา. In อุทัย ดุลยเกษม, ธรรมเกียรติ กัณอริ & วิวัฒน์ คติธรรมนิธย์ (Eds.), ปฏิรูปการศึกษา การสร้างสรรค์ภูมิปัญญา (pp. 14-62). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2542). จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาคนตามแนวธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก
- พัชรีวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. (2544). การบริหารสมอง. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ
- เพชร วิจิตรนาวิน. (2551). ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- มาลินี จุฑะรพ. (2537). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์

- ยุทธชัย เฉลิมชัย. (2553). ติ่มการศึกษาล้มเหลว เด็กไทยเครียดเกิน. Retrieved มิถุนายน 15, 2556, from <http://www.thairath.co.th/content/edu/93536>
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2551). การวัดและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ (7 ed.). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550) พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยาM-Z. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542). ปฏิวัติการศึกษาไทย (6 ed.). กรุงเทพมหานคร: มติชน
- รุจิเรขราณี กุลสุวรรณ. (2550). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวความคิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่3. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย. (2556). พันธกิจโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย. Retrieved มิถุนายน 20, 2556, from <http://www.samsenwit.ac.th/index.php/school-history/vision-mission.html>
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (2 ed.). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วาร์ต คลิสตินและดาเลย์ แจน. (2549). รู้เรียนเพื่อเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ: กลยุทธ์กระตุ้นพลังงานสมองพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ให้เต็มขีดความสามารถ (หม่อมดุษฎี บริพัตร ณ อยุธยา, Trans.). กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). วิสัยทัศน์การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิทยากร เชียงกุล. (2547). เรียนลึก รู้ไว ใช้สมองอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิทยาการการเรียนรู้
- วินิตา แก้วเอื้อ. (2554). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุความสุขของนักเรียน: การวิเคราะห์กลุ่มพหุ. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2550). การพัฒนารูปแบบการอ่านจับใจความด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2(มกราคม), 22-32.
- วีระ ไชยศรีสุข. (2539). สุขภาพจิต (2 ed.). กรุงเทพมหานคร: ต้นอ่อน
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2545). สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้สร้างสมองเด็กให้ฉลาดได้อย่างไร. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ. (2544). การเรียนรู้อย่างมีความสุข: สารเคมีในสมองกับความสุขและการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรีศิริชัย กาญจนวาสิ. (2552). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (6 ed.). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ. (2528). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2555). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2555. Retrieved มิถุนายน 18, 2556 www.niets.or.th/
- สถาบันศิลปวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา (มาया). (2540). เด็กน้อยสุขใจ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันศิลปวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา

- สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้. (2550). สมอองเรียนรู้อย่างไร. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้
- สมทรง สวัสดิ์. (2549). ผลการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษที่ใช้หลักการของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สมยศ ชิดมงคล. (2549). Brain-based learning กับการจัดการเรียนการสอนยุคปฏิรูป. In อลิศรา ชูชาติ, อมรา รอดดารา & สร้อยสน สกลรักษ์ (Eds.), นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา (pp. 148-161). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). จุดเน้นคุณภาพผู้เรียน จุดเปลี่ยนการปฏิรูปการศึกษาไทย. Retrieved มิถุนายน 15, 2556 academic.obec.go.th/web/doc/d/247
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แผนพัฒนาการศึกษาชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559). กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน.
- สำราญ สิริภคมงคล. (2554). การพัฒนามาตรวัดความสุขในการเรียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (ดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สิริกมล หมดมลทิน. (2549). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน: กรณีศึกษา โรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็ก. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สุจิตต์ เพียรชอบและสายใจ อินทร์มพรรย์. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา (2 ed.). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุขญา สังข์จรรยา. (2550). ผลของการเรียนบทเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สุพิศรา จอมคำสิงห์. (2552). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้ตัวอย่างงานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. (มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2554). จิตวิทยาการศึกษา (10 ed.). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- แสงเดือน คงนาวัง. (2549). Brain-based learning. Retrieved 23 พฤษภาคม 2556 http://area.obec.go.th/nonthaburi/sangdoan/bbl_1.doc
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2549). พินิจไทยไตรภาค ปฐมภาค: ภาษา กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยศึกษา
- อรรธรณ บุญสมปาน. (2551). การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านคำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3. (มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย.

- อริยา คูหา. (2552). จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต. ปัตตานี: โครงการสนับสนุนการผลิตตำรา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- อัญชลี เฟื่องฟูชาติ. (2552). การส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทยโดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. (มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย.
- อารี สันทรวี. (2550). ทฤษฎีการเรียนรู้ของสมองสำหรับพ่อ แม่ ครูและผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร: เบรน-เบสบู๊ค
- อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์. (2548). Brain-based learning: ครูไทยพร้อมใช้หรือยัง?(1). สานปฏิรูป, 86(มิถุนายน), 102-103.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้

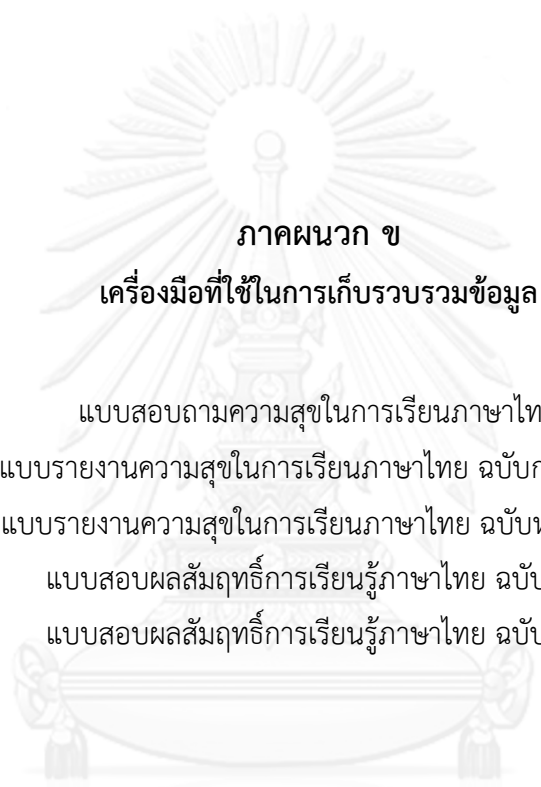
การศึกษา	ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศศ.บ. (มัธยมศึกษา-ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อ.ม. (ภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค.ด. (หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีตะวันออก

2. อาจารย์เพชร วิจิตรนาวิน

การศึกษา	ค.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 1) มัธยมศึกษา (ภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค.ม. (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

3. อาจารย์วิไลรัตน์ ปัญญาสงค์

การศึกษา	ค.บ. (ภาษาไทย) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กศ.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย
แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย ฉบับก่อนเรียน
แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย ฉบับหลังเรียน
แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1
แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย

ชื่อ นามสกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง

โปรดอ่านคำอธิบายต่อไปนี้ให้เข้าใจ ก่อนทำแบบวัด

1. เขียนชื่อ-นามสกุล และเลขที่ ของตนเองบนหัวกระดาษให้เรียบร้อย
2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 25 ข้อ โดยคำถามทั้งหมดมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสุขในการเรียนภาษาไทยและไม่มีผลต่อการประเมินผลการเรียน
3. ใช้เวลาในการทำแบบสอบถาม 20 นาที
4. การตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างละเอียด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสุขที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์นั้นๆ และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ความสุขระดับต่างๆ แทนค่าด้วยตัวเลขดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความสุขมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสุขมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสุขปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสุขน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสุขน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	สถานการณ์	ระดับความสุข				
		5	4	3	2	1
1			✓			

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างละเอียด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ
ความสุขที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ	สถานการณ์	ระดับความสุข					ช่อง สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	เมื่อครูภาษาไทยจดจำชื่อของนักเรียนได้						
2	เมื่อครูภาษาไทยสนทนาด้วย						
3	เมื่อครูภาษาไทยไม่บีบบังคับให้นักเรียน ทำกิจกรรมที่ไม่ชอบ						
4	เมื่อครูภาษาไทยมอบหมายงานตาม ศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน						
5	เมื่อครูภาษาไทยให้คำปรึกษาเรื่องการเรียน หรือปัญหาชีวิต						
6	เมื่อครูภาษาไทยเน้นย้ำให้นักเรียนเข้าใจ บทเรียนอย่างจริงจัง						
7	เมื่อครูสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมใน การสอนภาษาไทย						
8	เมื่อครูภาษาไทยนัดหมายให้นักเรียนไปพบ นอกเวลาเรียนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการเรียน						
9	เมื่อครูภาษาไทยชื่นชมผลงานของนักเรียน						
10	เมื่อนักเรียนตอบคำถามต่างๆ ในคาบเรียน ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง						
11	เมื่อนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานกลุ่ม ภาษาไทยแล้วประสบความสำเร็จ						
12	เมื่อครูภาษาไทยให้นักเรียนทำกิจกรรม หน้าชั้นเรียน						
13	เมื่อนักเรียนทราบผลการเรียนภาษาไทย						
14	เมื่อครูให้อิสระในการทำงานตาม ความสนใจของนักเรียนแต่ละคน						
15	เมื่อครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้						

ข้อ	สถานการณ์	ระดับความสุข					ช่อง สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
16	เมื่อนักเรียนได้แสดงความสามารถพิเศษ ของตนเองในคาบเรียนภาษาไทย						
17	เมื่อครูภาษาไทยจัดการเรียนรู้นอกชั้นเรียน เช่น ทักษะศึกษา การเรียนรู้จากชุมชน ฯลฯ						
18	เมื่อครูใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบ การสอนภาษาไทย						
19	เมื่อครูใช้เกมหรือเพลงในการสอนภาษาไทย						
20	เมื่อครูภาษาไทยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ให้นักเรียนได้คิด ลงมือปฏิบัติและแก้ไขปัญหา ต่างๆด้วยตนเอง						
21	เมื่อครูภาษาไทยมีอารมณ์ขันใน การสอนภาษาไทย						
22	เมื่อครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การประเมินผลงานของตนเอง						
23	เมื่อนักเรียนนำความสามารถทางภาษาไทย ไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น						
24	เมื่อนักเรียนได้ใช้ความสามารถทาง ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน						
25	เมื่อครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับ ภาษาไทยในวันสำคัญ เช่น วันสุนทรภู่ วันภาษาไทยแห่งชาติ เป็นต้น						

ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

มิฉะนั้นแบบวัดชุดนี้จะไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้

แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับหลังเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/..... เลขที่.....

คำชี้แจง

ทบทวนบรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนนี้ แล้วเขียนอธิบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด ใช้เวลา 15 นาที

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำอธิบาย

โปรดอ่านคำอธิบายต่อไปนี้ให้เข้าใจ ก่อนทำแบบสอบ

1. เขียนชื่อ-นามสกุลและเลขที่ของตนเองบนหัวกระดาษคำตอบให้เรียบร้อย
2. แบบสอบนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน
ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
3. เปิดแบบสอบเมื่อได้รับอนุญาต
4. การตอบแบบสอบ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X บนตัวอักษรที่อยู่หน้าข้อความซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยให้เขียนในกระดาษคำตอบที่แจกให้ตัวอย่างเช่น

ถ้าข้อ ค เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ให้นักเรียนเขียนดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.			X	

และถ้าต้องการเปลี่ยนตัวเลือกใหม่ จากข้อ ค เป็นข้อ ง ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.			X	X

1. ข้อใดคือส่วนประกอบของประโยค

ก. บทนำ บทเนื้อหา บทสรุป	ข. ภาคประธาน ภาคแสดง
ค. ภาคเอก ภาครอง	ง. บทหลัก บทขยาย

2. ข้อใดเป็นประโยค

ก. นิทานเรื่องกระต่ายกับเต่าที่พ่อแม่ชอบเล่าให้ฟัง	
ข. การสอนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธีโครงการของครูอุษณีย์	
ค. ศาสนาต่างๆในโลกสอนให้คนกระทำความดีเป็นนิตย	
ง. โครงการอนุรักษ์หอยหลอดและป่าชายเลนเมืองแม่กลอง	

3. ข้อใดคือบทขยายกริยาของประโยค “ดอกชมพูภูคาที่น่านมีแห่งเดียวในโลก”

ก. ชมพูภูคา	ข. มีแห่งเดียว
ค. แห่งเดียวในโลก	ง. ไม่ปรากฏบทขยายกริยา

4. ประโยคในข้อใดมีส่วนประกอบต่างจากข้ออื่น

ก. คนอีสานกินข้าวเหนียว	ข. เจตีย์บนดอยสวยงามมาก
ค. พี่หวานลูกป้าแดงชอบแมว	ง. ครูฝ่ายกิจการนักเรียนลงโทษนักเรียน

5. ประโยคในข้อใด มีส่วนประกอบแบบ บทประธาน-บทกริยา-บทกรรม-บทขยายกริยา

ก. ฟ้าไม่แห้งเพราะฝนตก	ข. ผลไม้ชนิดนี้ เป้ชอบกิน
ค. เด็กๆเดินไปเรียนทุกวัน	ง. แม่กอดลูกด้วยความรัก

6. ความเปรียบในข้อใดมีน้ำเสียงประชดประชัน

ก. แก้มแดงอย่างกับลูกตำลึงสุก	ข. ขาวเหมือนสำลีเม็ดใน
ค. โตเป็นภูเขาเลากา	ง. ผมดุงเส้นไหม

7. ข้อใดใช้ความเปรียบได้อย่างถูกต้อง

ก. ภาวินีเป็นนักวิ่งลมกรดที่ทุกคนพูดถึงในการแข่งครั้งนี้	
ข. สุวิทย์เรียนจบปริญญาตรีแล้ว นึกๆดูเขาก็เหมือนไม้ไผ่ผึ่งน่ะ	
ค. พ่อแม่สอนให้ฉันทนเหมือนไขในหิน เพราะต้องอยู่โรงเรียนประจำ	
ง. การร่วมงานคืนสู่เหย้าของโรงเรียนเดิม ทำให้รู้สึกเหมือนถ่านไฟเก่ากำลังคุกรุ่น	

8. ข้อใดใช้ความเปรียบไม่ถูกต้อง
- ก. กินอย่างนี้ ระวังอ้วนเป็นหมูตอน
 - ข. ลายมือของเบิร์ด ดูยุ่งเหมือนยุ่งตีกัน
 - ค. นักเรียนห้องนี้ ครูทุกคนชมว่าฉลาดอย่างกับปรอท
 - ง. การแสดงของเจมส์ในคืนนี้ ทำให้ชื่อเสียงเขาดังเหมือนพลุแตก
9. ข้อใดไม่ปรากฏการใช้คำเปรียบเทียบ
- ก. บางคนขายาวแก้ง่ามอย่างกับนกกระยาง
 - ข. ก้อยบ่นเป็นยายแก่ เมื่อไม่ได้ยินเสียงเพลง
 - ค. พี่เจ็บบดูผู้หญิงคนนั้นซี ทำผมเหมือนหนามทุเรียนเลย
 - ง. บรรยากาศการแสดงดูสนุก แต่ดูเหมือนว่าก้อยไม่สนุกเอาเสียเลย
10. ข้อใดคือประโยชน์สูงสุดของการใช้ความเปรียบในการสื่อสาร
- ก. ทำให้เกิดทักษะการคิดเปรียบเทียบ
 - ข. ทำให้ผู้รับสารเห็นภาพอย่างชัดเจน
 - ค. ทำให้ผู้รับสารสัมผัสถึงเสน่ห์ของภาษาไทย
 - ง. เป็นการธำรงรักษาภาษาไทยไว้ให้ลูกหลาน
11. ข้อใดไม่ใช่หลักการเขียนบรรยายประสบการณ์
- ก. ผู้เขียนให้ความรู้ผู้อ่านเชิงลึก
 - ข. ผู้เขียนสามารถแทรกข้อคิดเห็นได้
 - ค. ผู้เขียนสามารถใช้การเปรียบเทียบได้
 - ง. เรื่องที่เขียนอาจเป็นประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์รอง
12. ความรู้เรื่องการเขียนบรรยายประสบการณ์ ไม่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ใดได้
- ก. เขียนเรียงความเรื่องสมุนไพรในท้องถิ่น
 - ข. เขียนเล่าประสบการณ์ที่ได้ไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
 - ค. เขียนแสดงความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
 - ง. เขียนบันทึกข้อความ เพื่อให้ผู้อำนวยการอนุมัติโครงการของชมรมมวยไทย

13. ข้อความใดสามารถบรรยายภาพต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง

- ก. กลมว้ยหักวงไอยรา ใช้แก้ตะะ โดยตัดกำลังขาด้วยการใช้ศอกกระทุ้งเข้าที่โคนขา
- ข. กลมว้ยทะแยค้ำเสา ใช้แก้ตะะหรือถีบ โดยก้มตัวลงถีบขาที่เป็นขาหลักให้หงายหลังล้ม
- ค. กลมว้ยพลิกแผ่นดิน ใช้แก้เขาที่พุ่งมา โดยใช้มือสอดเข้าข้อพับแล้วตอยหรือผลักให้หงายไป
- ง. กลมว้ยหนุมาณถว้ยแหวน ใช้แก้หมัดหรือเท้าของคู่ต่อสู้ โดยม้วนตัวเข้าวงใน พุ่งหมัดคู่เสยเข้าที่ปลายคาง

14. ข้อใดเขียนบรรยายลักษณะของแท็บเล็ต (Tablet) ได้ดีที่สุด

- ก. อุปกรณ์สี่เหลี่ยมที่ช่วยให้เข้าถึงการทำงาน การศึกษาและความบันเทิงได้สะดวกสบายขึ้น และพกพาสะดวกเพราะมีขนาดเล็ก
- ข. เครื่องใช้ไฟฟ้าแบบหนึ่งที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยให้เขาถึงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว
- ค. คอมพิวเตอร์ชนิดหนึ่งที่รวมการทำงานทุกอย่างไว้บนหน้าจอสัมผัสที่แบนเรียบคล้ายกระดานชนวน และสามารถใช้ปลายนิ้วสัมผัสในการเลือกข้อมูล
- ง. เทคโนโลยีชนิดหนึ่งที่ทำให้ความบันเทิงผ่านหน้าจอเล็กๆรูปสี่เหลี่ยม แต่สามารถเชื่อมต่อโยงไปสู่เครือข่ายใหญ่ๆได้ ด้วยระยะเวลาเพียงน้อยนิด

15. หากนักเรียนได้รับมอบหมายให้เขียนบรรยายเรื่อง ประสบการณ์ในการเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารี นักเรียนจะเขียนถึงประเด็นใดต่อไปนี้ ตามลำดับก่อน-หลัง

1. กิจกรรมที่ชื่นชอบ
2. ความสำคัญของกิจการลูกเสือ
3. ข้อเสนอแนะสำหรับรุ่นน้อง
4. การเข้าฐานฝึก

ก. 2 - 4 - 1 - 3

ข. 1 - 2 - 4 - 3

ค. 4 - 1 - 3 - 2

ง. 1 - 3 - 2 - 4

16. ในการเขียนบรรยายเรื่อง ประสบการณ์ต่างแดน นักเรียนควรเขียนประเด็นใดเป็นประเด็นที่ 3
- บรรยากาศต่างแดน
 - ข้อแนะนำสำหรับสังคมไทย
 - การปรับตัวในสังคมต่างแดน
 - ความแตกต่างระหว่างสังคมไทยกับต่างแดน
17. พรรณคดีเรื่องราชาธิราช แผลขึ้นในรัชสมัยใด
- พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
 - พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
 - พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
18. เหตุใดนักวิชาการจึงจัดให้ราชาธิราชเป็นวรรณคดีไทยไม่ใช่พงศาวดารไทย
- เพราะตัวละครในเรื่องไม่มีอยู่จริง
 - เพราะเรื่องราวไม่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทย
 - เพราะเนื้อหาบางส่วนกล่าวถึงชนชาติไทยในแง่ลบ
 - เพราะผู้แปลเรื่องนี้เป็นภาษาไทย ไม่ใช่พระมหากษัตริย์
19. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะหรือนิสัยของสมิงพระรามที่สะท้อนจากราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา
- มีไหวพริบดี
 - รักครอบครัว
 - มีความซื่อสัตย์
 - มีความกล้าหาญ
20. ข้อใดไม่มีความเปรียบ
- ครั้นจะรับอาสาบัดนี้เล่า ก็เหมือนหาบสองป่าอาสาสองเจ้า
 - กามะนี่กับเราก็คือมนุษย์เดินดินเหมือนกัน เราหากกลัวไม่
 - กรุงอังวะนี้เป็นต้นทาง อุปมาตั้งหน้าด้านกรุงหงสาวดี
 - พระเจ้ากรุงจีนยกทัพยกมาครั้งนั้นตั้งฝนตกท่าใหญ่

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21-23

กามะนี่คนนี้ชำนาญในเพลงทวนว่องไวนักแล้วก็หุ้มเกราะใส่เสื้อบังอยู่ ยังไม่เห็นช่องที่จะสอดทวนแทงแห่งใดได้ จำจะซบเคียวกันไปก่อน จึงจะหย่อนกำลังลง เห็นจะเสียที่ทำงานอง จึงเอาชนะได้โดยง่าย คิดแล้วก็ให้ล่ำร้องแปลไปว่า เราทั้งสองอย่าเพ่อทำอันตรายแก่กันก่อน ให้ท่านรำเพลงทวนถวายไปให้สิ้นฝีมือแล้วเราจะรำให้ท่านรำตามเราบ้าง ให้สิ้นฝีมือเหมือนกัน

21. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสมิงพระรามที่สามารถสรุปได้จากข้อความข้างต้น
ก. เป็นผู้มึปัญญา	ข. ชำนาญการรบ
ค. จงรักภักดี	ง. มีวาทีศิลป์
22. คุณลักษณะของสมิงพระรามจากเหตุการณ์ข้างต้นข้อใด สามารถปรับใช้ในการเรียนได้ดีที่สุด
ก. การรู้จักคิด	ข. การสังเกต
ค. การมีเมตตาริจิต	ง. การสื่อสารได้หลายภาษา
23. ความเปรียบในข้อใด สามารถเพิ่มเติมต่อจากข้อความที่กำหนดให้ได้
-	
--
ก. ประดุจพญางูใหญ่ ย่อมยุรยาตราเข้มซ้อย ก่อนลงเขี้ยว
ข. เหมือนนาวารที่ไต้แก้วจินดา ย่อมพิจารณาค่าแห่งดวงมณีนัน
ค. อุปมาได้กับปลาหมอ หากจะตายพึงตายด้วยโอษฐ์ภูมัยอันแยบยล
ง. ตั้งได้เห็นเทพยดาและพิทยาธรรำณรงค์ประลองกันในกลางสนามรบ

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 24-26

พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องได้แจ้งในพระราชสาส์นนั้นแล้ว ก็ตีพระทัยนัก ด้วยทรงพระดำริว่าการสงครามครั้งนี้เป็น **ธรรมยุทธ์** ใหญ่ยิ่ง สมณชีพรามณณาณาประชาราษฎร์จะมีได้ความเดือดร้อนสมควรแก่ พระเจ้าแผ่นดินผู้ตั้งอยู่ในยุติธรรม ทรงพระดำริแล้วจึงให้พระราชทาน เงินทองเสื้อผ้าแก่ผู้ถือหนังสือเป็นอันมาก แล้วให้แต่งพระราชสาส์น ตอบฉบับหนึ่ง ให้จัดเครื่องราชบรรณาการ ผ้าสักหลาดยี่สิบพับ นอระมาดห้าสิบยอด น้ำดอกไม้เทศสามสิบเต้า ช้างพลายผูกเครื่อง ทองช้างหนึ่ง มอบให้ **ผู้จ้ทูลพระราชสาส์น** นำกลับไป

24. ธรรมยุทธ์ หมายถึงอะไร
ก. การสู้รบด้วยความถูกต้อง	ข. การต่อสู้ทางศาสนา
ค. เกียรติประวัติแห่งแผ่นดิน	ง. การสงครามครั้งสุดท้าย
25. ผู้จ้ทูลพระราชสาส์น ในที่นี้หมายถึงใคร
ก. มังรายกะยอฉะวา	ข. พระเจ้ากรุงจีน
ค. เชลยศึกดี	ง. โจเปียว

26. จากข้อความข้างต้น ข้อใดคือลักษณะของพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องที่เด่นชัดที่สุด
- ก. เป็นนักปกครองที่ดี
ข. มีมนุษยสัมพันธ์เป็นเลิศ
ค. โปรดการสงคราม
ง. อ่อนน้อมถ่อมตน
27. ข้อใดไม่ใช่มารยาทในการชมการแสดง
- ก. ประบมือเมื่อการแสดงจบลง
ข. ไปถึงก่อนเวลาเริ่มการแสดง
ค. ประบมือทุกครั้ง เมื่อนักแสดงคนใหม่ออกมา
ง. ลุกออกจากที่นั่ง เมื่อมีเหตุการณ์ที่จำเป็นเท่านั้น
28. ข้อใดแสดงถึงการไม่มีมารยาทในการฟังหรือดู
- ก. ฟังหูไว้หู
ข. คบคนให้ดูหน้า ซื่อผ้าให้ดูเนื้อ
ค. ดูข้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่
ง. ฟังไม่ได้ศัพท์ จับไปกระเดียด
29. บุคคลใดมีมารยาทในการชมการแสดงมากที่สุด
- ก. อนุรักษ์มอบดอกไม้ให้นักแสดงทันทีที่เล่นได้ถูกใจ
ข. อนุรักษ์ขอถ่ายรูปกับนักแสดง เมื่อการแสดงจบลง
ค. อนุรักษ์เดินออกไปข้างหน้า เมื่อรู้สึกง่วงเพราะเกรงว่าจะหลับ
ง. อนุรักษ์อาสาถ่ายรูปให้เพื่อน ในขณะที่เพื่อนกำลังแสดงอยู่ในโรงละคร
30. “วิไลไม่ชอบฟังเพลงจีน แต่กังซึ่งอยู่บ้านเดียวกันชอบฟังเพลงจีนมาก” หากนักเรียนเป็นวิไล นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร
- ก. บอกให้กังใช้หูฟัง
ข. ใส่หูฟัง เมื่อกังเปิดเพลงจีน
ค. เปิดเพลงที่ชอบ กลบเสียงเพลงจีน
ง. หาโอกาสคุยกับกัง ให้เปลี่ยนเป็นแนวเพลงอื่นๆ

ตารางที่ 12 ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย
ฉบับที่ 1 จำนวน 30 ข้อ และเฉลยคำตอบ

ข้อที่	พฤติกรรมที่ต้องการวัด	เฉลยคำตอบ
1	ความรู้ความจำ	ข
2	การวิเคราะห์	ค
3	การวิเคราะห์	ค
4	การวิเคราะห์	ข
5	การสร้างใหม่	ง
6	ความรู้ความจำ	ข
7	การวิเคราะห์	ก
8	การวิเคราะห์	ค
9	การวิเคราะห์	ง
10	การประเมินค่า	ข
11	ความรู้ความจำ	ก
12	การนำไปใช้	ง
13	การนำไปใช้	ข
14	การประเมินค่า	ค
15	การสร้างใหม่	ก
16	การสร้างใหม่	ง
17	ความรู้ความจำ	ก
18	ความเข้าใจ	ข
19	การวิเคราะห์	ข
20	การวิเคราะห์	ข
21	การวิเคราะห์	ค
22	การนำไปใช้	ก
23	การสร้างใหม่	ก
24	ความรู้ความจำ	ก
25	ความเข้าใจ	ง

ตารางที่ 12 (ต่อ) ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
ภาษาไทย ฉบับที่ 1 จำนวน 30 ข้อ และเฉลยคำตอบ

ข้อที่	พฤติกรรมที่ต้องการวัด	เฉลยคำตอบ
26	การประเมินค่า	ก
27	ความเข้าใจ	ค
28	ความเข้าใจ	ง
29	การประเมินค่า	ข
30	การนำไปใช้	ข

แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 2
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำอธิบาย

โปรดอ่านคำอธิบายต่อไปนี้ให้เข้าใจ ก่อนทำแบบสอบ

1. เขียนชื่อ-นามสกุลและเลขที่ของตนเองบนหัวกระดาษคำตอบให้เรียบร้อย
2. แบบสอบนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน
ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
3. เปิดแบบสอบเมื่อได้รับอนุญาต
4. การตอบแบบสอบ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X บนตัวอักษรที่อยู่หน้าข้อความซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยให้เขียนในกระดาษคำตอบที่แจกให้ตัวอย่างเช่น

ถ้าข้อ ค เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ให้นักเรียนเขียนดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.			X	

และถ้าต้องการเปลี่ยนตัวเลือกใหม่ จากข้อ ค เป็นข้อ ง ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.			X	X

1. ข้อใดคือส่วนประกอบของประโยค

ก. ส่วนนำ ส่วนตาม	ข. ภาคต้น ภาคปลาย
ค. ส่วนหลัก ส่วนขยาย	ง. ภาคประธาน ภาคแสดง

2. ข้อใดเป็นประโยค
 - ก. พายุที่พัดมาจากทางตอนใต้ของประเทศจีน
 - ข. สถานการณ์น้ำท่วมที่ภาคใต้รุนแรงกว่าปีที่แล้ว
 - ค. การจัดงานเทศกาลกินปลาทุหูหึ่งห้อยเมืองอัมพวา
 - ง. ร้านอาหารอีสานที่อร่อยที่สุดในย่านถนนพระรามหก

3. ข้อใดคือบทขยายประธานของประโยค “ดอกชมพูภูคาที่น่านมีแห่งเดียวในโลก”

ก. ที่น่าน	ข. ชมพูภูคา
ค. แห่งเดียวในโลก	ง. ไม่ปรากฏบทขยายประธาน

4. ประโยคในข้อใดมีส่วนประกอบต่างจากข้ออื่น
 - ก. คนภาคเหนือกินข้าวซอย
 - ข. พี่หวานลูกป่าแดงชอบแมว
 - ค. พัดลมรุ่นนี้ราคาแพงเหลือเกิน
 - ง. ครูฝ่ายกิจการนักเรียนลงโทษนักเรียน

5. ประโยคในข้อใด มีส่วนประกอบแบบ บทประธาน-บทกริยา-บทกรรม-บทขยายกริยา

ก. ใครกินขนมกล้วย	ข. ไอศกรีมรสเปรี้ยว แม่ชอบกิน
ค. เด็กๆเดินไปเรียนทุกวัน	ง. แม่กอดลูกด้วยความเป็นห่วง

6. ความเปรียบในข้อใดมีความหมายเชิงบวก

ก. ดังเป็นพลุแตก	ข. ดังเหมือนฟ้าผ่า
ค. ชาวเหมือนสำลีเม็ดใน	ง. ขยายวอย่างกับนกกระยาง

7. ข้อใดใช้ความเปรียบได้อย่างถูกต้อง
 - ก. สุธีวางตนได้เหมาะสมเหมือนไม้หลักปักเลน
 - ข. สุพรเป็นนักวิ่งลมกรดที่ทุกคนพูดถึงในการแข่งครั้งนี้
 - ค. สุวิทย์เรียนจบปริญญาตรีแล้ว นึกๆดูเขาก็เหมือนไม้ใกล้ฝั่งนะ
 - ง. สุดาบอกให้ฉันอดทนเหมือนไขในหิน เพราะคนอื่นชอบมองว่าฉันอ่อนแอ

8. ข้อใดใช้ความเปรียบไม่ถูกต้อง
- ลายมือของแก้ว ดูยุ่งเหมือนยุ่งตีกัน
 - นักเรียนห้องนี้คุยกันเสียงดังเหมือนนกกระจอกแตกรัง
 - ใครๆในตลาดก็รู้ว่าล่ายองเป็นคนเรียบริ่อยราวกับผ้าพับไว้
 - เธอกินของหวานมากขนาดนี้ ระวังจะอ้วนเป็นหมูในอวยนะจ๊ะ
9. ข้อใดไม่ปรากฏการใช้คำเปรียบเทียบ
- วัยรุ่นคนหนึ่งย้อมผมสีทองเหมือนแหม่ม
 - ก้อยบ่นเป็นยายแก่ เมื่อไม่ได้ยินเสียงเพลง
 - พี่เจี๊ยบดูผู้หญิงคนนั้นซิ ทำผมเหมือนหนามทุเรียนเลย
 - บรรยากาศการแสดงดูสนุก แต่ดูเหมือนว่าก้อยไม่สนุกเอาเสียเลย
10. ข้อใดคือประโยชน์สูงสุดของการใช้ความเปรียบในการสื่อสาร
- ทำให้ผู้รับสารเห็นภาพอย่างชัดเจน
 - ทำให้เกิดทักษะการคิดเชิงเปรียบเทียบ
 - ทำให้ผู้รับสารสัมผัสถึงเสน่ห์ของภาษาไทย
 - เป็นการธำรงรักษาภาษาไทยไว้ให้ลูกหลาน
11. ข้อใดไม่ใช่หลักการเขียนบรรยายประสบการณ์
- ผู้เขียนจะให้ความรู้ผู้อ่านเชิงลึก
 - ผู้เขียนสามารถแทรกข้อคิดเห็นได้
 - ผู้เขียนสามารถใช้การเปรียบเทียบได้
 - เรื่องที่เขียนอาจเป็นประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์รอง
12. ความรู้เรื่องการเขียนบรรยายประสบการณ์ไม่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ใดได้
- เขียนเรียงความเรื่องสถาปัตยกรรมไทยในท้องถิ่น
 - เขียนบันทึกข้อความ เพื่อขออนุมัติโครงการของชมรมโยคะ
 - เขียนเล่าประสบการณ์ที่ได้ไปเที่ยววัดพระศรีรัตนศาสดาราม
 - เขียนแสดงความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม

13. ข้อความใดสามารถใช้เขียนบรรยายภาพต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง

- ก. กลมมวยวิรุฬหทกกลับ ใช้สันเท้ากระแทกที่บริเวณโคนขา ทำให้เคล็ดจนขาแพลงไป
- ข. กลมมวยทะเลแคว้นเส้า ใช้แก้มเตะหรือถีบ โดยก้มตัวลงถีบเท้าที่เป็นเท้าหลักให้ห่างหลังล้ม
- ค. กลมมวยพลิกแผ่นดิน ใช้แก้มเข้าที่พุงมา โดยใช้มือสอดเข้าข้อพับแล้วตอยหรือผลักให้ห่าง
- ง. กลมมวยไกรสรข้ามห้วย ใช้แก้มเท้าที่เตะมาหมายใบหน้า โดยถีบสวนไปที่เท้าหลักของคู่ต่อสู้

14. ข้อใดเขียนบรรยายลักษณะของแท็บเล็ตได้ดีที่สุด

- ก. เครื่องใช้ไฟฟ้าแบบหนึ่งที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยให้เข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว
- ข. อุปกรณ์สี่เหลี่ยมที่ช่วยให้เข้าถึงการทำงาน การศึกษาและความบันเทิงได้สะดวกสบายขึ้น และพกพาสะดวกเพราะมีขนาดเล็ก
- ค. คอมพิวเตอร์ชนิดหนึ่งที่รวมการทำงานทุกอย่างไว้บนหน้าจอสัมผัสที่แบนเรียบคล้ายกระดานชนวน และสามารถใส่ปลายนิ้วในการป้อนข้อมูล
- ง. เทคโนโลยีชนิดหนึ่งที่ทำให้ความบันเทิงผ่านหน้าจอเล็กๆรูปสี่เหลี่ยม แต่สามารถเชื่อมโยงไปสู่เครือข่ายใหญ่ๆได้ ด้วยระยะเวลาเพียงน้อยนิด

15. หากนักเรียนได้รับมอบหมายให้เขียนบรรยายเรื่อง ประสบการณ์ในการเข้าโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ลาว นักเรียนจะเขียนถึงประเด็นใดต่อไปนี้ ตามลำดับก่อน-หลัง

1. กิจกรรมในค่าย
2. ความรู้สึกที่ประทับใจ
3. ข้อเสนอแนะสำหรับรุ่นน้อง
4. ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว

ก. 2 - 4 - 1 - 3

ข. 1 - 3 - 4 - 2

ค. 4 - 1 - 2 - 3

ง. 1 - 3 - 2 - 4

16. ในการเขียนบรรยายเรื่อง ประสบการณ์เข้าค่ายลูกเสือ นักเรียนจะเขียนประเด็นใดเป็นประเด็นที่ 4
- บรรยากาศในค่าย
 - กิจกรรมเข้าฐานฝึก
 - ข้อคิดสำหรับรุ่นน้อง
 - ของใช้ส่วนตัวที่จำเป็น
17. พรรณคดีเรื่องราชาธิราช แผลขึ้นในรัชสมัยใด
- สมเด็จพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์
 - สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
 - พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
 - พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
18. เหตุใดนักวิชาการจึงจัดให้ราชาธิราชเป็นวรรณคดีไทยมิใช่พงศาวดารไทย
- เพราะเนื้อหาบางส่วนกล่าวถึงชนชาติไทยในแง่ลบ
 - เพราะเรื่องราวไม่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ชาติไทย
 - เพราะตัวละครในเรื่องเป็นตัวละครสมมุติ ไม่มีอยู่จริง
 - เพราะผู้แปลเรื่องนี้เป็นภาษาไทยไม่ใช่พระมหากษัตริย์
19. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะหรือนิสัยของสมิงพระรามที่สะท้อนจากราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา
- มีไหวพริบดี
 - รักครอบครัว
 - มีความซื่อสัตย์
 - มีความกล้าหาญ
20. ข้อใดไม่มีความเปรียบ
- กรุงอังวะนี้เป็นต้นทาง อุปมาตั้งหน้าด่านกรุงหงสาวดี
 - กามะนีกับเราก็คือมนุษย์เดินดินเหมือนกัน เราหากแล้วไม่
 - ครั้งจะรับอาสาบัดนี้เล่าก็เหมือนหาบสองป่าอาสาสองเจ้า หากครวไม่
 - พระเจ้ากรุงจีนยกพลทแกล้วมาเหยียบเมืองเราครั้งนี้ ประดุจดั่งแผ่นดินจะถล่ม

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21-23

ฝ่ายพระราชกุมารเป็นทารกยังทรงพระเยาว์ไม่แจ้งความ
 กำัดคคะนองลูกจากพระเพลา ยืนขึ้นยุตพระอังกษาพระเจ้า
 มณเฑียรทองไว้ แล้วเอื้อมพระหัตถ์ขึ้นไปเล่นบนที่สูง พระเจ้า
 มณเฑียรทองฝันพระพักตร์มา ทอดพระเนตรเห็นดั่งนั้นก็ตรัสปลั่ง
 พระโอรสออกปอว่า อ้ายลูกเซลยนี้กล้าหาญนัก นานไปเห็นองอาจ
 แทนม้งรายกะยอฉะว่าได้ สมิงพระรามได้ยินพระเจ้าฝรั่งม้งช้องดั่งนั้น
 ก็น้อยใจ จึงคิดว้าครั้งนี้สิ้นวสานากันแล้ว เป็นผลที่เราจะได้อกลับไป
 เมืองหงสาวดีด้วยควมสัจย์

21. จากข้อความข้างต้น ข้อใดคือลักษณะของสมิงพระราม

- ก. รักศักดิ์ศรี
- ข. รักคำพูด
- ค. รักลูกมากกว่าตนเอง
- ง. ยึดมั่นในความถูกต้อง

22. บุคคลใดนำข้อคิดจากข้อความข้างต้นไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

- ก. ญัฐกุลถูกครูตำหนิ จึงคิดกลับบ้าน
- ข. ญัฐวุฒิมิข้องแวะกับเพื่อนที่มีฐานะสูงกว้าตน
- ค. ญัฐพรหมันเข้าวัดทำบุญ เพื่อเสริมดวงและวสานา
- ง. ญัฐฐาคิดก่อนพูดเสมอ เพื่อมิสร้างควมเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น

23. ความเปรียบในข้อใด สามารถเพิ่มเติมต่อจากข้อความที่กำหนดให้ได้

- ก. ดั่งพญาสีหราชกลับสู่ถ้ำอำไพ
- ข. อุปมาดังชายธงที่หวนไหวยามต้องลม
- ค. เพียงภูเขาเลากา แม้ใครๆย่อมนแลเห็น
- ง. ประดุมัจฉาชาติแหวกว้ายในสายธารอันบริสุทธิ์

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 24-26

กรุงอังวะนี้เป็นต้นทาง อุปมาตั้งหน้าด่านกรุงหงสาวดี พระเจ้ากรุงจีนยกทัพมาครั้งนี้ ก็มีความปรารถนาจะใคร่ดูทเกล้า ทหารอันมีฝีมือมีมารำเพลงทวนสู้กันตัวต่อตัว ถ้าไม่มีผู้ใดสู้รบ ถึงจะได้เมืองอังวะแล้ว ก็ไม่สิ้นความปรารถนาแต่เพียงนี้ เห็นศึกจีน จะกำเริบยกถ่วงเลยลงไปตีกรุงหงสาวดีด้วยเป็นมั่นคง ตัวเราเล่าก็ต้องจงจำตราคราอยู่ ถ้าเสียกรุงอังวะ แล้วจะหมายใจว่าจะรอดคั้นไปเมืองหงสาวดีได้ก็ใช่ที่

24. ข้อความข้างต้นเป็นคำพูดของใคร

ก. ผู้คุม	ข. กามะนี
ค. สมิงพระราม	ง. พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง

25. สำนวนใดสอดคล้องกับข้อความข้างต้น

ก. ไกลไกลกีนต่าง	ข. ตัดไฟแต่ต้นลม
ค. ขายผ้าเอาหน้ารอด	ง. เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย

26. ข้อความข้างต้น สะท้อนคุณธรรมข้อใดของผู้พูดมากที่สุด

ก. ความจงรักภักดี	ข. ความไม่ประมาท
ค. ความฉลาดเฉลียว	ง. ความซื่อสัตย์สุจริต

27. ข้อใดไม่ใช่มารยาทในการชมการแสดง

ก. ปรบมือเมื่อการแสดงจบลง
ข. ไปถึงก่อนเวลาเริ่มการแสดง
ค. ปรบมือทุกครั้ง เมื่อนักแสดงคนใหม่ออกมา
ง. ลุกออกจากที่นั่ง เมื่อมีเหตุการณ์ที่จำเป็นเท่านั้น

28. ข้อใดแสดงถึงการไม่มีมารยาทในการฟังหรือดู

ก. ฟังหูไว้หู	ข. คบคนให้ดูหน้า ซื่อผ้าให้ดูเนื้อ
ค. ดูข้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่	ง. ฟังไม่ได้ศัพท์ จับไปกระเดียด

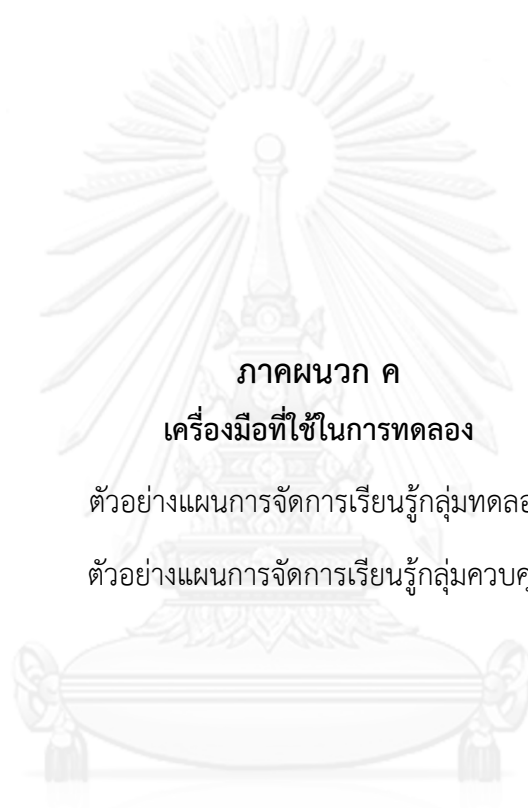
29. บุคคลใดไม่มีมารยาทในการชมการแสดงมากที่สุด
- ก. จินณพัฒน์เดินออกไปห้องน้ำเพื่อล้างหน้า เมื่อรู้สีง่วง
 - ข. จินตะหรามอบช่อดอกไม้ให้นักแสดงทันทีที่เล่นได้ถูกใจ
 - ค. จินตนาขอถ่ายรูปคู่กับนักแสดง เมื่อการแสดงจบลงแล้ว
 - ง. จินนิสาอาสาถ่ายรูปให้เพื่อน ในขณะที่เพื่อนกำลังแสดงอยู่ในโรงละคร
30. “พิศาลไม่ได้ยินเสียงของครูณะแนว เพราะนั่งหลังห้อง” หากนักเรียนเป็นพิศาล นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร
- ก. สลับที่นั่งกับเพื่อนหน้าห้อง
 - ข. ขอให้ครูใช้ไมโครโฟนในการสอน
 - ค. พุบหลับไปบนโต๊ะ เพื่อไม่เป็นการรบกวนผู้อื่น
 - ง. ฝากให้เพื่อนหน้าห้อง ใช้โทรศัพท์อัดเสียงครูณะแนว

ตารางที่ 13 ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย
ฉบับที่ 2 จำนวน 30 ข้อ และเฉลยคำตอบ

ข้อที่	พฤติกรรมที่ต้องการวัด	เฉลยคำตอบ
1	ความรู้ความจำ	ง
2	การวิเคราะห์	ข
3	การวิเคราะห์	ก
4	การวิเคราะห์	ค
5	การสร้างใหม่	ง
6	ความรู้ความจำ	ก
7	การวิเคราะห์	ข
8	การวิเคราะห์	ง
9	การวิเคราะห์	ง
10	การประเมินค่า	ก
11	ความรู้ความจำ	ก
12	การนำไปใช้	ข
13	การนำไปใช้	ก
14	การประเมินค่า	ค
15	การสร้างใหม่	ค
16	การสร้างใหม่	ค
17	ความรู้ความจำ	ค
18	ความเข้าใจ	ข
19	การวิเคราะห์	ข
20	การวิเคราะห์	ข
21	การวิเคราะห์	ก
22	การนำไปใช้	ง
23	การสร้างใหม่	ก
24	ความรู้ความจำ	ค
25	การเข้าใจ	ข

ตารางที่ 13 (ต่อ) ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
ภาษาไทย ฉบับที่ 2 จำนวน 30 ข้อ และเฉลยคำตอบ

ข้อที่	พฤติกรรมที่ต้องการวัด	เฉลยคำตอบ
26	การประเมินค่า	ก
27	ความเข้าใจ	ค
28	ความเข้าใจ	ง
29	การประเมินค่า	ค
30	การนำไปใช้	ข

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบรรยายประสบการณ์
วันที่ เวลา 2 คาบ (100 นาที)

1. สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายประสบการณ์ หมายถึง การเขียนเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงจากประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์รองของผู้เขียน โดยประกอบด้วยสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์นั้นทั้งหมด

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ม.1/3 เขียนบรรยายประสบการณ์ โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน
- ม.1/9 มีมารยาทในการเขียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

1. อธิบายหลักการเขียนบรรยายประสบการณ์ได้
2. กำหนดสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุนในการเขียนบรรยายประสบการณ์ได้

จิตพิสัย

1. อธิบายความสำคัญของการเขียนบรรยายประสบการณ์ได้
2. มีมารยาทในการเขียน

ทักษะพิสัย

เขียนบรรยายประสบการณ์ได้

4. บุรณาการ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักความเป็นไทย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร

คุณลักษณะผู้เรียนในประชาคมอาเซียน

1. มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น
2. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5. สารระการเรียนรู้

การเขียนบรรยายประสบการณ์ หมายถึง การเขียนเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงจากประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์รองของผู้เขียน โดยประกอบด้วยสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์นั้นทั้งหมด

การเขียนบรรยายประสบการณ์มีหลักการดังนี้

1. เลือกประเด็นที่น่าสนใจ เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน
2. วางแผนการเขียนโดยการกำหนดสาระสำคัญและรายละเอียด
3. นำเสนอข้อเท็จจริงต่างๆอย่างถูกต้อง
4. ลำดับเหตุการณ์ต่างๆอย่างเป็นระบบ
5. ใช้สำนวนเปรียบเทียบหรือแทรกบทสนทนาของบุคคลได้ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น
6. ทบทวนข้อเขียนของตน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนและความถูกต้อง

การเขียนบรรยายประสบการณ์ มีหลายรูปแบบ เช่น เรียงความ จดหมาย บันทึก ฯลฯ ผู้เขียนสามารถเลือกใช้ได้ตามความถนัด และความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

6.1 สื่อ

1. แผนผังโครงสร้างบทเรียน
2. บทอ่าน เรื่อง ของแสดง
2. บทอ่าน เรื่อง ความสนุกในวัดเบญจมบพิตร
3. บทอ่าน เรื่อง กลองดิน
4. บันทึกการเรียนรู้
5. แผ่นป้ายปริศนา
6. ใบงาน “เล่าประสบการณ์ผ่านงานเขียน”
7. power point

6.2 แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก ของ ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
2. หนังสือเรื่อง สารคดีที่น่ารู้ ของ ม.จ.หญิงพูนพิศมัย ดิศกุล
3. หนังสือเรื่อง ร่มเรือนกาแล ของ มาลา คำจันทร์

7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นที่ 1 สร้างบรรยากาศทางอารมณ์เพื่อการเรียนรู้ (2 นาที)

- 1.1 ครูยิ้มและทักทายนักเรียนอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างอารมณ์เชิงบวก
- 1.2 นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งในเพลงที่ครูร้อง ดังนี้

ปรบมือ ห้าครั้ง
 ปรบให้ดังกว่านี้
 ปรบอีกสองที
 ปรบสามทีเบาๆ

1.3 ครูเปลี่ยนคำร้องจากคำว่า “สองที” “สามที” เป็นตัวเลขอื่นๆ ตามสมควร โดยให้นักเรียนปฏิบัติตาม

ขั้นที่ 2 สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพ (3 นาที)

นักเรียนออกกำลังกายสมอง (brain gym) ตามขั้นตอนดังนี้

ท่าที่ 1: ท่าจิบ-แอล

1. ยกมือขวา แล้วทำมือเป็นรูปตัวแอล
2. ยกมือซ้าย แล้วทำมือเป็นรูปจิบ
3. สลับมือที่เป็นรูปจิบให้เป็นรูปตัวแอล พร้อมกับสลับมือที่เป็นรูปตัวแอลให้เป็นรูปจิบ

ท่าที่ 2: ท่าโป่ง-ก้อย

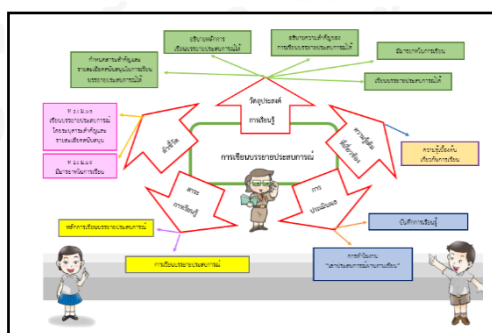
1. ยกมือขวา แล้วชูนิ้วโป่ง
2. ยกมือซ้าย แล้วชูนิ้วก้อย
3. สลับมือที่ชูนิ้วโป่งเป็นนิ้วก้อย พร้อมสลับมือที่ชูนิ้วก้อยเป็นนิ้วโป่ง

ขั้นที่ 3 กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ (10 นาที)

3.1 ครูทบทวนความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับบทเรียน เรื่อง การเขียนบรรยายประสบการณ์ โดยการใช้คำถามดังต่อไปนี้

- 1) การเขียนคืออะไร
- 2) หลักการเขียนมีอะไรบ้าง
- 3) นักเรียนเคยเรียนรู้เรื่องการเขียนประเภทใดบ้าง

3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทเรียนโดยใช้แผนผังกราฟิก ให้นักเรียนร่วมกันศึกษา และอาจเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามความสนใจ

ขั้นที่ 4 จัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ (35 นาที)

4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม แล้วแจกตัวอย่างงานเขียนบรรยายประสบการณ์ให้นักเรียนอ่าน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที ดังนี้

กลุ่มที่ 1 และ 2 ได้ตัวอย่างงานเขียน เรื่อง ของแสด

กลุ่มที่ 3 และ 4 ได้ตัวอย่างงานเขียน เรื่อง ความสนุกในวัดเบญจมบพิตร

กลุ่มที่ 5 และ 6 ได้ตัวอย่างงานเขียน เรื่อง กลองดิน

4.2 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำถามต่อไปนี้

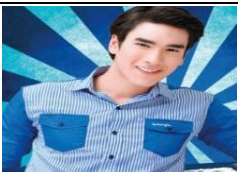
- 1) งานเขียนบรรยายประสบการณ์ที่นักเรียนอ่าน มีเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร
- 2) การเขียนบรรยายประสบการณ์มีลักษณะอย่างไร
- 3) หลักการเขียนบรรยายประสบการณ์ มีอะไรบ้าง
- 4) มารยาทในการเขียนบรรยายประสบการณ์ มีอะไรบ้าง
- 5) ความรู้เรื่องการเขียนบรรยายประสบการณ์ สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตจริงได้อย่างไรบ้าง

4.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนบรรยายประสบการณ์ แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้ จากนั้น ให้ผู้แทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอบันทึกการเรียนรู้หน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนนักเรียนและครูร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง

คาบที่ 2

ขั้นที่ 5 ขยายความรู้และนำความรู้ไปใช้ (35 นาที)

5.1 ผู้แทนนักเรียนแต่ละกลุ่มเปิดแผ่นป้ายปริศนา ซึ่งด้านหน้าเป็นรูปดาราที่นักเรียนชื่นชอบ และด้านหลังเป็นภาพที่นักเรียนแต่ละกลุ่มต้องใช้เป็นหัวข้อในการเขียนบรรยายประสบการณ์ ดังนี้

แผ่นป้ายปริศนา	
ด้านหน้า	ด้านหลัง
	

แผนป้ายปริศนา	
ด้านหน้า	ด้านหลัง
	
	
	
	
	

5.2 นักเรียนทุกคนเขียนบรรยายประสบการณ์ตามหัวข้อที่กลุ่มได้รับ ลงในใบงาน “เล่าประสบการณ์ผ่านงานเขียน” โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ใช้เวลาประมาณ 25 นาที

ขั้นที่ 6 ประเมินผลการเรียนรู้ (15 นาที)

6.1 ครูอธิบายเกณฑ์การประเมินการเขียนบรรยายประสบการณ์แบบ Rubrics โดยนำเสนอด้วยโปรแกรม power point

6.2 นักเรียนแต่ละคนประเมินผลงานตนเองตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด นำเสนอด้วยการอ่านหน้าชั้นเรียน ครูกล่าวชื่นชม ให้กำลังใจ และวิจารณ์ผลงาน

6.3 ครูตรวจผลงานของนักเรียนทุกคนตามเกณฑ์ที่กำหนด และให้ข้อมูลป้อนกลับในการเขียนบรรยายประสบการณ์ให้ดีขึ้น

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

พฤติกรรมที่ประเมิน

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนบรรยายประสบการณ์
2. ความสามารถในการเขียนบรรยายประสบการณ์

ผลงานที่ประเมิน

1. บันทึกการเรียนรู้
2. ใบงาน “เล่าประสบการณ์ผ่านงานเขียน”

เครื่องมือ

1. เกณฑ์การประเมินบันทึกการเรียนรู้
2. เกณฑ์การประเมินใบงาน “เล่าประสบการณ์ผ่านงานเขียน”
3. คำถามพัฒนาการคิด

วิธีการ

1. ตรวจสอบบันทึกการเรียนรู้
2. ตรวจสอบใบงาน “เล่าประสบการณ์ผ่านงานเขียน”
3. พิจารณาการตอบคำถาม

เกณฑ์การประเมินแบบ rubrics

เกณฑ์ การประเมิน ผลงาน	4	3	2	1
บันทึก การเรียนรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ ถูกต้องชัดเจน 4 ประเด็น	สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ ถูกต้องชัดเจน 3 ประเด็น	สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ ถูกต้องชัดเจน 2 ประเด็น	สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ ถูกต้องชัดเจน 1 ประเด็น
ใบงาน “เล่า ประสบการณ์ ผ่านงาน เขียน”	- มีความยาว ตามที่กำหนด - มีรายละเอียด สนับสนุน สาระสำคัญของ งานเขียน - ใช้ภาษา ถูกต้อง ชัดเจน - ลำดับเนื้อหา ได้ดี ไม่วกวน	- มีความยาว ตามที่กำหนด - ขาดคุณสมบัติ อื่นๆในเกณฑ์ ระดับ 4 ไป 1 ข้อ	- มีความยาว ตามที่กำหนด - ขาดคุณสมบัติ อื่นๆในเกณฑ์ ระดับ 4 ไป 2 ข้อ	- มีความยาว ตามที่กำหนด

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

9.1 ภาพรวมของการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9.2 ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9.3 แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

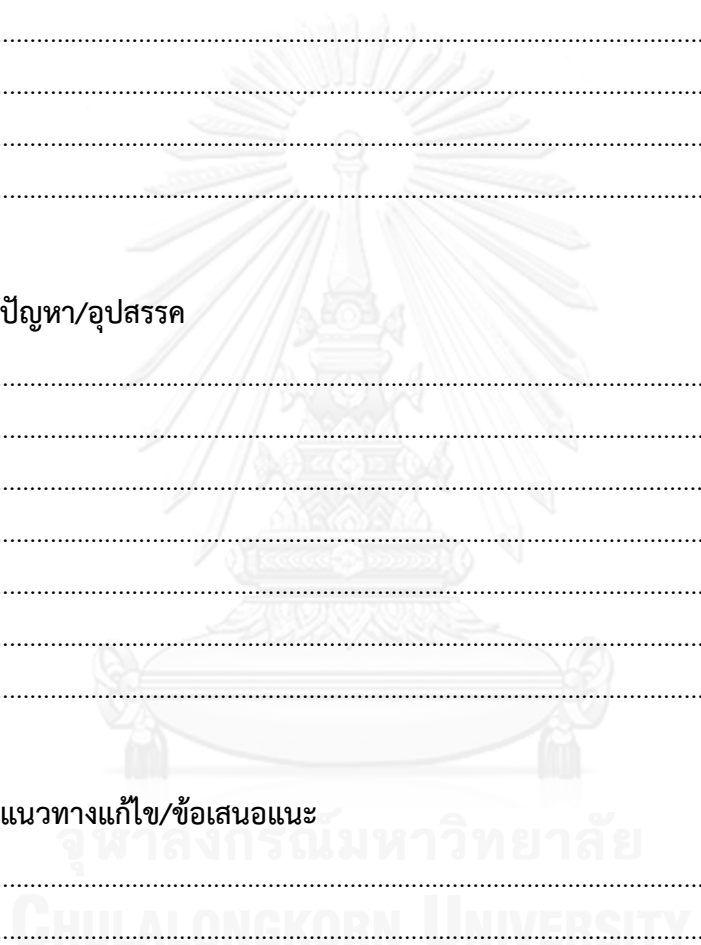
.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาบทความความรู้เกี่ยวกับการเขียนบรรยายประสบการณ์ แล้วเขียนอธิบายความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่กำหนดให้

1. ลักษณะของการเขียนบรรยายประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

2. หลักการเขียนบรรยายประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

3. เรื่องที่นักเรียนควรใช้การเขียนบรรยายประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

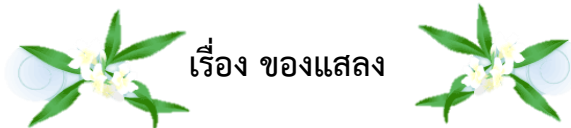
4. ประโยชน์ของการเรียนเรื่องการเขียนบรรยายประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

เรื่อง ของแสง

เมื่อสมัยคุณตาคุณยายยังเป็นเด็ก ๆ อยู่ ถ้าเกิดเจ็บป่วยเป็นอะไรไปนิดหน่อยก็ตาม คนนั้นจะต้องถูกจำกัดอาหาร ให้กินแต่อาหารอ่อน ๆ ที่ย่อยง่าย ห้ามกินอาหารที่คิดว่าแสงต่าง ๆ จนกว่าจะหายเป็นปกติ

ถ้าใครท้องเสีย หรือเป็นบิด จะต้องกินข้าวต้มเปื่อย ๆ หรือข้าวเปียกกับปลาแห้งปน หมูหย็อง กุ้งแห้งปนหรือปลาดุกย่างจิ้มน้ำปลา จะไปวิ่งเล่นหรือกระโดดโลดเต้นไม่ได้ เดี่ยวจะหายยาก ถ้าเป็นไข้หวัด แล้วมีอาการไอก็จะห้ามอาหารทอดทุกชนิด ไข่เจียว ไข่ดาวก็ไม่ได้ ต้องเปลี่ยนเป็นไข่ต้ม ไข่ตุ๋นหรือไข่เค็ม อาหารทุกอย่างต้องปิ้งและต้ม ห้ามทอดเป็นอันขาด เพราะจะทำให้ไอมากขึ้น เมื่อใช้สรงก็จะห้ามกินแตงโม แตงไทยหรือผลไม้ที่เย็น

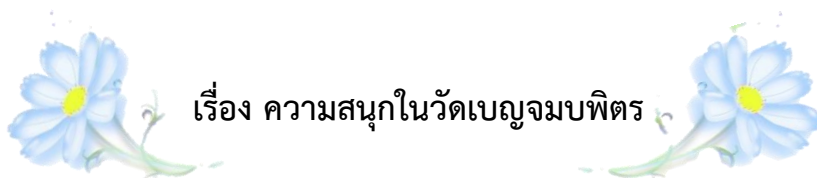
หน้าลำไย ลิ้นจี่ หรือขนุน ก็ต้องจำกัดให้กิน เพราะเด็ก ๆ กินอะไรไม่รู้จักประมาณ กินจนไม่สบาย ลำไยกินมากไปก็ตาแฉะ เพราะร้อนเกินไป เด็ก ๆ ที่เป็นแผลพุพอง แผลจะเฝิ้มมาก ลิ้นจี่ก็ย่อยยากถ้าธาตุไม่แข็งแรง เพราะมักทำให้ปวดท้อง ขนุนก็เหมือนกันคือย่อยยาก ทูเรียนนั้นร้อนมาก ห้ามกินตอนกลางคืน เพราะจะทำให้ร้อน จนนอนไม่หลับ

คุณตาเคยไม่เชื่อฟัง แอบกินขนุนเสียมากมาย ทั้งที่ท้องไม่ดี กินยาจนจะหายอยู่แล้ว กลับเป็นมากขึ้นอีก เลยจับได้ว่าแอบไปกินขนุนมา จึงต้องกินยาอีกมากมายกว่าจะหายดี อาหารต่าง ๆ เหล่านี้แสงจริง ๆ คุณตาและคุณยายลองมาแล้วแทบทั้งนั้น แต่แรกก็คิดว่าผู้ใหญ่ใจร้ายใจดำ หวงไม่ให้กินอาหารอร่อย ๆ เมื่อเห็นฤทธิ์แล้วจึงรู้ว่าผู้ใหญ่ใจดีถูก

หมอบอกว่า ถ้าไม่สบายให้กินอาหารอ่อน ๆ ย่อยง่าย ๆ ไว้เป็นดีที่สุด เป็นการรักษาโรคให้หายได้เร็วกว่ากินอาหารตามใจ แต่อันที่จริง คุณยายนั้นชอบข้าวเปียกกับปลาดุกย่าง บางครั้งถึงกับภาวนาไม่อยากจะให้หาย เพราะจะอดกินข้าวเปียกกับปลาดุกย่างจิ้มน้ำปลาอร่อย ๆ ต่อไป ต้องมากินข้าวสวย เด็ก ๆ และคนแก่ที่ฟันไม่ดีกินอาหารอ่อน ๆ ย่อยง่าย ๆ ดีเหมือนกัน

ตัดตอนจากหนังสือ เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก ของเทพาวณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

เรื่อง ความสนุกในวัดเบญจมบพิตร

งานที่สนุกที่หนึ่งในวัดเบญจมบพิตร คืองานออกร้านในวัดนี้ อันเป็นงานประจำปีในฤดูหนาว เพื่อเก็บเงินบำรุงวัด ซึ่งยังไม่เรียบบร้อยดี เรียกกันในสมัยนั้นว่า “งานวัด” ร้านต่างๆ มีตั้งแต่ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เจ้านายทั้งฝ่ายหน้าฝ่ายใน ข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย สุดแต่ใครมีกำลังจะทำได้ จนถึงชาวต่างประเทศผู้เป็นนายห้างใหญ่ๆ บริเวณร้านอยู่ในเขตรั้วเหล็กแดงเท่านั้น ต่อมาทางพระอุโบสถก็มีแต่พวกร้านขายรูปเทียนดอกไม้และทองเปลว สำหรับผู้จะไปบูชาพระและทำบุญ พวกเราเด็กๆ มิได้เคยไปทางนั้นเลย ข้ากัลว่ามิได้อีกด้วย เราพากันวิ่งวุ่นอยู่แต่ทางร้านต่างๆ ซึ่งเห็นในเวลานั้นว่าใหญ่โตมโหฬารสุดหล้าฟ้าเขียว ข้ายังมีสถานที่ที่เรียกว่า สำเพ็ง อยู่นอกรั้วแดงทางถนนราชดำเนินอีกเมืองหนึ่ง มีทั้งโรงโขนซักรอกและเขาวงกตที่เข้าไปแล้วออกไม่ได้ จนกว่าจะเดินถูกทางร้านในแถว สำเพ็งอย่างเดียวกับงานภูเขาทอง ผิดกับข้างในวัดอย่างเทียบไม่ได้ เพราะความเป็นระเบียบเรียบบร้อย และความนิยมผิดกัน

ทุกคนที่ก้าวเข้าประตูเหล็กแดงเข้าไปแล้ว จะรู้สึกเหมือนเมืองๆ หนึ่งที่เต็มไปด้วยความสนุกสนาน ผู้คนแต่งตัวสวยๆ งามๆ ร้านจัดกันอย่างประณีตและเรียบบร้อย ไม่มีเสียงอีกที่กครึกโครม นอกจากเสียงดนตรีเบาๆ พอได้ยินพูดกันไม่ต้องตะโกน ไม่มีคนแน่นจนถึงเบียดเสียดกัน ไม่มีใครมาถ่มขากปล่อยเชื้อโรคต่างๆ ตัว และสิ่งทีวี่เศษยั้งก็คือ ไม่มีขโมยเลย ฉะนั้นทุกคนที่มีเพชรนิลจินดาก็แต่งกันได้วুবับ (ที่ไม่มีอาจจะยืมเขามาบ้างก็คงมี) ทุกคนหน้าตาเบิกบาน เสียงทักทายกันแต่ว่า “ร้านอยู่ไหน เดียวไป” เพราะร้านของใครก็พาครอบครัวไปนั่งเป็นเจ้าของร้าน

ตัดตอนจากหนังสือสารคดีที่นำรู้ ของ ม.จ.หญิงพูนพิศมัย ดิศกุล

เรื่อง กลองดิน

ย้อนไปเมื่อปี พุทธศักราช 2509 ตอนนั้นผู้เขียนเรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 1 โรงเรียนศิริมาตย์เทวี บ้านดอย อำเภอบาง จังหวัดเชียงราย

วันเวลาครั้งนั้น บ้านเมืองร้อนร้าย การยังชีพฝืดเคือง ภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศ คือภัยจากผู้ก่อการร้ายหรือคอมมิวนิสต์ แต่ภัยที่รุนแรงกว่าคือความฝืดเคืองและความยากจนที่แนบแน่นอยู่ในชีวิตเรา ภัยคอมมิวนิสต์ดูห่างไกล เพราะระบาดอยู่ในป่าเขาและเขตทุรกันดาร แต่ความยากจนมันแทรกอยู่ในทุกหมู่บ้าน ไม่ว่าจะบ้านนอกหรือในเมือง

ปีนั้นแล้งจัด กระทั่งเดือนเก้าหรือราวเดือนมิถุนายนเข้ามาแล้ว แต่ฝนฟ้าก็ยังไม่ตกต้อง เกิดความวิตกหวั่นไหวถึงทุกภิกขภัยอันเนื่องแต่ความอดอยากขาดแคลน พวกเพื่อนน้อยพ่อนานวิตกออกเดิน กลัวเหตุการณ์เมื่อราวปีพุทธศักราช 2490 จะกลับมาอีก ปีนั้นคนเฒ่าบอกว่าร้อนแล้งรุนแรง ยืดเยื้อยาวนาน ข้าวไร่ข้าวนาไม่ได้ผล คนต้องไปเอาขุยมะพร้าวมาทำปุ๋ยกับข้าว

ปี 2509 ผู้เขียนได้ยินเสียงกลองดินครั้งแรกในชีวิต กลองดินไม่ใช่กลองที่ปั้นจากดินเหนียว แต่เป็นกลองที่ขุดเป็นโพรงลงไปดิน เอาแผ่นหนังหรือกาบหมากปิดปากโพรง ซึ่งเชือกผ่าน หาลูกมาค้ำเส้นเชือกให้ตรงปากโพรง แล้วเอาไม้ตีที่เส้นเชือก เสียงสูงต่ำอิงอลจะดังขึ้นมาจากโพรงดิน

พ่อครูคำ กาไวย์ ศิลปินแห่งชาติ พุทธศักราช 2534 บอกว่ากลองดินไม่ได้ตีพม่าเพื่อ จะตีก็ต่อเมื่อบ้านเมืองร้อนร้าย อดอยากขาดแคลน คนเป็นทุกข์ด้วยภัยต่างๆที่เร้าร้อน เช่น ภัยจากโรคภัยไข้เจ็บหรือภัยจากความแห้งแล้ง เป็นต้น

เสียงของกลองดินไม่ดังก็ก้องเหมือนฟ้าร้องฟ้าคราง แต่ในอดีตกาลที่บ้านเมืองยังเงียบสงบ เพราะไม่มีเครื่องขยายเสียงเคลื่อนที่กลาดอย่างในปัจจุบัน เสียงกลองดินเมื่อยามค่ำคืนได้ยินไปไกล เป็นเสียงต่ำๆ มีระดับต่ำสูงแค่สองเสียง เพราะเชือกที่ขึงยาวไม่เท่ากัน ล่วงเลยมาถึงวันนี้ กลองดินอาจเป็นแค่ซากของอดีตเท่านั้น แต่ซากก็มีประโยชน์ นำเสียดายที่หลายๆอย่างไม่เหลือแม้ซาก ไม่มีโอกาสได้ดู ได้รู้สักนึกคิด ทำให้นึกภาพบรรพชนไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

พ่อครูคำ กาไวย์

จากหนังสือร่ำเรียนกาแล ของ มาลา คำจันทร์

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

แบบปกติ

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบรรยายประสบการณ์
วันที่ เวลา 2 คาบ (100 นาที)

1. สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายประสบการณ์ หมายถึง การเขียนเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงจากประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์รองของผู้เขียน โดยประกอบด้วยสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์นั้นทั้งหมด

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.1/3 เขียนบรรยายประสบการณ์ โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน

ม.1/9 มีมารยาทในการเขียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

1. อธิบายหลักการเขียนบรรยายประสบการณ์ได้
2. กำหนดสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุนในการเขียนบรรยายประสบการณ์ได้

จิตพิสัย

1. อธิบายความสำคัญของการเขียนบรรยายประสบการณ์ได้
2. มีมารยาทในการเขียน

ทักษะพิสัย

เขียนบรรยายประสบการณ์ได้

4. บุรณาการ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักความเป็นไทย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร

คุณลักษณะผู้เรียนในประชาคมอาเซียน

1. มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น
2. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5. สารการเรียนรู้

การเขียนบรรยายประสบการณ์ หมายถึง การเขียนเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงจากประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์รองของผู้เขียน โดยประกอบด้วยสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์นั้นทั้งหมด

การเขียนบรรยายประสบการณ์มีหลักการดังนี้

1. เลือกประเด็นที่น่าสนใจ เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน
2. วางแผนการเขียนโดยการกำหนดสาระสำคัญและรายละเอียด
3. นำเสนอข้อเท็จจริงต่างๆอย่างถูกต้อง
4. ลำดับเหตุการณ์ต่างๆอย่างเป็นระบบ
5. ใช้สำนวนเปรียบเทียบหรือแทรกบทสนทนาของบุคคลได้ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น
6. ทบทวนข้อเขียนของตน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนและความถูกต้อง

การเขียนบรรยายประสบการณ์ มีหลายรูปแบบ เช่น เรียงความ จดหมาย บันทึก ฯลฯ ผู้เขียนสามารถเลือกใช้ได้ตามความถนัด และความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

6.1 สื่อ

1. หนังสือเรียนวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. หนังสือเรื่อง ไทยเที่ยวพม่า
3. หนังสือเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก
4. หนังสือเรื่อง ฝนตกในดวงใจ
5. บันทึกการเรียนรู้
6. ใบงาน “หนึ่งประสบการณ์ หนึ่งงานเขียน”
7. Visualizer

6.2 แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรื่อง สารคดีที่น่ารู้ ของ ม.จ.หญิงพูนพิศมัย ดิศกุล
2. หนังสือเรื่อง ร่มเรือนกาแล ของ มาลา คำจันทร์

7. การจัดกระบวนการเรียนรู้

คาบที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูนำเสนอหนังสือต่อไป่นี้ แล้วสนทนากับนักเรียนว่าเคยอ่านบ้างหรือไม่ และแต่ละเล่มมีเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร

หนังสือ

- 1) หนังสือเรื่องไทยเที่ยวพม่า บทพระราชนิพนธ์
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 2) หนังสือเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก
ของ ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
- 3) หนังสือเรื่อง ฝนตกในดวงใจ
ของสุดาร์ตน์ คูกิมิยะ

2. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า หนังสือข้างต้นมีเรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ต่างๆของผู้เขียน ซึ่งเรียกว่าการเขียนบรรยายประสบการณ์

ชั้นจัดกระบวนการเรียนรู้ (45 นาที)

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่มให้อ่านการเขียนบรรยายประสบการณ์เรื่อง “เสียงเพลงกับเสียงกรีด” ในหนังสือเรียนวิวิธภาษา
2. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำถามต่อไปนี้
 - 1) งานเขียนบรรยายประสบการณ์ที่นักเรียนอ่าน มีเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร
 - 2) การเขียนบรรยายประสบการณ์มีลักษณะอย่างไร
 - 3) หลักการเขียนบรรยายประสบการณ์ มีอะไรบ้าง
 - 4) มารยาทในการเขียนบรรยายประสบการณ์ มีอะไรบ้าง
 - 5) ความรู้เรื่องการเขียนบรรยายประสบการณ์ สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตจริงได้อย่างไรบ้าง
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียนบรรยาย ประสบการณ์ แล้วเขียนบันทึกการเรียนรู้

ขั้นสรุปและประเมินผล (10 นาที)

ผู้แทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอบันทึกการเรียนรู้หน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนนักเรียน และครูร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง

คาบที่ 2

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูทบทวนความรู้เรื่องหลักการเขียนบรรยายประสบการณ์โดยใช้คำถามต่อไปนี้
 - 1) การเขียนบรรยายประสบการณ์มีลักษณะอย่างไร
 - 2) หลักการเขียนบรรยายประสบการณ์มีอะไรบ้าง
2. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า ในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้ฝึกเขียน บรรยายประสบการณ์

ชั้นจัดกระบวนการเรียนรู้ (30 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประทับใจ
2. ให้นักเรียนเลือกประสบการณ์ที่ประทับใจ แล้วเขียนบรรยายประสบการณ์ ลงในใบงาน “หนึ่งประสบการณ์ หนึ่งงานเขียน” มีความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด โดยตั้งชื่อเรื่อง ให้เหมาะสม (25 นาที)

ขั้นสรุปและประเมินผล (15 นาที)

1. ครูสุ่มการเขียนบรรยายประสบการณ์ของนักเรียนมาวิจารณ์ และอภิปรายร่วมกับนักเรียน โดยใช้สื่อ Visualizer
2. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปคุณค่าหรือประโยชน์ของการเขียนบรรยายประสบการณ์

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

พฤติกรรมที่ประเมิน

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนบรรยายประสบการณ์
2. ความสามารถในการเขียนบรรยายประสบการณ์

ผลงานที่ประเมิน

1. บันทึกการเรียนรู้
2. ใบงาน “หนึ่งประสบการณ์ หนึ่งงานเขียน”

เครื่องมือ

1. เกณฑ์การประเมินบันทึกการเรียนรู้
2. เกณฑ์การประเมินใบงาน “หนึ่งประสบการณ์ หนึ่งงานเขียน”
3. คำถามพัฒนาการคิด

วิธีการ

1. ตรวจสอบบันทึกการเรียนรู้
2. ตรวจสอบใบงาน “หนึ่งประสบการณ์ หนึ่งงานเขียน”
3. พิจารณาการตอบคำถาม

เกณฑ์การประเมินแบบ rubrics

เกณฑ์การประเมิน	4	3	2	1
ผลงาน				
บันทึกการเรียนรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ ถูกต้องชัดเจน 4 ประเด็น	สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ ถูกต้องชัดเจน 3 ประเด็น	สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ ถูกต้องชัดเจน 2 ประเด็น	สรุปความรู้ ความเข้าใจได้ ถูกต้องชัดเจน 1 ประเด็น

เกณฑ์ การประเมิน ผลงาน	4	3	2	1
ใบงาน “หนึ่งประสบการณ์ หนึ่งงานเขียน”	<ul style="list-style-type: none"> - มีความยาวตามที่กำหนด - มีรายละเอียดสนับสนุนสาระสำคัญของงานเขียน - ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน - ลำดับเนื้อหาได้ดี ไม่วกวน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความยาวตามที่กำหนด - ขาดคุณสมบัติอื่นๆในเกณฑ์ระดับ 4 ไป 1 ข้อ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความยาวตามที่กำหนด - ขาดคุณสมบัติอื่นๆในเกณฑ์ระดับ 4 ไป 2 ข้อ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความยาวตามที่กำหนด

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

9.1 ภาพรวมของการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

9.2 ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

9.3 แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

บันทึกการเรียนรู้

เรื่อง การเขียนบรรยายประสบการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาทบทวนความรู้เกี่ยวกับการเขียนบรรยายประสบการณ์ แล้วเขียนอธิบายความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่กำหนดให้

1. ลักษณะของการเขียนบรรยายประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

2. หลักการเขียนบรรยายประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

3. เรื่องที่นักเรียนควรใช้การเขียนบรรยายประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

4. ประโยชน์ของการเรียนเรื่องการเขียนบรรยายประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 14 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบผลสัมฤทธิ์
การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมของ คะแนน ($\sum R$)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 15 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
ภาษาไทย ฉบับที่ 2

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 16 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมของคะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 17 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความถูกต้องของแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมของคะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
แบบรายงานความสุขฯ	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 18 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาหาความตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวม ของ คะแนน ($\sum R$)	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
แผนการจัด	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
กิจกรรม	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	1	1	1	3	1	ใช้ได้
การเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ภาษาไทย	บูรณาการ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
โดยใช้	สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
รูปแบบ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
การสอน	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
เบรนทาร์	การวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
เกิด	เกณฑ์การประเมินผล: บันทึกการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	เกณฑ์การประเมินผล: เล่าประสบการณ์ผ่าน งานเขียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แผนการจัด	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
กิจกรรม	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	1	1	1	3	1	ใช้ได้
การเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ภาษาไทย	บูรณาการ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบปกติ	สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	เกณฑ์การประเมินผล: บันทึกการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	เกณฑ์การประเมินผล: หนึ่งประสบการณ์หนึ่งงาน เขียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 19 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การ
เรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1 และ 2 จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 1					ฉบับที่ 2			
ข้อ	ตัวเลือก	P	r	ความหมาย	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
1	ก	.06	-.21	ค่อนข้างง่าย	ก	.10	-.14	ค่อนข้างง่าย
	ข	.74	.31	อำนาจจำแนก	ข	.10	-.17	อำนาจจำแนก
	ค	.06	-.07	ดีพอสมควร	ค	.08	.20	ดีพอสมควร
	ง	.14	-.02		ง	.72	.35	
2	ก	.36	-.12	ยากปานกลาง	ก	.22	-.05	ยากปานกลาง
	ข	.10	-.14	อำนาจจำแนก	ข	.42	.41	อำนาจจำแนก
	ค	.44	.41	ดีมาก	ค	.14	-.07	ดีมาก
	ง	.10	-.14		ง	.22	-.33	
3	ก	.04	-.009	ยากปานกลาง	ก	.42	.53	ยากปานกลาง
	ข	.26	-.50	อำนาจจำแนก	ข	.18	-.009	อำนาจจำแนก
	ค	.50	.54	ดีมาก	ค	.18	-.50	ดีมาก
	ง	.20	-.02		ง	.22	-.04	
4	ก	.20	-.30	ยากปานกลาง	ก	.24	-.40	ยากปานกลาง
	ข	.56	.42	อำนาจจำแนก	ข	.14	-.10	อำนาจจำแนก
	ค	.12	-.08	ดีมาก	ค	.04	-.08	ดีมาก
	ง	.12	-.02		ง	.58	.40	
5	ก	.10	-.28	ยากปานกลาง	ก	.04	-.29	ยากปานกลาง
	ข	.10	-.21	อำนาจจำแนก	ข	.06	-.24	อำนาจจำแนก
	ค	.32	-.16	ดีมาก	ค	.26	-.14	ดีมาก
	ง	.48	.66		ง	.54	.46	

ตารางที่ 19 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1 และ 2 จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 1					ฉบับที่ 2			
ข้อ	ตัวเลือก	P	r	ความหมาย	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
6	ก	.04	-.07	ยากปานกลาง	ก	.50	.37	ยากปานกลาง
	ข	.56	.33	อำนาจจำแนก	ข	.30	-.33	อำนาจจำแนก
	ค	.36	-.12	ดีพอสมควร	ค	.04	-.08	ดีพอสมควร
	ง	.04	-.14		ง	.16	-.20	
7	ก	.52	.40	ยากปานกลาง	ก	.16	-.09	ยากปานกลาง
	ข	.14	-.15	อำนาจจำแนก	ข	.42	.40	อำนาจจำแนก
	ค	.12	-.15	ดีมาก	ค	.18	-.18	ดีมาก
	ง	.22	-.09		ง	.24	-.18	
8	ก	.04	-.14	ค่อนข้างง่าย	ก	.14	-.08	ค่อนข้างง่าย
	ข	.12	-.08	อำนาจจำแนก	ข	.08	-.32	อำนาจจำแนก
	ค	.76	.43	ดีมาก	ค	.12	-.08	ดีมาก
	ง	.08	-.21		ง	.66	.52	
9	ก	.14	-.08	ค่อนข้างง่าย	ก	.14	-.08	ค่อนข้างง่าย
	ข	.20	-.17	อำนาจจำแนก	ข	.20	-.17	อำนาจจำแนก
	ค	.04	-.14	ดีมาก	ค	.04	-.14	ดีมาก
	ง	.62	.40		ง	.62	.40	
10	ก	.14	-.08	ค่อนข้างง่าย	ก	.68	.36	ค่อนข้างง่าย
	ข	.78	.36	อำนาจจำแนก	ข	.04	-.12	อำนาจจำแนก
	ค	.04	-.14	ดีพอสมควร	ค	.04	-.12	ดีพอสมควร
	ง	.04	-.14		ง	.24	-.08	

ตารางที่ 19 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1 และ 2 จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 1					ฉบับที่ 2			
ข้อ	ตัวเลือก	P	r	ความหมาย	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
11	ก	.40	.33	ยากปานกลาง	ก	.40	.33	ยากปานกลาง
	ข	.06	-.14	อำนาจจำแนก	ข	.06	-.14	อำนาจจำแนก
	ค	.04	-.07	ดีพอสมควร	ค	.04	-.07	ดีพอสมควร
	ง	.50	-.11		ง	.50	-.11	
12	ก	.44	-.11	ค่อนข้างยาก	ก	.12	-.11	ค่อนข้างยาก
	ข	.38	.54	อำนาจจำแนก	ข	.26	.50	อำนาจจำแนก
	ค	.12	-.21	ดีมาก	ค	.44	-.24	ดีมาก
	ง	.06	-.21		ง	.18	-.26	
13	ก	.14	-.01	ค่อนข้างง่าย	ก	.62	.30	ค่อนข้างง่าย
	ข	.06	-.14	อำนาจจำแนก	ข	.18	-.06	อำนาจจำแนก
	ค	.18	-.16	ดีพอสมควร	ค	.10	-.14	ดีพอสมควร
	ง	.62	.32		ง	.10	-.16	
14	ก	.24	-.89	ค่อนข้างยาก	ก	.24	-.89	ค่อนข้างยาก
	ข	.12	-.89	อำนาจจำแนก	ข	.12	-.89	อำนาจจำแนก
	ค	.32	.28	ดีพอใช้ได้	ค	.32	.28	ดีพอใช้ได้
	ง	.32	-.10		ง	.32	-.10	
15	ก	.72	.29	ค่อนข้างง่าย	ก	.18	-.05	ค่อนข้างง่าย
	ข	.04	-.07	อำนาจจำแนก	ข	.06	-.05	อำนาจจำแนก
	ค	.14	-.07	ดีพอใช้ได้	ค	.70	.28	ดีพอใช้ได้
	ง	.10	-.15		ง	.06	-.18	

ตารางที่ 19 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1 และ 2 จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 1					ฉบับที่ 2			
ข้อ	ตัวเลือก	P	r	ความหมาย	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
16	ก	.14	-.21	ยากปานกลาง	ก	.12	-.009	ยากปานกลาง
	ข	.08	-.14	อำนาจจำแนก	ข	.16	-.12	อำนาจจำแนก
	ค	.52	.46	ดีมาก	ค	.54	.47	ดีมาก
	ง	.26	-.10		ง	.18	-.10	
17	ก	.66	.38	ค่อนข้างง่าย	ก	.16	-.20	ค่อนข้างง่าย
	ข	.10	-.21	อำนาจจำแนก	ข	.06	-.009	อำนาจจำแนก
	ค	.08	-.009	ดีพอสมควร	ค	.66	.39	ดีพอสมควร
	ง	.16	-.16		ง	.12	-.16	
18	ก	.24	-.08	ค่อนข้างง่าย	ก	.24	-.08	ค่อนข้างง่าย
	ข	.62	.25	อำนาจจำแนก	ข	.62	.25	อำนาจจำแนก
	ค	.08	-.08	พอใช้ได้	ค	.08	-.08	พอใช้ได้
	ง	.06	-.08		ง	.06	-.08	
19	ก	.24	-.03	ค่อนข้างง่าย	ก	.12	-.08	ค่อนข้างง่าย
	ข	.62	.66	อำนาจจำแนก	ข	.70	.58	อำนาจจำแนก
	ค	.08	-.08	ดีมาก	ค	.14	-.03	ดีมาก
	ง	.06	-.21		ง	.04	-.14	
20	ก	.10	-.08	ค่อนข้างง่าย	ก	.10	-.08	ค่อนข้างง่าย
	ข	.70	.23	อำนาจจำแนก	ข	.70	.23	อำนาจจำแนก
	ค	.08	-.08	พอใช้ได้	ค	.08	-.08	พอใช้ได้
	ง	.12	-.07		ง	.12	-.07	

ตารางที่ 19 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1 และ 2 จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 1					ฉบับที่ 2			
ข้อ	ตัวเลือก	P	r	ความหมาย	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
21	ก	.10	-.28	ยากปานกลาง	ก	.48	.40	ยากปานกลาง
	ข	.36	-.11	อำนาจจำแนก	ข	.18	-.11	อำนาจจำแนก
	ค	.52	.40	ดีมาก	ค	.12	-.28	ดีมาก
	ง	.02	.00		ง	.22	-.03	
22	ก	.64	.58	ค่อนข้างง่าย	ก	.06	-.04	ค่อนข้างง่าย
	ข	.20	-.42	อำนาจจำแนก	ข	.10	-.34	อำนาจจำแนก
	ค	.08	-.07	ดีมาก	ค	.20	-.02	ดีมาก
	ง	.08	-.08		ง	.64	.40	
23	ก	.50	.47	ยากปานกลาง	ก	.52	.47	ยากปานกลาง
	ข	.44	-.25	อำนาจจำแนก	ข	.14	-.14	อำนาจจำแนก
	ค	.04	-.14	ดีมาก	ค	.08	-.07	ดีมาก
	ง	.02	-.07		ง	.26	-.21	
24	ก	.24	.43	ค่อนข้างยาก	ก	.16	-.23	ค่อนข้างยาก
	ข	.16	-.02	อำนาจจำแนก	ข	.28	-.05	อำนาจจำแนก
	ค	.28	-.24	ดีมาก	ค	.32	.41	ดีมาก
	ง	.32	-.17		ง	.24	-.12	
25	ก	.02	-.07	ค่อนข้างง่าย	ก	.06	-.05	ค่อนข้างง่าย
	ข	.08	-.02	อำนาจจำแนก	ข	.76	.45	อำนาจจำแนก
	ค	.14	-.22	ดีมาก	ค	.06	-.07	ดีมาก
	ง	.76	.58		ง	.12	-.14	

ตารางที่ 19 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์
การเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1 และ 2 จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 1					ฉบับที่ 2			
ข้อ	ตัวเลือก	P	r	ความหมาย	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
26	ก	.74	.43	ค่อนข้างง่าย	ก	.68	.40	ค่อนข้างง่าย
	ข	.06	-.14	อำนาจจำแนก	ข	.08	-.08	อำนาจจำแนก
	ค	.12	-.21	ดีมาก	ค	.08	-.08	ดีมาก
	ง	.08	-.08		ง	.16	-.12	
27	ก	.04	-.009	ค่อนข้างยาก	ก	.26	-.009	ค่อนข้างยาก
	ข	.38	-.11	อำนาจจำแนก	ข	.20	-.11	อำนาจจำแนก
	ค	.38	.28	พอใช้ได้	ค	.38	.28	พอใช้ได้
	ง	.20	-.16		ง	.16	-.16	
28	ก	.12	-.15	ค่อนข้างยาก	ก	.18	-.11	ค่อนข้างยาก
	ข	.18	-.36	อำนาจจำแนก	ข	.12	-.36	อำนาจจำแนก
	ค	.32	-.08	ดีมาก	ค	.32	-.10	ดีมาก
	ง	.38	.60		ง	.38	.64	
29	ก	.04	-.07	ค่อนข้างง่าย	ก	.14	-.08	ค่อนข้างง่าย
	ข	.76	.47	อำนาจจำแนก	ข	.10	-.15	อำนาจจำแนก
	ค	.12	-.15	ดีมาก	ค	.70	.42	ดีมาก
	ง	.08	-.21		ง	.06	-.24	
30	ก	.08	-.08	ค่อนข้างง่าย	ก	.12	-.08	ค่อนข้างง่าย
	ข	.74	.36	อำนาจจำแนก	ข	.76	.30	อำนาจจำแนก
	ค	.16	-.21	ดีพอสมควร	ค	.04	-.25	ดีพอสมควร
	ง	.02	-.07		ง	.08	-.08	

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย
วิชา ท21101 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ของกลุ่มตัวอย่าง

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนน	กลุ่มทดลอง	50	76.04	6.382	.903
	กลุ่มควบคุม	50	76.14	5.799	.820

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means								
		Levene's Test for Equality of Variances		t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.						Lower	Upper
คะแนน	Equal variances assumed	1.105	.296	-.082	98	.935	-.10	1.220	-2.520	2.320
	Equal variances not assumed			-.082	97.115	.935	-.10	1.220	-2.520	2.320

2. ผลการคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามความสุขในการเรียนภาษาไทย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach alpha coefficient)

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Deleted	Scale Variance if Deleted	Corrected item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	117.0400	59.6718	.4755	.8260
ข้อ2	117.2800	59.8792	.5171	.8255
ข้อ3	117.0000	61.1020	.3419	.8301
ข้อ4	117.1000	61.1939	.2781	.8320
ข้อ5	117.2400	60.5127	.3017	.8314
ข้อ6	117.5400	57.9678	.4499	.8259
ข้อ7	116.9800	60.2241	.4199	.8277
ข้อ8	117.1200	58.7200	.5838	.8227
ข้อ9	116.9000	61.8878	.2645	.8322
ข้อ10	117.4000	60.4082	.3452	.8298
ข้อ11	117.1800	58.0282	.6724	.8200
ข้อ12	116.9800	60.4282	.4288	.8277
ข้อ13	117.2600	60.0739	.4156	.8277
ข้อ14	117.1200	59.9445	.4414	.8270
ข้อ15	117.3600	58.0718	.6464	.8205
ข้อ16	116.9200	60.2384	.5174	.8261
ข้อ17	117.4200	57.7588	.6026	.8209
ข้อ18	117.5800	57.0241	.5285	.8224
ข้อ19	117.4600	60.0902	.3376	.8302
ข้อ20	117.2000	58.4898	.5812	.8224
ข้อ21	116.8800	63.2098	.1150	.8357
ข้อ22	117.2400	60.7984	.3097	.8310
ข้อ23	117.2000	59.8367	.4617	.8265
ข้อ24	117.2600	60.1963	.4688	.8267
ข้อ25	117.1600	58.6269	.5980	.8223

Reliability Coefficients

N of Cases = 50.0

N of Items = 25

Alpha = .8346

3. ตารางแสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสุขในการเรียนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองก่อนการทดลองจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
สุขก่อน	กลุ่มทดลอง	50	97.20	10.990	1.554
	กลุ่มควบคุม	50	96.04	9.710	1.373

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
สุขก่อน	Equal variances assumed	1.721	.193	.559	98	.577	1.16	2.074	-2.956	5.276
	Equal variances not assumed			.559	96.535	.577	1.16	2.074	-2.956	5.276

4. ตารางแสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ของคะแนนความสุขในการเรียนของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	สุขก่อน	97.20	50	10.990	1.554
	สุขหลัง	110.18	50	7.724	1.092

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	สุขก่อน & สุขหลัง	50	.034	.812

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	สุขก่อน - สุขหลัง	-12.98	13.213	1.869	-16.74	-9.22	-6.946	49	.000

5. ตารางแสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test) ของคะแนนความสุขในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
สุขหลัง	กลุ่มทดลอง	50	110.18	7.724	1.092
	กลุ่มควบคุม	50	95.84	9.801	1.386

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
สุขหลัง	Equal variances assumed	2.835	.095	8.126	98	.000	14.34	1.765	10.838	17.842
	Equal variances not assumed			8.126	92.924	.000	14.34	1.765	10.838	17.844

6. ตารางแสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยของกลุ่มทดลอง หลังการทดลองครั้งที่ 1 และ 2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	คทน1	18.08	50	3.361	.475
	คทน2	18.38	50	3.675	.520

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 คงทน1 - คงทน2	-.30	2.332	.330	-.96	.36	-.910	49	.367

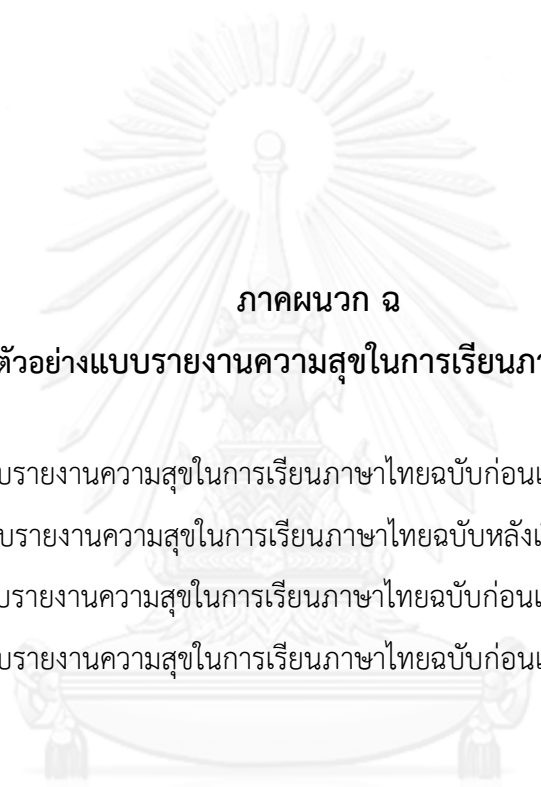
7. ตารางแสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยของกลุ่มควบคุม หลังการทดลองครั้งที่ 1 และ 2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 คงทน1	20.58	50	3.731	.528
คงทน2	19.00	50	4.798	.679

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 คงทน1 - คงทน2	1.58	6.058	.857	-.14	3.30	1.844	49	.071

ภาคผนวก ฉ
ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง
ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับหลังเรียนของกลุ่มทดลอง
ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับก่อนเรียนของกลุ่มควบคุม
ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง

แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย
ฉบับก่อนเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/ ๕..... เลขที่ ๒๓.....

คำชี้แจง ทบทวนบรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนที่ผ่านมา แล้วเขียนอธิบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด ใช้เวลา 15 นาที

ในภาคเรียนภาษาไทยก็อย่างนั้น เริ่มตั้งแต่ตอนที่ตัวครู เวลาที่ครูเข้ามาในห้องทุกคนได้ร่วมและเจียบ เวลาที่ครูแบ่งตัวพุดงายๆ ครูว่าหนังสือที่นักเรียนได้อ่านนั้นว่าเวลาครูพูดออกเสียง ๕ ล คำว่าออกชัด มาก มาก เด็กๆ ก็เชื่อ พอเวลาเขียนมาก็ได้จนจบเองหนึ่ง แม้จะอ่านขึ้นมาก็ยังงงๆ คือสอๆ ที่ว่าทุกข้อเลยนะ เมื่อยเรียนไม่รู้เรื่อง อ่านออกตามรู้สามารถวิชาภาษาไทยให้เรียนการสอๆ นะ

ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง

แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย
ฉบับก่อนเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/..๖..... เลขที่..4๕.....

คำชี้แจง ทบทวนบรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนที่ผ่านมา แล้วเขียนอธิบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด ใช้เวลา 15 นาที

ครูที่สอนสอนสนุกให้... ภาสกรณ์ชอบพูดว่า... พี่ไม่ค่อยทัน
ชอบเล่นเลโก้ในตอนเวลาพักคาบ... พวตอนไม่ได้... ถ้าหากว่าไม่ยอมตั้งใจเรียน
พอได้ใจเด็กตอน... ก็... สิ่งที่บ้าน... แม้ให้สิ่งนั้นก็ตาม... แต่ทางเดินใจได้... ใครที่ทำไม่เสร็จ
ก็... ภาสกรณ์ทำของที่เรียงเสร็จ... ครบเวลาไป... รอสอนเกินตามตัว... ไม่พอที่เวลา
ทางที่ครูที่เข้า... ครูก็... บ่นจนหมดคาบ... แล้วกับตาเพราะมาช้า... เองไม่ได้เงิน... และครูชอบ
บ่นเรื่อง... เมื่อ... ภาสกรณ์... ..

ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

ฉบับหลังเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/ 5 เลขที่ ๑๑

คำชี้แจง ทบทวนบรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนนี้ แล้วเขียนอธิบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด ใช้เวลา 15 นาที

ในการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนนี้มีความสุขมากค่ะ
 ครูแบ่งส่วนให้นักเรียนและเร็นร่น้อง ครูอธิบายข้อสงสัยได้ตรงกับเรื่อง
 ฟังของภาษา ครูชี้บุคคลที่เร็นเรียนส่งภาษา ต้นปลายคนชอบเล่า
 เรื่องตลกให้ออกกันขำกาย ก็ให้ขำขบ่งได้ รู้สึกไม่ได้อ่าน
 ภาษาไทย จะรู้สึกทำชีวิตขาดอะไรบางอย่าง ครูทำเร็นกับเร็นที่ส่งภาษา
 ภาษาก่อนเป็นวิชาที่ดีแล้วมีความสุขที่สอนเข้าใจ นานๆเลยอยากเรียนวิชานี้
 ตลอดเวลา

ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

ฉบับหลังเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/...ร... เลขที่...๕๕.....

คำชี้แจง ทบทวนบรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนนี้ แล้วเขียนอธิบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด ใช้เวลา 15 นาที

บรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนนี้ ผมรู้สึกมีความสุขทุกครั้งที่ได้รู้ว่าคุณครูสอน
ผมเรื่องน่ารู้เข้าใจโดยไม่เบื่อ เพราะคุณครูสามารถนำบทเรียนหรือกิจกรรมต่างๆ มาปรับแต่งสอดแทรก
จนทำให้ครูจ๊ะนี่ได้ช่างสนุกสนาน ครูยังชวนเพื่อนที่ในห้องเรียน สืบค้นหาชิ้น
โดยปกติแล้ว เด็กส่วนใหญ่ทั่วไป จะไม่ชอบเรียนภาษาไทย เพราะมันยาก และเข้าใจยาก
แต่กลับอยู่ในสิ่งที่คิดเล่นๆที่จะเข้าใจ และทำมีความสุขกับมัน ส่วนผม ผมชอบเรียนภาษาไทย
อยู่แล้ว ดังนั้น ครูที่ผมมาเรียนกับครู จึงมีความสุขและรักบทกวีภาษาถิ่น ครูที่ได้ในกับครู
ครูจ๊ะใจใจเด็กทุกคน จำชื่อเด็กได้ จะถามว่าเข้าใจไหม ถ้าไม่เข้าใจ ครูจ๊ะอธิบาย
ในใจบ้าง ไม่ปล่อยผ่านกับเรื่องเล็กๆน้อยๆ ในเมื่อครูตั้งใจที่จะสอนผม
ผมก็ตั้งใจที่จะเรียน ^.^

ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับก่อนเรียนของกลุ่มควบคุม

แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย
ฉบับก่อนเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/...b... เลขที่... 46

คำชี้แจง ทบทวนบรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนที่ผ่านมา แล้วเขียนอธิบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด ใช้เวลา 15 นาที

การเรียนภาษาไทยของผม บรรยากาศจะเงียบ
ครูจะให้เด็กออกมาอ่าน 1-3 บรรทัด ทุกภาคเรียน
และจากนั้นก็ให้ทำคำถามท้ายบท และ สอบคำศัพท์
ท้ายบท และ ทุกๆ ครั้ง ครูจะไม่มาที่โต๊ะเสมอ แต่บางครั้ง
ครูก็เดินมาข้าง แต่เมื่อเรียนไปเรียนมา ครูก็ให้ผมสอบ
เขียนศัพท์ ผมก็รู้สึกว่าเรียนภาษาไทยแล้วอาจจะน่าเบื่อ
มีแต่แบบฝึกหัดเป็นหน้าๆ ประมาณ 10 กว่าหน้าต่อวัน
พอทำไป ผมก็ประหลาดใจ มันยังเหลืออีกเป็นร้อยหน้า
บางที ครูก็ให้ผมวาดแผนภาพความคิด ผมทำจนผมเบื่อ
เคยครับ และในปลายภาค ครูก็จะให้ทำงานมารวมให้ผมดู
รู้สึกว่าผมจะไม่ไหว เพราะผมยังรู้สึกอ่อนไหว มาก

ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับก่อนเรียนของกลุ่มควบคุม

แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

ฉบับก่อนเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/.....6..... เลขที่.....27.....

คำชี้แจง ทบทวนบรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนที่ผ่านมา แล้วเขียนอธิบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด ใช้เวลา 15 นาที

1. ครูบางท่านสอนสนุกให้ความรู้และความสนุกสนาน ทำให้เรียนแล้วไม่เบื่อ แต่บางเรื่องเกี่ยวข้องกับทักษะภาษาที่ยากและมีเนื้อหาเยอะ และบางเรื่องก็เคยเรียนแล้วตอนชั้นประถม ทำให้รู้สึกเบื่อ
2. ครูอบรมเรื่องต่างๆบ่อยมากและค่อนข้างเข้มงวดเรื่องต่างๆในกรณีส่วนตัว ตามระเบียบและตามสะอาด
3. เป็นวิชาที่ต้องจำเยอะและยาก
4. ครูชอบพูดย้ำในจำให้ได้
5. เนื้อหาเยอะ บางทีก็ยากและน่าเบื่อ
6. ครูชอบส่งการบ้านเยอะ

ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับหลังเรียนของกลุ่มควบคุม

แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

ฉบับหลังเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/...6... เลขที่...46...

คำชี้แจง ทบทวนบรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนนี้ แล้วเขียนอธิบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด ใช้เวลา 15 นาที

บรรยากาศการเรียนภาษาไทยในเทอมนี้ มีทั้งส่วนที่ดีและไม่ชอบ ส่วนที่ชอบคือครูให้เล่นเกม บางทีก็พูดเรื่องตลก ตอนที่ไม่มีความสุขคือตอนที่เครียด จิตใจว้าวุ่นในเรื่องที่ทำไม่ค่อยดี เพราะห้องจะเพียบแน่นอยู่ในป่าช้า แต่ที่รำคาญกำลังสอนให้เป็นคนดี สิ่งบรรยากาศในการเรียนจะดีหรือไม่ได้ แต่ถึงอย่างงั้นก็ครูมาสอนอีก

ตัวอย่างแบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทยฉบับหลังเรียนของกลุ่มควบคุม

แบบรายงานความสุขในการเรียนภาษาไทย

ฉบับหลังเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/.....6..... เลขที่.....๒๗.....

คำชี้แจง

ทบทวนบรรยากาศการเรียนภาษาไทยในภาคเรียนนี้ แล้วเขียนอธิบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด ใช้เวลา 15 นาที

บรรยากาศในการเรียนในภาคเรียนนี้ เป็นไปได้ดี เพราะ
ครูใจดี จึงจะดีบ้าง บรรยากาศในห้องเรียนมีทั้งความสงบ
ตลก เฮฮา บ้างก็เครียด ในบางครั้งที่ครูตลกเรา น่ารักเรา
ก็จะเครียด เวลาครูขงโน้ทำอะไรก็จะทำขำไม่ทำขำ เวลา
ครูพูดด้วย เราก็จะพูดด้วย เวลาคณะเรียนมันจะดูเร่งมาก
เหมือนเราอยู่คนเดียวในห้อง ครูยิ้ม ครูน่ารัก บรรยากาศ
ในห้องดูมีชีวิตชีวา

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายพิณพนธ์ คงวิจิตรต์ มีภูมิลำเนา จังหวัดสมุทรสงคราม สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนถาวรรานุกูล สำเร็จการศึกษาศาสตรบัณฑิต (มัธยมศึกษา) (เกียรตินิยมอันดับ 1) วิชาเอกภาษาไทยชั้นสูง จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2554 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2555 ด้วยวิธีพิเศษ และได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY